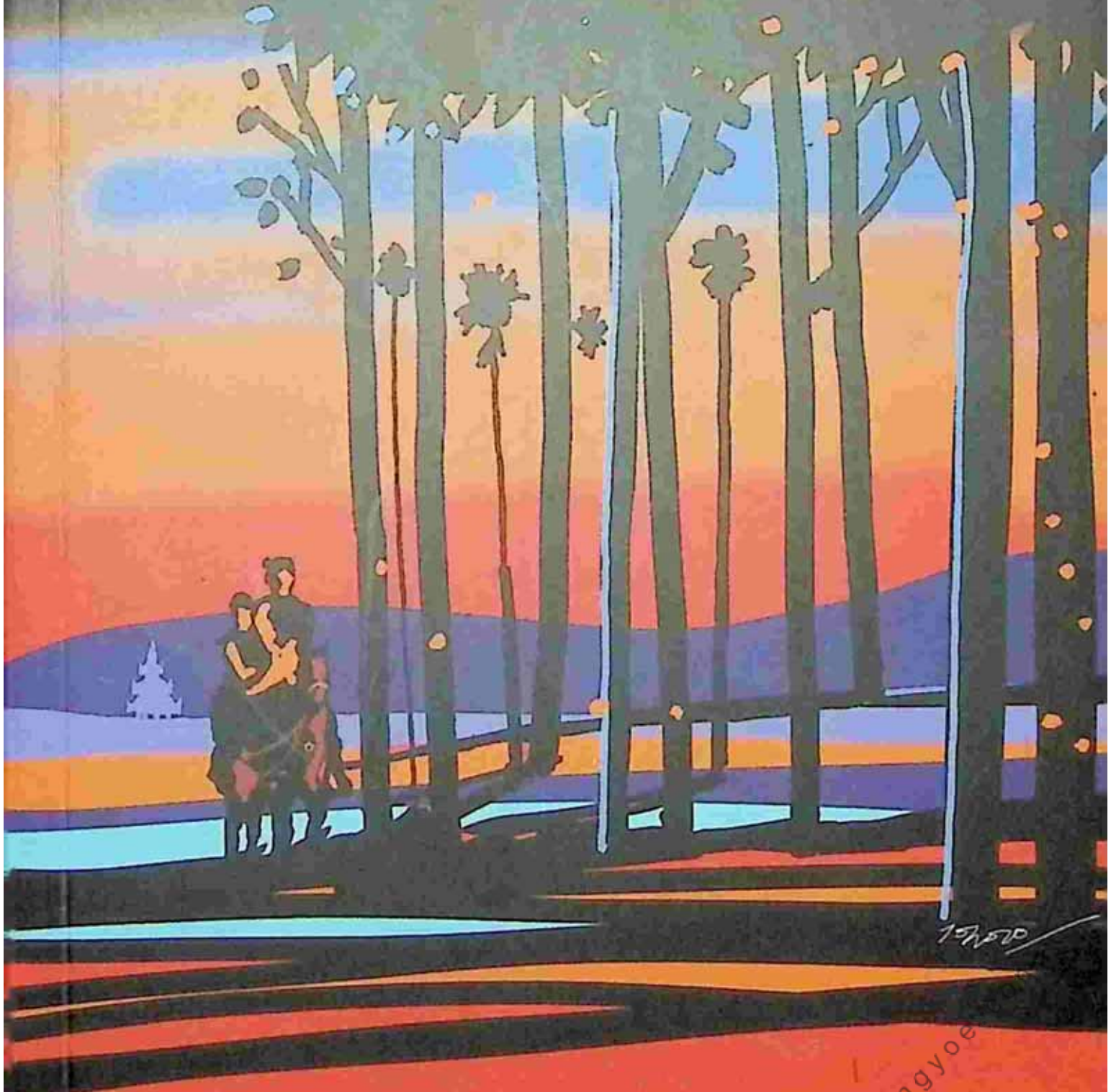

ဝိတ်ကူးချိုချိုအနုပညာ

မန်းမော်တင်အောင် ကြေးစား

၁၇၅၁

မန်းမော်တင်အောင် ရာပြည့်အမှတ်တရ

မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်း

mgvye

စည်သာမြို့စောင့်တံခါးမှူးက တံခါးဖွင့်ပေးမိ
 အောင်ကြီးသည် မြို့အပြင်ဘက်တွင် ရပ်ကာ
 ဘာမျှ မမြင်ရလောက်အောင် မှောင်နှင့်မည်းမည်းဖြစ်နေသော
 မင်းဝံချောင်းဖျားဘက်ဆီသို့ လှမ်းမျှော်၍ ကြည့်ရှုလျက်ရှိ၏။
 ထိုသို့ လှမ်းမျှော်ကြည့်ရှုလျက်ရှိစဉ်
 သူ၏ မနောအာရုံတွင် အနိဋ္ဌာရုံတစ်ခုနှင့်
 ဣဋ္ဌာရုံတစ်ခုကိုလည်း ပြန်လည်မြင်ယောင်နေပုံရ၏။
 အနိဋ္ဌာရုံဆိုသည်မှာ ဦးခေါင်းပြတ်နေသော
 တောပုန်းကြီးဗိုလ်တောက်ထွန်း၏ ရုပ်ကလာပ်ကြွင်းဖြစ်၏။
 ဣဋ္ဌာရုံဆိုသည်မှာတော့
 ကြေးစားသမားကြီးတစ်ဦးကို “ကျေးဇူးတင်လိုက်တာရှင်” ဟု
 ပြောဆိုသွားခဲ့သော မိန်းမလှတစ်ဦးဖြစ်၏။
 စည်သာမြို့စောင့်တံခါးမှူးက
 ပိတ်ထားသော မြို့တံခါးကိုဖွင့်ပေးလိုက်သောအခါ
 ကြေးစားအောင်ကြီးသည် သက်ပြင်းကိုချရင်း
 သူ့အတွက် ထောင့်တစ်သက် လွတ်ရက်မရှိနိုင်သော
 နယ်မြေအတွင်းသို့...

မင်းမျှော်တင်အောင်
ကြေးစား

ISBN 9789997130709

9 789997 130709
 3,000.00 KS

ကြေးစာ၊ ပန်းမော်တင်အောင်

မျက်နှာပုံးပန်းချီ - တော်တီသွ

စာမျက်နှာ ၂၈၇++ မျက်နှာ၊ ၁၃ စင်တီ× ၁၉ စင်တီ

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ(၀၀၅၃၈)၊ ၈၅၊ ၁၆၄လမ်း၊ တာမွေ၊ ရန်ကင်း။

ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်(၀၀၄၁၂)၊ ၁၁၇၉၊ မစိုးရိမ်လမ်း၊ ရန်ကင်း။

၂၀၂၀၊ မတ်လ၊ ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ခြင်း၊ အုပ်စု ၅၀၀၊

၁၉၇၅၊ အင်ကြင်းပြိုင်စာပေ၏ ပထမအကြိမ်။

ရောင်းစျေး ၃၀၀၀ ကျပ်

ကျေးဇူး

ဗန်းမော်တင်အောင်

I shall never exchange my fetters for slavish servility.
'Tis better to be chained to the rock than bound to the service of zeus.

Aeschylus.
(from prometheus bound)

Prometheus is the noblest of saints and martyrs in the calender of philosophy.

Marx.
(from philosophy of Democritus
and philosophy of Epicurus.)

မာတိကာ

၁။	စည်သာ	၁
၂။	စည်သာမြို့စားကြီး	၁၉
၃။	စည်သာမြို့၏ လှခေါင်မင်း	၃၆
၄။	တောပုန်းကြီး မိုးကျော်	၅၈
၅။	လှခေါင်မင်းနှင့် တောပုန်းကြီး	၇၇
၆။	ဦးခေါင်းပြတ်တစ်လုံးနှင့် မိန်းမလှတစ်ယောက်	၉၄
၇။	စစ်ကဲကြီးနှင့် လူဆိုးငါးအောင်ကြီး	၁၁၅
၈။	သူ့ကိုယ်သူ စတင်တွေ့ရှိသွားသော အောင်ကြီး	၁၃၅
၉။	တွယ်ရာမဲ့ အောင်ကြီး	၁၅၅
၁၀။	ကြေးစားပုတ်ပြတ်	၁၇၇
၁၁။	လွတ်ရက်မရှိသော ရာဇဝတ်အကျဉ်းသား	၂၀၂
၁၂။	ကြေးစား အောင်ကြီး	၂၂၃
၁၃။	မင်းဝံ့ချောင်းဖျား	၂၃၇
၁၄။	ဗိုလ်တောက်ထွန်း	၂၅၄
၁၅။	ဣဋ္ဌာရုံနှင့် အနိဋ္ဌာရုံ	၂၆၉

စည်သာ

[၁]

တောင်ကိုလျှောက်လာခဲ့ပြီးနောက် မြောက်အရပ်တစ်ခွင်သို့ မျှော်
 ရှုလိုက်လျှင် နှင်းသောက်နေသော ဥတ္တရတောင်ကုန်းတောင်တန်းကြီး
 များကို ခပ်ရေးရေးတွေ့မြင်နိုင်၏။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက်ပေ
 ခုနှစ်ထောင်သာသာခန့်မြင့်၏။ ယင်းတောင်ကုန်းတောင်တန်းကြီးများ
 ကို ဖုံးလွှမ်းလျက်ရှိသော သစ်တောကြီးများအတွင်း ပြောင်၊ ဆင်များနှင့်
 ကျားသစ် စသော သားရဲနှင့် တောကောင်ကြီးငယ်များ ထူပြောကျက်
 စားတတ်၏။ အလွန်တရာ ကြမ်းတမ်းရိုင်းစိုင်းသော အရပ်ဒေသဖြစ်၍
 လူသူရောက်ခဲ့ပေါက်ခဲ့၏။

ဆောင်းရာသီများတွင် နှင်းဆောင်းလေ့ရှိသော ဥတ္တရတောင်ကုန်း
 တောင်တန်းများတစ်ဝိုက်တွင် ရွှေမင်းဝံသည် ချောင်းဖျားတိုက်၏။
 တောင်ခြေတစ်ဝိုက်တွင် ထူပြောသော ကျောက်ခုတ်နှင့် ကျောက်ဆောင်
 ကြီးများအကြား ခုန်ပေါက်စီးဆင်းလေ့ရှိ၏။ ထို့နောက် စိမ့်ကြီးမြိုင်ကြီး
 ၍ နေရောင်ပင်ထိုးဖောက်ခြင်းငှာ မတတ်နိုင်သော သစ်တော၊ ဝါးတော

ကြီးများအကြား ဝါးလုံးထိုး ဖြတ်သန်း၏။ ယင်းသို့ သစ်တော၊ ဝါးတော ကြီးများအတွင်း တဝေါဝေါ အော်မြည်စီးဆင်းရင်း တစ်စထက်တစ်စ တောပါးလာပြီးနောက် ညီညာပြန့်ပြူးသောကွင်းအစပ်သို့ ဝင်ရောက်၏။

ယင်းသို့ တစ်စထက်တစ်စ ညီညာပြန့်ပြူးသော လယ်ကွင်းယာ တောနှင့် ကိုင်းရုံများ၊ ကျေးရွာများကို ကျော်လွှားဖြတ်သန်းရင်း ရွှေမင်းဝံ သည် မိမိ၏ရေအလျဉ်ကို တစ်စထက်တစ်စ ကိုယ်ရှိန်သတ်မှန်းမသိ သတ်ကာ မြန်မာနိုင်ငံကို မြောက်နှင့်တောင် တူးမြောင်းဖောက်၍ တသွင် သွင်စီးဆင်းလျက်ရှိသော မြစ်ကြီးဧရာနှင့် တွေ့ဆုံပေါင်းစည်း၍သွား ၏။ မြစ်ချောင်း မင်းဝံနှင့် ဧရာမြစ်မင်းတို့ တွေ့ဆုံပေါင်းစည်းရာ ကိုယ် တူခွဟုလည်း ဆိုရသော မြစ်လျှာစွန်းတွင် စည်သာမြို့ကို မြို့ရိုးများ ဖြင့်ကောင်းစွာစီရင်ထား၏။ လက်နက်ကိုင်တပ်များနှင့်လည်း ကောင်း စွာကာကွယ်ထား၏။

[၂]

မဇ္ဈိမခေတ် မြန်မာနိုင်ငံသမိုင်း၏ နောက်ဆုံးမင်းဆက်ဖြစ်သော ကုန်းဘောင်မင်းဘုရင်များ ဘုန်းတန်ခိုးအာဏာ မသစ်ထွန်းမီက စည် သာသည် ဘုရင်အစိုးရအဆက်ဆက် မေ့လျော့ခြင်းခံခဲ့ရသော ကျေးရွာ ငယ်တစ်ရွာမျှသာဖြစ်၏။ လူနေအိမ်ခြေအစိတ်သုံးဆယ် ခန့်မျှပင်မရ တတ်။ အလွန်တရာလည်း ခေတ်နောက်ကျမဲ့ကျန်၏။ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းဆို၍ လက်ညှိုးထိုးပြလောက်စရာမရှိ။ ရေမုဆိုးနှင့် တောင်ယာ ပဲခင်း စသော ဝမ်းစာလုပ်ငန်းကလေးမျှလောက်သာရှိ၏။ ထို့ကြောင့် လွတ်တော်၏ စစ်တမ်းများတွင် စာရင်းအတို့မခံခဲ့ရပေ။

သို့ရာတွင် ကုန်းဘောင်မင်းဆက်ဘုရင်များ နိုင်ငံရေးတန်ခိုးအာဏာ

သစ်ထွန်းလာချိန်လောက်မှ အစပြုကာ စည်သာသည် နေပြည်တော်
 ၏ အရေးထားစာရင်းသွင်းခြင်းကို တစ်စထက်တစ်စ ခံယူရရှိလာ၏။
 ကုန်းဘောင်ခေတ် မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ မြောက်အရပ်တစ်လွှားတွင် ငြိမ်
 ဝပ်ပိပြားရေးကိုစောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရန် ရည်မှန်းချက်ဖြင့် ကံကြွေးချွဲ
 စည်းခြင်းခံရသော စီရင်စုတစ်ခုဖြစ်လာ၏။ လွှတ်တော်စစ်တမ်းများ
 တွင် စာရင်းဝင်လာရ၏။ စည်သာစီရင်စုကို ဘုရင့်တပ်မတော်မှ မြင်း
 ခေါင်းတစ်ဦးက စီရင်ကွပ်ကဲ၏။ လူဦးရေလည်း တစ်စထက်တစ်စ
 တိုးပွားများပြားလာသဖြင့် ယခင်ကကဲ့သို့ တောင်ယာပဲခင်းလုပ်ငန်း
 ကလေးများလောက်သာမဟုတ်တော့ဘဲ လယ်မြေလုပ်ငန်းများပါ တိုး
 ချဲ့ဖွံ့ဖြိုးလာ၏။ လယ်လုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ မင်းဝံ
 ချောင်းရိုးတစ်လျှောက်တွင် ရွာသိမ်ရွာငယ်များ အလျှိုလျှိုပေါ်ပေါက်
 လာ၏။ စည်သာ၏စီးပွားရေးသည်လည်း သဘာဝစီးပွားရေးဘဝမှ
 ကုန်ထုတ်စီးပွားရေးဘဝသို့ တဖြည်းဖြည်းပြောင်းလွှဲလာ၏။ ကုန်ထုတ်
 စီးပွားရေးဘဝနှင့်တကွ ကုန်သည်ပွဲစားစသော ကြားလူတန်းစားတစ်
 ရပ်လည်း မသိမသာ မွေးဖွားလာ၏။ သို့ရာတွင် သန်သန်မာမာတော့
 မဟုတ်၊ လျှောမွေးသာသာလောက်သာဖြစ်၏။

ကုန်းဘောင်ခေတ်လယ်ပိုင်းလောက်တွင်မူကား စည်သာသည်
 ကာကွယ်ရေးအတွက်မျှလောက်သာ မဟုတ်တော့ဘဲ စီးပွားရေးနှင့်
 ဘဏ္ဍာရေးများအရပါ တစ်စထက်တစ်စများစွာအရေးပါအရာရောက်
 သော စီရင်စုကြီးဖြစ်လာ၏။ မြေယာနှင့် သစ်တောထွက် ကုန်စည်များ
 ကို အကြောင်းပြုကာ ရွာကြီးရွာငယ် အမြောက်အများ မင်းဝံချောင်း
 ရိုးတစ်လျှောက်တွင် ပေါ်ထွန်း၏။ အချို့သော ရွာကြီးများသည် လူနေ
 အိမ်ခြေနှစ်ရာကျော်၏။ ရွာသိမ်ရွာငယ်များပင်လျှင် အိမ်ခြေငါးဆယ်
 ထက်မနည်းပေ။ ယင်းသို့ ရွာကြီး၊ ရွာငယ်နှင့် လူဦးရေရန်ပျံ တိုးပွားလာ

သဖြင့် ဆန်စပါး၊ ကောက်ပဲသီးနှံနှင့် သစ်ဝါးစသော ကုန်စည်အထွက်များလာ၏။ နယ်မြေသုံးစားသည်ထက် များစွာပိုလျှံအောင်ထွက်၏။ ယင်းသို့ ဘုရင်အစိုးရ၏ ရွှေတိုက်နှင့် ကျီတော်များသို့ ဘဏ္ဍာတော်နှင့် ကုန်တော်များ တစ်စထက်တစ်စ တိုးတက်ဖြည့်တင်းပေးနိုင်သော စီရင်စုကြီးတစ်ခုဖြစ်လာသဖြင့် စည်သာကို မြို့ပြအဆင့်သို့ လွှတ်တော်က တိုးမြှင့်ပေးခဲ့၏။ စည်သာသည် မြို့ရိုးများ၊ ပြအိုးများနှင့် အခိုင်အခံ့ဖြစ်လာ၏။ မြို့ပြဖြစ်လာသဖြင့် လွှတ်တော်က အရည်အချင်းရှိသော မြို့ဝန်မင်းအုပ်ချုပ်ရသော စီရင်စုဖြစ်လာသဖြင့် မြို့စောင့်တပ်ဖွဲ့များ၊ မြို့ဝန်မင်းရုံးများ၊ တရားရုံးများ၊ အကျဉ်းထောင်များပင် ရှိလာ၏။ စည်စည်ကားကားလည်းဖြစ်လာ၏။

စည်သာမြို့ကို ကျောထောက်နောက်ခံပေးသော ချောင်းရိုးတစ်လျှောက်နှင့်တစ်ဝိုက်တွင် သစ်ဝါး၊ ကြိမ်လျှော်နှင့် ကညင်ဆီ စသော သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများသာမက မြေယာထွက်ဖြစ်သော ဆန်စပါး၊ ဝါဂွမ်း၊ နှမ်း၊ ပဲအမျိုးမျိုး၊ ဆေးနှင့် ပြောင်း စသော ကောက်ပဲသီးနှံအများအပြားထွက်၏။ မိမိသုံးထက် အမြောက်အမြား ပိုလျှံနေအောင်ပင်ထွက်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုပိုလျှံသောကုန်စည်များကို စည်သာမြို့မှ စုဆောင်းကာ နေပြည်တော်သို့ ပို့ဆက်ရ၏။ ထို့ကြောင့် စည်သာမြို့သည် တစ်နယ်လုံး၏ ဒိုင်ကြီးအလားဖြစ်လာ၏။ ကုန်ရုံ၊ ပွဲရုံများဖြင့် စည်ကားသည်ထက် စည်ကား၏။ ယင်းသို့ စည်သာက ပို့ဆက်သော ကုန်စည်များကို နေပြည်တော်ကမှတစ်ဆင့် မလုံမလောက်ဖြစ်နေသော အခြားအရပ်ဒေသများသို့လည်းကောင်း၊ ပြည်ပ ဈေးကွက်များသို့လည်းကောင်း မြန်မာဘုရင့်အစိုးရက တင်ပို့ရောင်းချရန် စီမံခန့်ခွဲလေ့ရှိ၏။

ကုန်းဘောင်ခေတ်နောက်ပိုင်း အထူးသဖြင့် ဗြိတိန်-မြန်မာစစ်ပွဲနှစ်ပွဲ အပြီးတွင်မူကား စည်သာသည် ရတနာပုံနေပြည်တော်အတွက်

စီးပွားရေး၊ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးများအရပါ အလွန်တရာ အလေးထားရသော၊ အားကိုးအားထားပြုရသော နယ်ကြီးတစ်နယ်ဖြစ်လာ၏။ ဆန်စပါး၊ ငါးခြောက်၊ ငါးခြမ်း၊ ဆားနှင့် ပင်လယ်အမတော်ခွန်များ များစွာရရှိခဲ့သော မြန်မာနိုင်ငံ တောင်ဘက်တစ်လွှားကို လက်လွှတ်လိုက်ရပြီဖြစ်၍ နိုင်ငံတော်၏ အရပ်ရပ် အသုံးစရိတ်များကို စည်သာနယ်က ဒိုင်ခံ၍ ရှာဖွေပေးလာရ၏။ ထို့ကြောင့် မြန်မာဘုရင့်အစိုးရအဖွဲ့က များစွာ အလေးထား အားပြုလာရ၏။ စေ့စေ့စပ်စပ်နှင့် တင်းတင်းကျပ်ကျပ် ချုပ်ကိုင်ရသော စီရင်စုကြီးတစ်ခုလည်းဖြစ်လာ၏။ ပြည်နယ်ကြီးတစ်နယ်အလားလည်း ဖြစ်လာ၏။ လွှတ်တော်လောက်သာ မဟုတ်တော့ဘဲ ဘုရင်မင်းမြတ်နှင့် မိဖုရားခေါင်ကြီးတို့ကပါ သဘောတူမျှသောအထက်တန်း နိုင်ငံတော် ဝန်ထမ်းတစ်ဦးဦးကိုသော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ကောင်းစွာစိတ်ချ ယုံကြည်ရသော မင်းသားကြီးတစ်ပါးပါးကိုသော်လည်းကောင်း ဘုရင်ခံအဖြစ်ဖြင့် စည်သာနယ်ကြီးကို စီရင်အုပ်ချုပ်ရန် တာဝန်ပေးခန့်အပ်ခြင်းပြုရသည့်အထိဖြစ်လာ၏။ အရေးပါလာ၏။ ထိုသို့အရှင်နှစ်ပါးနှင့် လွှတ်တော်တို့ညီ၍ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သို့မဟုတ် အကြီးအကဲကိုလည်း နေဝင်ဘုရင်တစ်ပါးနှင့် မခြားသော အခမ်းအနားအဆောင်အယောင်များသာမက အခွင့်အာဏာများကိုပါ ပေးအပ်လေ့ရှိတတ်ကြ၏။

ထို့ကြောင့် ရတနာပုံနေပြည်တော်ခေတ်တွင် စည်သာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရာထူးနှင့် တာဝန်သည် အလွန်တရာ အရေးကြီးသော တာဝန်နှင့် ရာထူးဖြစ်လာ၏။ မင်းညီမင်းသားများနှင့် လွှတ်တော်ဝန်ကြီးများ၊ အတွင်းဝန်များ ငမ်းငမ်းတက်လိုချင်သော ရာထူးလည်းဖြစ်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုတာဝန်ရာထူးဖြင့် ဥစ္စာစီးပွားလည်း အဖြစ်မြန်သောကြောင့်ဖြစ်၏။

[၃]

၁၉ ရာစု၏ ဒုတိယရာစုဝက်များ အစပိုင်းလောက်တွင် အိန္ဒိယ တိုက်ငယ်တွင် ကောင်းစွာခြေကုပ်ရရှိထားသော အရှေ့အိန္ဒိယကုမ္ပဏီ နှင့် မြန်မာတို့ ဒုတိယအကြိမ် စစ်ပွဲတစ်ပွဲလည်း ဖြစ်ပွားရပြန်၏။ ထို စစ်ပွဲတွင် မြန်မာတို့ဘက်မှ မရှုမလှရှုံးနိမ့်သွား၏။ ပထမစစ်ပွဲ ရှုံးနိမ့် ရခဲ့စဉ်က ဗြိတိသျှကုမ္ပဏီ အာဏာပိုင်များသည် ရခိုင်နှင့် တနင်္သာရီ တိုင်းကြီးနှစ်တိုင်းကို စာချုပ်စာတမ်းများချုပ်ဆို၍ မြန်မာတို့လက်ဝယ်မှ ဖဲ့ယူသိမ်းပိုက်ခဲ့ကြ၏။ သို့ရာတွင် ဒုတိယ စစ်ပွဲအပြီးတွင်ကား ထိုကဲ့ သို့မဟုတ်တော့ပေ။ ဗြိတိသျှအာဏာပိုင်များ၏ အကြီးအမှူးက ၎င်း၏ သဘော တစ်ခုတည်းနှင့် အောက်မြန်မာနိုင်ငံတစ်လွှားကို ထပ်မံသိမ်း ယူလိုက်ကြောင်း တစ်ဖက်သတ်ကြေညာခဲ့၏။ ထိုသို့တစ်ဖက်သတ် နိုင်ထက်စီးနင်းလုပ်ကိုင်သွားသော ဗြိတိသျှကုမ္ပဏီ၏ ရိုင်းပျဇော်ကား မှုကို မြန်မာဘုရင် အစိုးရသည် လက်တုံ့ပြန်ရန် အားမာန်မရှိသဖြင့် လက်ပိုက်ကြည့်နေခဲ့ရ၏။ ၎င်းတုတ်ခံခဲ့ရ၏။

ဗြိတိန်-မြန်မာ ဒုတိယစစ်ပွဲတွင် ရှုံးနိမ့်ခဲ့သော မြန်မာဘုရင့်အစိုးရ လည်း များစွာ ဂုဏ်သိက္ခာကျဆင်းသွား၏။ ထို့ကြောင့် အစိုးရအဖွဲ့ အပြောင်းအလဲဖြစ်လာ၏။ အသစ်တက်လာသော မြန်မာဘုရင့်အစိုးရ သည် ဗြိတိသျှကုမ္ပဏီက လုယက်သိမ်းပိုက်သွားသော မြန်မာ့နယ်မြေ ကို အသာတကြည်ပြန်ရလိမ့်နိုးနိုးနှင့် မျှော်ကိုးခဲ့ပုံရ၏။ ဘင်္ဂလားမြို့စား ထံ အောက်ကျနောက်ကျခံကာ သံအဖွဲ့များစေလွှတ်၍ အသနားခံခဲ့၏။ ဘင်္ဂလားမြို့စားက မြန်မာဘုရင့်သံအဖွဲ့ကို မင်းတို့ ရူးများရူးနေကြသ လားဟု ခပ်ပြောင်ပြောင် ပြောဆိုလွှတ်လိုက်တော့မှ မြန်မာဘုရင့်အစိုးရ အဖွဲ့သည် ခေတ်လယ်အိပ်မက်မှ ရုတ်တရက် လန့်နိုးလာပုံရ၏။

ယင်းသို့ အိပ်ရာမှ ထိပ်အချခံလိုက်ရသဖြင့် လန့်နိုးလာသောအခါ

မြန်မာဘုရင့်အစိုးရသည် များစွာ ကယောင်ချောက်ချားဖြစ်သွား၏။ ခြေမကိုင်မိ လက်မကိုင်မိလည်း ဖြစ်သွားပုံရ၏။ တစ်ကြိမ်သောအခါက မြန်မာ့နန်းတော်နှင့် လွှတ်တော်များအတွင်း ဘင်္ဂလားမြို့စား ကုလားဖြူငယ်ဟု မလောက်လေး မလောက်စား ပြောဆိုခြင်းပြုခဲ့ကြသော တစ်ဘက်က သတ္တဝါမှာ တော်ရိလျော်ရိ မဟုတ်ဘဲ တော်တော်ကလေး အဆိပ်ပြင်း၍ အန္တရာယ်လည်းပေးနိုင်သော ဧရာမအကောင်ကြီးတစ်ကောင်ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းစွာ သဘောပေါက်နားလည်လာကြပုံလည်း ရ၏။

ခေတ်လယ်အိပ်မက်မှ ထိပ်အချခံလိုက်ရသဖြင့် ရုတ်တရက် လန့်နိုးအလာတွင် မြန်မာအစိုးရအဖွဲ့သစ်သည် ကြွင်းကျန်ရှိနေသေးသော မြန်မာနိုင်ငံတော်တစ်ဝက်တစ်ပိုင်းကို သည်အတိုင်းထားရှိ၍ မဖြစ်တော့ကြောင်း ကိုလည်း ကောင်းစွာ စဉ်းစားတွက်ချက်မိလာ၏။ အိန္ဒိယတိုက်ငယ် တစ်ခုလုံးကို အနုကြမ်းစီးကာ မြန်မာနိုင်ငံတော် တစ်ဝက်တစ်ပိုင်းကိုလည်း တစ်စိတ်ပြီးတစ်စိတ် ဖဲ့ယူခဲ့ပြီဖြစ်သော ဗြိတိသျှကုမ္ပဏီ၏ အန္တရာယ်ကို တားဆီးရန်နှင့် ခုခံကာကွယ်ရန်အတွက် အလေးအနက် စဉ်းစားလာရ၏။ ဘကြီးတော် စစ်ကိုင်းမင်းနှင့် နောင်တော်ပုဂံမင်း အစိုးရအဖွဲ့များ လက်ထက်တွင် ဗြိတိန်သည် မြန်မာတို့အပေါ် ထင်သလို အနိုင်ကျင့်ခဲ့၏။ စီးပွားရေး၊ ဘဏ္ဍာရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် စည်းရုံးရေးများအရ မြန်မာတို့ထက် ခေတ်ကာလကြီးတစ်ခုလုံး ရှေ့ရောက်နေသော ဗြိတိန်ကို မြန်မာတို့သည် သူရသတ္တိနှင့် ဇာတိမာန်များဖြင့်လောက်သာ ခုခံရ၏။ ထို့ကြောင့်လည်း အရေးမလှဖြစ်ခဲ့ရသည်မဟုတ်သလော။ တောင်ကုန်းထက်တွင် ကောင်းစွာနေရာယူထားသော စက်သေနတ်ကိုင်ကို တောင်ခြေမှ ဓားသမားများသည် အဘယ်သို့အနိုင်တိုက်နိုင်ပါမည်နည်း။

[၄]

ဗြိတိန်-မြန်မာ ဒုတိယစစ်ပွဲအပြီး ကြွင်းကျန် ရှိနေသေးသော မဇ္ဈိမ
 ခေတ် မြန်မာနိုင်ငံကို ဆက်ခံခဲ့ရသော မင်းတုန်းနှင့် ကနောင်မင်းသား
 ကြီး အမှူးပြုသော မြန်မာဘုရင့်အစိုးရသည် ကြီးမားသော နိုင်ငံရေး
 အကျပ်အတည်းနှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ကြရ၏။ နောက်ထပ် အခွင့်အရေးရလျှင်
 ကျန်မြန်မာနိုင်ငံတော်ကို အပြီးအပိုင် သိမ်းပိုက်ယူငင်ရန် ကြံရွယ်နေသော
 ဗြိတိသျှကုမ္ပဏီ၏ အန္တရာယ်ကို အဘယ်ပုံအဘယ်နည်း တွန်းလှန်
 ခုခံကြမည်နည်း။ စစ်တိုက်သည်ဆိုသော ကိစ္စသည် ဇာတိမာန် တစ်ခု
 တည်းလောက်နှင့် ပြီးစီးသည် မဟုတ်ပေ။ ဓားစားချင်း၊ တုတ်တုတ်ချင်း
 ပါ ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ဖို့ အရေးကြီး၏။

ထို့ကြောင့် ရန်စွယ် ငေါငေါဖြစ်နေသော ဗြိတိသျှကိုလိုနီ ဝါဒသမား
 များနှင့် တစ်ဖက်တွင် အသင့်မြတ်နိုင်ဆုံး ဆက်ဆံရင်း အခြားတစ်ဖက်
 တွင် ဒုတိယစစ်ပွဲအပြီး ကစဉ့်ကလျား ဖြစ်နေသော နိုင်ငံတော်ကို စနစ်
 တကျ ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းကာ မြန်မာတို့၏ ဇာတိမာန်စိတ်ဓာတ်ကိုလည်း
 နှိုးဆွစုစည်း၍ မြန်မာဘုရင့်အစိုးရသည် အားဆက်ရ၏။ သို့ရာတွင်
 ထိုမျှကြီးလေးသော အလုပ်သည် တော်ရုံသင့်ရုံလောက်နှင့် ပြီးမြောက်
 နိုင်ဖွယ်ရာ အကြောင်းမရှိပေ။ ၎င်းအပြင် အချိန်ဆိုသော ပြဿနာက
 လည်း ရှိသေး၏။

မြန်မာဘုရင် အစိုးရသစ်သည် ဘင်္ဂလားမြို့စားနှင့်သာမဟုတ်၊
 ဗြိတိသျှမြန်မာနိုင်ငံ မဟာဝန်ရှင်တော်မင်းကြီးနှင့်ပါ ပြေပြစ်အောင်
 ဆက်ဆံခြင်းပြု၏။ သံအဖွဲ့များ အပြန်အလှန် စေလွှတ်၏။ တစ်ဖက်
 တွင်လည်း အခြားအခြားသော တိုင်းနိုင်ငံများနှင့် မိတ်ဖွဲ့ရန်ကြိုးစား၏။
 ဥရောပတိုင်းနိုင်ငံ အများအပြားသို့ မြန်မာသံအဖွဲ့များ စေလွှတ်၍ မဟာ
 မိတ်များ ရှာဖွေခဲ့၏။ ပြည်ပဆက်ဆံရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း

များကို မြန်မာအစိုးရသည် အမြော်အမြင်ရှိရှိ လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုနိုင် ရာ၏။ သို့ရာတွင် ပြည်တွင်းရေး ပြဿနာများကို ကိုင်တွယ်ရာတွင် မူကား အပြောလွယ်သလောက် အလုပ်မလွယ်လှချေ။ ခေတ်နောက်ကျ ကျန်ရစ်နေရသည့်အထဲ စစ်နှစ်ကြိမ် ရှုံးခဲ့ရသဖြင့် စိတ်ဓာတ်များကျဆင်း ချင်တိုင်း ကျဆင်းနေသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံကို ခေတ်မီမီနှင့် အသစ်တစ်ဖန် ပြန်လည်ဖွဲ့စည်း ထူထောင်ရသော အလုပ်သည် အလွန်တရာ ကျပ် တည်းခက်ခဲသော အလုပ်ဖြစ်၏။ အထူးသဖြင့် နိုင်ငံတော်သစ် ပြန်လည် ထူထောင်ရန်အတွက် မရှိမဖြစ်သော ဘဏ္ဍာအရင်းကို အဘယ်သို့ ရှာဖွေ စုဆောင်းကြမည်နည်း။ စစ်နှစ်ကြိမ် ရှုံးခဲ့ရသဖြင့် တိုင်းပြည်သည် စစ် စရိတ်နှင့် စစ်ဒဏ်ကို ကျောကော့နေအောင် ခံနေရသည်မဟုတ်သလော။ လူရပ်ပင်မပေါ်တော့သော ဆင်းရဲသား ပြည်သူပြည်သားများ၏ လည်ပင်း ကို ညှစ်ဖို့မှတစ်ပါး အခြား အဘယ်နည်းလမ်းများရှိနိုင်သေးသနည်း။ ကြေးတင်လျှင် ရှင်ဘုရင်ဆပ်လိမ့်မည်ဆိုသော စကားတော့ရှိ၏။ တကယ် လက်တွေ့ ပေးဆပ်ရသူများမှာ ဆင်းရဲသား ကျေးတော်မျိုး ကျွန်တော် မျိုးများသာ ဖြစ်၏။

မည်ကဲ့သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော်၏ နယ်မြေနှင့် အချုပ်အခြာ အာဏာ စသည်တို့ကို ထိန်းသိမ်း ကာကွယ်ရန်အတွက် နိုင်ငံတော်၏ ဗဟိုချက် မဖြစ်သော နေပြည်တော်သစ်ကို အသစ်တစ်ဖန်တည်ရ၏။ ရတနာပုံဟု သမုတ်၏။ နေပြည်တော်ကို တည်ရသောအလုပ်သည် အလွန်တရာ အလုပ်ပျက်သော လုပ်ငန်းဖြစ်၏။ ဘဏ္ဍာကြေးငွေလည်း အကုန်အကျ များပြား၏။ သို့ရာတွင် အချိန်ကုန်၍ အလုပ်အကိုင်ပျက်ရသူများမှာ ဆင်းရဲသားများသာ ဖြစ်ကြ၏။ ဘဏ္ဍာငွေကြေး စုဆောင်းပေးရသူများ မှာလည်း ယင်းငတ်များသာ ဖြစ်ကြသည်မဟုတ်သလော။

နိုင်ငံတော်ကို အသစ်တစ်ဖန်ပြန်လည် ထူထောင်ရသော ဖွဲ့စည်းရ

သော လုပ်ငန်းသည် နေပြည်တော်သစ်တည်ရုံနှင့် ပြီးစီးသည်မဟုတ်။ နိုင်ငံရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ ကာကွယ်ရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု စသည်တို့ကိုလည်း အသစ်တစ်ဖန် မွမ်းမံဖွဲ့စည်းရန်နှင့် အားဖြည့်ရန် အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲပြုလုပ်ရ၏။ ဖျက်သိမ်းတန်သည်တို့ကို ဖျက်သိမ်း၍ ပြုပြင်တန်သည်တို့ကိုပြုပြင်ရ၏။ အထူးသဖြင့် ခေတ်နောက်ကျနေသော စီးပွားရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများသည် စရိတ်ကြီးလေး၏။ ခေတ်မီစက်ရုံအလုပ်ရုံများ တည်ထောင်ကာ ခေတ်မီသော ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းရသော လုပ်ငန်းသည် အလွန်တရာကြီးလေးပင်ပန်း၏။

အခြားနည်းလမ်းလည်း မရှိပြီဖြစ်ရကား မြန်မာဘုရင့်အစိုးရသည် နိုင်ငံပိုင် စက်ရုံအလုပ်ရုံများ တည်ဆောက်ရ၏။ ယင်း စက်ရုံ အလုပ်ရုံများကို ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်ရန်အတွက် လူငယ် လူရွယ်များကိုလည်း ပင်လယ်ရပ်ခြား တိုင်းတစ်ပါးသို့ ပညာတော်သင် စေလွှတ်ရ၏။ ကာကွယ်ရေး တပ်ဖွဲ့များကို ခေတ်မီမီ ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းရန်အတွက် တိုင်းတစ်ပါးမှ လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်များကို ဝယ်ခြမ်းတင်သွင်းရ၏။ အသစ်အဆန်းဖြစ်သော လက်နက်ကြီးငယ်များကို စနစ်တကျ ကိုင်တွယ်တတ်အောင်လည်း တိုင်းတစ်ပါးမှ စစ်အတတ်ပညာရှင်များကို အဖိုးအခကြီးကြီး ပေးကမ်းငှားရမ်းရ၏။ ထို့ကြောင့် ဘဏ္ဍာငွေကြေးများ လိုသထက် လိုလာ၏။

သို့ရာတွင် ရတနာပုံခေတ် မြန်မာနိုင်ငံတော်သည် ဆီးရွက်လောက်သာရှိ၏။ လူဦးရေကလည်း နည်းပါးရသည့်အထဲ လူတိုင်းလူတိုင်းလိုလို သူဆင်းရဲများသာဖြစ်ကြ၏။ ထိုသို့သေးငယ်မွဲကျန်သော တိုင်းပြည်အတွင်းမှ လိုပြီးရင်းလိုနေသော ဘဏ္ဍာတော်ကို အဘယ်ပုံအဘယ်နည်း စုဆောင်းရှာဖွေကြမည်နည်း။ ဆင်းရဲသား ပြည်သူပြည်သားများအပေါ်

မင်းတိုင်းကြေးနှင့် အခွန်အတုတ်များ ဇိညှစ်ကောက်ခံရုံမှတစ်ပါး အခြား နည်းလမ်းမရှိပေ။ ထိုမျှနှင့်လည်း လိုငွေပြုပြီးရင်း ပြနေသောအခါ ကုန် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်းများကိုပါ ဘုရင့်အစိုးရသည် တစ်ဦး တည်းလက်ဝါးကြီးအုပ်ချုပ်ကိုင်ရတော့၏။ ဘုရင့်အစိုးရသည် ဈေး သည်တစ်ဦးဖြစ်လာ၏။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတော်ထွက်ကုန်စည်အများ အပြားပင် ကုန်တော်ဖြစ်လာရ၏။

ယင်းသို့ နိုင်ငံတော်ထွက်အရေးကြီးသော ကုန်စည်များကို ဘုရင့် အစိုးရက ချုပ်ကိုင်ရောင်းဝယ်သော ကုန်တော်ပြုလုပ်လိုက်သောအခါ နေပြည်တော်တွင် ရုံးထိုင်ကြသောလွတ်တော်ဝန်ကြီးများနှင့် အတွင်း ဝန်များကအစ အစွန်အဖျားရှိ မြို့ဝန်၊ မြို့မင်းများပါ ကုန်သည်တစ်ပိုင်း ပွဲစားတစ်ပိုင်း ဖြစ်လာကြတော့၏။ အထူးသဖြင့် နေပြည်တော်နှင့် အလှမ်းဝေးသော မြို့ပြနှင့်ခရိုင်များကို စောင့်ကြပ်ရသော မြို့ဝန်၊ မြို့မင်း များသည် နိုင်ငံရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အာဏာများလောက်သာလျှင် မကတော့ဘဲ စီးပွားရေးနှင့် ကုန်သွယ်ရေး ဆိုင်ရာ တန်ခိုးအာဏာများပါ ရရှိလာကြ၏။

[၅]

ရတနာပုံမြို့တည် ဘဝရှင်မင်းတရားကြီးလက်ထက်တော်မှစ၍ နိုင်ငံတော်စီးပွားရေးနှင့်ဘဏ္ဍာရေးများ အရများစွာ တန်ဖိုးရှိလာသော စည်သာနယ်ကြီးသည် သာမန်မြို့ဝန်၊ မြို့မင်းစီရင်အုပ်ချုပ်မှုအောက်မှ နေပြည်တော်မှ အလွန်တရာစိတ်ချအားကိုးရသော အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတစ် ဦး၏ လက်အောက်သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့၏။ တစ်ခါတစ်ရံ အတွင်းဝန် တစ်ဦးက အုပ်ချုပ်စီရင်ရ၏။ တစ်ခါတစ်ခါတွင်လည်း မင်းသားကြီး တစ်ပါးပါးကို ဘုရင်ခံ သို့မဟုတ် နေဝင် ဘုရင်ခံအဖြစ်ဖြင့် ခန့်အပ်

စေလွှတ်လေ့ရှိ၏။

စည်သာနယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရာထူးကို နေပြည်တော်ရှိ ဘုရင့်အစိုးရ အမှုထမ်းအရာထမ်းများနှင့် မင်းညီ မင်းသားများသည် အလွန်တရာ တပ်မက်လေ့ရှိကြ၏။ ငမ်းငမ်းတက် လိုချင်ရချင်ကြ၏။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုရာထူးသည် အလွန်တရာစီးပွားအဖြစ် မြန်သောကြောင့်ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ရတနာပုံမြို့တည် ဘဝရှင်မင်းတရားကြီးနှင့် ညီတော် အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာကနောင်မင်းသားကြီးတို့၏ လက်ထက်တွင်မူကား အစီရင်အခန့်အခွဲ ကောင်းမွန်၍ ပရမ်းပတာမဖြစ်ခဲ့ပေ။ ဣန္ဒြေရ၏။

သို့ရာတွင် နေပြည်တော်တွင် အလွန်တရာ မလိုလားအပ်သော နန်းတွင်း လုပ်ကြံမှုကြီးတစ်ရပ်ဖြစ်ပွားခဲ့၏။ ငယ်ရွယ်နုနယ်သော မင်းသားနှစ်ဦးတို့က ဘုရင်နှင့် ဥပရာဇာတို့ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်၍ ထီးမွေကို သိမ်းပိုက်ရန် မိုက်မိုက်မဲမဲ အားထုတ်ခဲ့သော အရေးအခင်းဖြစ်၏။ နိုင်ငံတော်၏ အကြီးအကဲမှာ လွတ်မြောက်သွားသော်လည်း နိုင်ငံတော်ကို တကယ်တမ်းဦးစီးဦးဆောင်နေသော အိမ်ရှေ့မင်းသားကြီးမှာ အသတ်အဖြတ်ခံသွားရ၏။ လုပ်ကြံမှုသည် မအောင်မြင်သဖြင့် လုပ်ကြံသူမင်းသားများသည် တိုင်းတစ်ပါးသို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်သွားခဲ့ကြ၏။

ယင်း နန်းတွင်းလုပ်ကြံမှု အရေးအခင်း ဖြစ်ပွားပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီးနောက် မြန်မာဘုရင်အစိုးရသည် အားမာန်လျော့သွား၏။ နိုင်ငံတော်အသစ်တစ်ဖန် ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းရေးနှင့် ထူထောင်မှု စသော တိုင်းပြုပြည်ပြု အရပ်ရပ်လုပ်ငန်းများလည်း ရပ်ဆိုင်း၍သွား၏။ ရွှေနန်းတွင်းစိတ်ဝမ်းကွဲပြားမှုများလည်း စတင်၏။

ယင်းသို့ မန္တလေးခေတ် မြန်မာနိုင်ငံတော် အားမာန်လျော့လာသည့်

နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ပင်လယ်ရပ်ခြား တိုင်းတစ်ပါးမှ နေပြည်တော်တွင် သံတဲများလာချထားသော တိုင်းတစ်ပါးသံအဖွဲ့များ၊ ဗြိတိသျှသံအဖွဲ့များ သည် ခြေသွက်လာ၏။ လှုပ်ရှားလာ၏။ တန်ခိုးကြီးနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ် သော ဗြိတိန်က ခြေလှမ်းသွက်လာသောအခါ ယင်းနှင့် ပြိုင်ဘက်ဖြစ် သော အခြားတန်ခိုးကြီးနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်သည့် ပြင်သစ်သံအဖွဲ့က လည်း အပြိုင်အဆိုင်လုပ်လာ၏။ လှုပ်လှုပ်ရွရွနှင့် ခြေပုန်းများခုတ်လာ ၏။

မည်ကဲ့သို့ပင်ဖြစ်စေ ရှေ့နောက် မြော်မြင်တိုင်းထွာတတ်သော မင်းတုန်းဘုရင်သည် တန်ခိုးကြီး နိုင်ငံကြီး နှစ်နိုင်ငံတို့၏ အာဏာနိုင်ငံ ရေးနှင့် သံရေး တမန်ရေး ပရိယာယ်များကို လိမ်လိမ်မာမာ ပါးပါးနပ်နပ် ရှောင်တိမ်းနိုင်ခဲ့သော်လည်း ၎င်းမရှိပြီးနောက် မန္တလေးထီးမွေကို ဆက် ခံသော သီပေါမင်းနန်းတက်သက်တွင်မူကား ထိုသို့မဟုတ်တော့ပေ။ ရတနာပုံနေပြည်တော်၏ နောက်ဆုံးမြန်မာဘုရင်အစိုးရသည် နိုင်ငံရေး အမြော်အမြင် နည်းပါးလှသည်တစ်ကြောင်း၊ ဗြိတိန်၏ ရန်ထောင်မှုက လည်း ဖြောင်ကျသည်ထက် ကျလာသည်ကတစ်ကြောင်းကြောင့် မန္တလေး ခေတ် မြန်မာနိုင်ငံတော်သည် သီးခြားလွတ်လပ်သော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ အဖြစ်ဖြင့် ရပ်တည်နိုင်ရန် ခက်ခဲကျပ်တည်းလာ၏။

ရတနာပုံမြို့တည် ဘဝရှင်မင်းတရားကြီး နတ်ရွာစံလွန်တော်မူချိန် တွင် မန္တလေးနေပြည်တော်၌ ရွှေနန်းတွင်းအရှုပ်အထွေးနှင့် အရေးအခင်း များ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ဖြစ်ပွားပေါ်ပေါက်လာ၏။ ယခင်ကကဲ့သို့ နိုင်ငံတော် အားသစ်ရေးနှင့် ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများဘက်တွင် မြန်မာဘုရင့် အစိုးရသည် အာရုံမစိုက်နိုင်တော့ချေ။ မိမိ၏ တန်ခိုးအာဏာတည်မြဲ ရေးနှင့် ဘဝစည်းစိမ်ခံရေးဘက်တွင်လောက်သာ လုံးပန်းရင်း အချိန်ကုန် လွန်လျက်ရှိ၏။

ညီတော် ကနောင်မင်းသားကြီး လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်းခံခဲ့ရပြီးသည့် နောက်ပိုင်းတွင် မင်းတုန်းဘုရင်သည် နောက်ထပ် နန်းလျာသစ်ကို ရွေးချယ်ခန့်အပ်ခြင်းမပြုခဲ့ချေ။ အလွန်ဘေးအန္တရာယ်များကြောင်း စဉ်းစားတွက်ချက်မိသောကြောင့်ဖြစ်ဟန်တူ၏။ သို့ကြောင့် နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ ကွယ်လွန်သောအခါ ယင်း၏အရိုက်ခရာကို ဆက်ခံရေးအတွက် ရွှေ့နန်းတော်နှင့် လွှတ်တော်တို့တွင် ကြီးမားသော နိုင်ငံရေးပြဿနာကြီးတစ်ရပ်နှင့် ရင်ဆိုင်လာခဲ့ရ၏။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဘုရင်မင်းမြတ် နတ်ရွာစံချိန်တွင် နေပြည်တော်ရှိ ထီးမွေကုန်းမွေကို ဆက်ခံရန် အရည်အချင်းရှိသော မင်းသားကြီးများ အများအပြားရှိနေသောကြောင့်ပင်ဖြစ်၏။

ယင်းသို့သော အချိန်အခါနှင့် အခြေအနေတွင် ထီးမွေဆက်ခံရေးအတွက် အဆုံးအဖြတ်ပြုနိုင်သော အရေးအခွင့်သည် ကျန်ရစ်သူ မိဖုရားခေါင်ကြီးနှင့် လွှတ်တော်တို့တွင် ရှိလာ၏။ မိဖုရားခေါင်ကြီးတွင်လည်း သူ့အကျိုးစီးပွားနှင့်သူ ရှိသကဲ့သို့ လွှတ်တော်ဝန်ကြီးများတွင်လည်း ကိုယ့်တွက်ကိန်းနှင့်ကိုယ် ရှိနေကြ၏။ ယင်းသို့ အကျိုးစီးပွားချင်းညီကြသော လွှတ်တော်ဝန်ကြီးများနှင့် ကျန်ရစ်သူ မိဖုရားခေါင်ကြီးတို့အချင်းချင်း ပူးပေါင်းမိကြပြီးလျှင် ထင်ရှားသော မင်းသားကြီးငယ် အများအပြားကို မလိမ့်တပတ်နှင့် ဖမ်းဆီးကာ သူတို့စိတ်ကြိုက်ဖြစ်သော မထင်မရှား မင်းသားငယ်တစ်ဦးကို ဘိသိက်သွန်းကာ ဘုရင်မြှောက်လိုက်ကြ၏။

သီပေါမင်းအမည်ရှိသော အညတရမင်းသားငယ်တစ်ပါးကို ဘိသိက်သွန်းပြီးလျှင်ပြီးချင်း ဖမ်းဆီးထားသော မင်းညီမင်းသားအများအပြား အစုလိုက်အပြုံလိုက် သတ်ဖြတ်သုတ်သင်မှုကြီးဖြစ်ပွား၏။ လွှတ်တော်ဝန်ကြီးများသာမဟုတ်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်ကိုယ်တော်တိုင် မသိလိုက်ဘဲ ထိုသတ်ဖြတ်မှုကြီးဖြစ်ပွားခဲ့သည်ဟုလည်း ဆိုကြ၏။ သို့ရာတွင် တရား

ခံများမှာ အခြားသူများမဟုတ်ဘဲ ဘုရင်နှင့် မိဖုရားခေါင်ကြီးတို့၏ ကျွန်
ယုံများဖြစ်ကြ၏။ ယင်းသို့ မင်းညီမင်းသားများ အစုလိုက်အပြုံလိုက်
သတ်ဖြတ်မှုကြီးတွင် မပါဘဲ အချို့မင်းသားများအပြေးကောင်းသဖြင့်
လွတ်သွားကြ၏။ အချို့မင်းသားကြီးများသည် ဗြိတိသျှပိုင် မြန်မာနိုင်ငံ
တော်တွင် သွား၍ခိုလှုံကြ၏။ အချို့မင်းညီမင်းသားများကတော့မူ ၎င်း
တို့ကို လိုလားထောက်ခံသော တိုင်းခရိုင်နှင့် ပြည်နယ်များသို့ ထွက်ပြေး
တိမ်းရှောင်ကာ ထီးမွေပြန်ရရေးအတွက် ဗိုလ်ဝင်ခံရင်း လက်နက်လူသူ
စုဆောင်းကြ၏။ အချို့သောအဝေးရောက် မင်းသားကြီးများကလည်း
တိုင်းတစ်ပါးမှ အားပေးထောက်ခံမှုကို တောင်းခံကာ ထီးမွေကို ပြန်
လည်သိမ်းပိုက်ရန် အကြံထုတ်ကြ၏။

ယင်းသို့ဖြင့် ရတနာပုံနေပြည်တော်ခေတ်၏ နောက်ဆုံးမြန်မာဘုရင့်
အစိုးရအဖွဲ့တက်ရောက်လာချိန်တွင် ပြည်ထဲရေးရော ပြည်ပရေး အခြေ
အနေများသည် အလွန်တရာ နူးညံ့သိမ်မွေ့လာ၏။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင်
ရှုပ်ထွေးပွေလိမ်လျက်ရှိ၏။ ထိုကဲ့သို့သောအခါ အခွင့်ကောင်းကိုစောင့်
ဆိုင်း ချောင်းမြောင်းနေသော ပင်လယ်ရပ်ခြားတိုင်းတစ်ပါးမှ သံအဖွဲ့ဝင်
များကလည်း သူတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ထူထောင်ရန်အတွက် ခြေလှမ်း
များသွက်သည်ထက် သွက်လာကြကုန်၏။ အထူးသဖြင့် တရုတ်နှင့်
အိန္ဒိယ တိုက်ငယ်နှစ်ခုတို့အကြားတွင် သူ့ထက်ငါ အပြိုင်အဆိုင် ဩဇာ
စက်ဝန်း ထူထောင်ရန် အားသစ်လျက်ရှိကြသော ဗြိတိန်နှင့် ပြင်သစ်
သံအဖွဲ့ဝင်များသည် တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့ ကွက်ကျော်များရိုက်ကာ ခြေလှမ်း
များ ကျသည်ထက် ကျလာကြ၏။

[၆]

ယင်းကဲ့သို့ မြန်မာဘုရင့် အစိုးရအဖွဲ့ အပြောင်းအလွှဲဖြစ်ကာ နိုင်ငံတော်၏ အရပ်ရပ် အရေးအခင်းနှင့် အခြေအနေများ ရှုပ်ထွေးသိမ်မွေ့ နေချိန်တွင် လွှတ်တော်နှင့် မိဖုရားကြီးတို့ညီ၍ နိုင်ငံတော်အာဏာအပ်နှင်းခဲ့ကြသော ဘုရင်နှင့် မိဖုရားခေါင်ကြီးအသစ်တို့က လွှတ်တော်ဝန်ကြီးများနှင့် မိဖုရားခေါင်ကြီးဟောင်းတို့၏ လက်ဝယ်မှ နိုင်ငံရေးတန်ခိုးအာဏာနှင့် အရှိန်ဩဇာများကို ပြန်လည်သိမ်းပိုက်လိုက်ကြ၏။ နိုင်ငံတော်နှင့် ပြည်သူပြည်သားများ၏ ကြမ္မာကို ၎င်းတို့သဘောအတိုင်း စီရင်ဖန်တီးကြရန် ရမ်းကားလာကြ၏။ တကယ်ဆိုတော့ မြေပွေးမှန်သမျှ ကြီးငယ်မဟူ အဆိပ်ရှိတတ်ကြသည် မဟုတ်သလော။

အသက်ငယ်ရွယ်၍ အတွေ့အကြုံမရှိသေးသော ဘုရင်နှင့် မိဖုရားတို့သည် လွှတ်တော်ဝန်ကြီးများနှင့် မယ်တော်မိဖုရားခေါင်ကြီးတို့ကို ဆေးချိတ်ကာ သူတို့သဘောနှင့်သူတို့ ထင်ရာစိုင်းလာကြ၏။ နိုင်ငံတော်အုပ်ချုပ်ရေးတွင် အတွေ့အကြုံများပြားရင့်ကျက်သော လွှတ်တော်ဝန်ကြီးများကို ဖယ်ရှားပစ်လိုက်၏။ အကြားအမြင်များပြားကြွယ်ဝသော လွှတ်တော်ဝန်ကြီး ဦးကောင်းတစ်ဦးသာ ရာထူး၌ကျန်၏။ သို့ရာတွင် တန်ခိုးအာဏာများမရှိတော့၊ အမြော်အမြင်ကြီးမားသော ရေနံချောင်းနှင့် ရွှေပြည်ဝန်ကြီးတို့လည်း လွှတ်တော်အပြင်အပသို့ လွင့်စဉ်ရောက်ရှိသွားကြ၏။ နိုင်ငံတော်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ဘုရင်နှင့်မိဖုရားတို့သည် သူတို့ဟာသူတို့ စိတ်ကူးရသလို ၁၄ ဌာနအုပ်ချုပ်ရေး၊ ၉ ဌာနအုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ၁၀ ဌာန အုပ်ချုပ်ရေးစသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးလက်တည့်စမ်းခဲ့ကြ၏။ သို့ရာတွင် အတွေ့အကြုံရှိသော လွှတ်တော်ဝန်ကြီးများကိုလည်း ဆေးဖယ်ထားပြီး သူတို့ကိုယ်၌ကလည်း ဘာအတွေ့အကြုံမျှ ရှိကြသေးသူများမဟုတ်ရကား ဘာတစ်ခုမျှ အကောင်အထည်ပေါ်

မလာချေ။ အိုးနင်းခွက်နင်းဖြစ်၏။

မယ်တော်မိဖုရားခေါင်ကြီးလည်း ဘာဩဇာမျှမရှိတော့၊ ချောင်အထိုးခံရ၏။ ထို့ကြောင့် ပုနေရ၏။ တုတ်တုတ်မျှမလှုပ်ရဲတော့။

နေပြည်တော်နှင့် လွတ်တော်တို့တွင်သာမက တိုင်းခရိုင်များတွင်ပါ ဘုရင်နှင့်မိဖုရားတို့၏ အကြီးတော်၊ အထိန်းတော်၊ အချောတော်နှင့် ကျွန်ယုံကနေရာယူလာကြ၏။ တွင်ကျယ်လာကြ၏။ တန်ခိုးဩဇာရှိလာကြ၏။ ယင်းသို့ နိုင်ငံတော်၏ ကြီးလေးလှသော တာဝန်နှင့်ရာထူးကြီးများကို ဆုတော်လာဘ်တော်များအဖြစ်ဖြင့် ရရှိကြသူများတွင် ဘုရင်နှင့်မိဖုရားတို့၏ ကျေးယုံကျွန်ယုံများဟူသော အရည်အချင်းတစ်ရပ်မှလွဲ၍ အခြားသောအရည်အချင်းမျှ ရတတ်ကြသူများလည်းမဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် အရှင်မွေး နေ့ချင်းကြီးဆိုသော စကားရှိသည့်အတိုင်း ဘုရင်နှင့်မိဖုရားကြီးတို့ လူယုံနှင့် ကျွန်ယုံများသည် နေ့ချင်းဆိုသလို လွတ်တော်ဝန်ကြီးရာထူးများကအစ တိုင်းခရိုင်များတွင် မြို့ဝန်၊ မြို့မင်းရာထူးကြီးများအထိ ရရှိလာခဲ့ကြ၏။

မန္တလေးခေတ် မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ နောက်ဆုံးမြန်မာဘုရင်အစိုးရအဖွဲ့သည် နိုင်ငံတော်အားသစ်ရေး၊ ထူထောင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစသော တိုင်းပြုပြည်ပြု အုပ်ချုပ်ရေးကြီးများကို စွမ်းဆောင်လုပ်ကိုင်နိုင်အားမရှိပေ။ မြော်မြင်မှုမရှိသကဲ့သို့ လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်းလည်းမရှိပေ။ မိမိတို့၏ တန်ခိုးအာဏာနှင့် စည်းစိမ်ချမ်းသာ ခိုင်ခံ့တည်မြဲရေးတစ်ခုလောက်သာ အာရုံစိုက်လုံးပန်းနေရ၏။ ကြောင့်ကြစိုက်နေရ၏။ တန်ခိုးအာဏာတည်မြဲရေးနှင့် စည်းစိမ်ချမ်းသာ ခိုင်ခံ့ရေးအတွက် ဘဏ္ဍာငွေကြေးလို၏။ လိုပြီးရင်းလည်း လို၏။ သို့ရာတွင် ဆင်းရဲမွဲကျန်နေသော နိုင်ငံတော်နှင့်ပြည်သူပြည်သားများထံမှ ထိုဘဏ္ဍာငွေကြေးကို အဘယ်သို့ ထုတ်ယူကြမည်နည်း။

သို့ရာတွင် မြန်မာဘုရင့်အစိုးရတွင် တစ်ချက်လွတ်အာဏာများရှိသည်မဟုတ်သလော။ ထိုအာဏာကို ထုတ်ပြန်၍ ပြည်သူပြည်သားများ၏ အိတ်ကပ်အတွင်းမှ လိုပြီးရင်း လိုနေသော ဘဏ္ဍာငွေကြေးကို နှိုက်ယူနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် လွှတ်တော်ဝန်ကြီးများကအစ မြို့ဝန်၊ မြို့မင်းများသည် ဘုရင့်အစိုးရအတွက် ပြည်သူ ပြည်သားများထံမှ ဘဏ္ဍာငွေကြေးရှာဖွေသူများ၊ တောင်းခံသူများနှင့် လုယက် ယူငင်သူများဖြစ်လာကြ၏။ သို့ ဘုရင့်အစိုးရအဖွဲ့အတွက် နိုင်ငံရေးအာဏာဖြင့် အခွန်ဘဏ္ဍာများစီးကြပ်တောင်းခံရင်း ရောင်တော်ပြန်နှင့် ရောလွတ်ကာ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားအတွက်ပါ နှိုက်ယူကြကုန်၏။

ယင်းကဲ့သို့သော နိုင်ငံရေး ရာသီဥတုနှင့် အချိန်ကာလမျိုးတွင် ဘုရင်မင်းမြတ်နှင့် မိဖုရားခေါင်ကြီးတို့က ရွေးချယ်ပြီးနောက် လွှတ်တော်ဝန်ကြီးများက အတည်ပြုခန့်အပ်လိုက်ကြသော ဘုရင်မင်းတရား၏ လူယုံတော်တစ်ဦး စည်သာနယ်သို့ အထူးအာဏာအပ်နှင်းခြင်းခံရသော မြို့ဝန်ကြီးရာထူးဖြင့် ရောက်ရှိလာခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်၏။

စည်သာမြို့စားကြီး

[၁]

စည်သာမြို့ကြီးသည် မိုးစင်စင် မလင်းတတ်မီလောက်ကတည်းက အခါတိုင်းနှင့်မတူ တစ်မူထူးခြားကာ လှုပ်လှုပ်ရှားရှားနှင့် ချောက်ချောက်ချားချား ဖြစ်နေ၏။ မြို့စောင့်တပ်မှူး၊ တပ်ကြပ်များနှင့် နယ်ထိန်းတပ်မှူး၊ တပ်သားများသည် အချိန်ရာသီမဟုတ် လက်နက်များကိုင်ဆောင်ကာ တစ်လမ်းဝင်တစ်လမ်းထွက်၊ တစ်အိမ်တက်တစ်အိမ်ဆင်းနှင့် လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်နေကြ၏။ အကြောင်းထူး အဘယ်သို့ ရှိနေသောကြောင့် ထိုကဲ့သို့ လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့ဝင်များ ပျားပန်းခပ်သည်နှင့်မခြား ယောက်ယက်ခတ်နေကြောင်းကိုမူကား မြို့သူမြို့သားများသည် အကဲဖမ်းမိကြပုံမရ၊ အရေးအခင်း တစ်ခုခုရှိ၍သာဖြစ်တန်ရာသည်ဟူ၍လောက်သာ အကြမ်းဖျင်း တွက်ချက်လျက်ရှိကြ၏။ သူတို့အချင်းချင်းလည်း တီးတိုးပြောဆိုနေကြ၏။

“ဘာကဘယ်လိုဖြစ်လို့များတုံးဗျ” သူ့ဟာသူ မစဉ်းစားမတွက်ချက်တတ်သောအမှုအရာဖြင့် တစ်ယောက်သောသူကို လက်ကုတ်ကာ

နားအနားသို့ကပ်၍ ခပ်တိုးတိုး ခပ်အုပ်အုပ်မေး၏။ မေးမြန်းသူသည် လည်း ကျီးကန်းတောင်းမှောက်ခံရသကဲ့သို့ ဟိုကြည့်သည်ကြည့်ကြည့် ၏။

“ဘာက ဘာဖြစ်ရောကိုရင်တို့၊ ကျုပ်တို့ ဘာမှတတ်နိုင်တာမှ မဟုတ် တာ၊ သိချင်မနေပါနဲ့တော့ဗျာ” ဟု အမေးခံရသူက စိတ်ဆင်းရဲကျဉ်း ကျပ်သော အမူအရာဖြင့် ပြန်လည်ဖြေကြား၏။ သူ၏မျက်စိများက လည်း ဣန္ဒြေမရချေ၊ ဟိုလှမ်းကြည့် သည်လှမ်းကြည့်နှင့်ဖြစ်၏။

“အလုပ်ပျက် အကိုင်ပျက်နဲ့ ခက်များခက်ရချေရဲ့” ဟု တစ်ယောက် သော အိမ်ရှင်မက မတိုးမကျယ် ညည်းတွား၏။

“ခက်မနေနဲ့ ယောက်မရေ... ကိုယ့်ဟာကိုယ် နေတတ်အောင်သာ နေစမ်းပါ” ဟု တစ်ယောက်သော အိမ်ရှင်မက ခပ်တိုးတိုးခပ်အုပ်အုပ် ပြန်လည်ပြောကြား၏။

“လက်မရွံ့ထောင်ကြီးထဲက ရာဇဝတ်သားတစ်ယောက်ယောက်များ ထွက်ပြေးလို့လားမပြောတတ်ဘူး” ဟု တစ်ယောက်သောသူက သူ၏ ထင်မြင်ချက်ကို ပြောဆိုလာသော် -

“အစောင့်အကြပ်တွေ ထူထူထဲထဲချထားတဲ့ လက်မရွံ့ထောင်ထဲက တော့ ထွက်ပြေးဖို့မလွယ်ဘူးထင်တယ်။ ဖြစ်ခြင်းဖြစ်ရင် သူပုန်ဓားပြ တွေထဲကဖြစ်ဖြစ်၊ တောပုန်းဓားပြတွေထဲကဖြစ်ဖြစ် မြို့ထဲကို စိမ့်ဝင် နေတာသတင်းရလို့ ခုလောက်အရေးတကြီးနဲ့ တစ်အိမ်တက်ဆင်း မွှေ နှောက်ရှာဖွေနေရတာနဲ့ တူပါတယ်” ဟူ၍ တစ်ယောက်သောသူကလည်း သူ၏ထင်မြင်ချက်ကို ပြန်လည်ဖြေကြားခြင်းပြု၏။

သို့ရာတွင် စည်သာမြို့တွင်းရှိ လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့ဝင်များ တစ် ယောက်မကျန် လှုပ်လှုပ်ရှားရှားနှင့် ယောက်ယက်ခတ်နေကြသော အကြောင်းရင်းကိုမူကား မည်သူမျှတပ်အပ်သေချာမသိရှိကြပေ။ မည်

ကဲ့သို့ပင်ဖြစ်စေ မြို့ကြီးတစ်မြို့လုံးကိုမြေလှန်ရှာဖွေနေကြသော အရေးကိုထောက်၍ အရေးကြီးသောပြဿနာတစ်ခုခုတော့ရှိနေကြောင်းကောင်းစွာအကဲခတ်မိကြ၏။

စည်သာမြို့၏ လုံခြုံရေးနှင့် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးအတွက် တာဝန်ယူစောင့်ကြပ်ရသော မြို့စောင့်တပ်ဖွဲ့ဝင်များက မြို့တွင်း၌ ယောက်ယက်ခတ်လျက်ရှိနေကြစဉ် စည်သာနယ်ကြီးတစ်ခုလုံး၏ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကို ထိန်းကျောင်းနေသော နယ်ထိန်းတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် မြို့ဝင်မြို့ထွက်တံခါးများတွင် လူအဝင်အထွက်ကို ကြပ်မတ်စစ်ဆေးလျက်ရှိကြ၏။ ထို့ကြောင့် မြို့အဝင်အထွက်တံခါးများတွင် မြို့ပြင်မှ မြို့တွင်းသို့ဝင်ရန် ရှိသူများနှင့် မြို့တွင်းမှ မြို့ပြင်သို့ထွက်ရန်ရှိသူများသည် တစ်မျှော်တစ်ခေါ်ကြီးတန်းစီလျက်ရှိနေကြရ၏။ လူများသာမက လှည်းများပါတန်းစီကြရ၏။

“ဘာများဖြစ်လို့ ကျုပ်တို့တစ်တွေကို ခုလိုစစ်စစ်ဆေးဆေး လုပ်နေကြတာလဲဗျာ...”ဟု အထမ်းသမားတစ်ယောက်က နဖူးပြင်က ချွေးသံများကို မျက်နှာသုတ်ပဝါအဟောင်းနှင့် သုတ်ရင်း ၎င်းရှေ့မှအရွက်သမားအမျိုးသမီးကို လက်ကုတ်၍မေး၏။

“မပြောတတ်ပါဘူးတော်...”ဟု လုပ်စားကိုင်စားထဲကနှင့်တူသော ခေါင်းရွက်ဈေးသည်က စိတ်တိုတိုနှင့်ပြန်ပြော၏။

အခြားတန်းစီအစစ်အဆေးခံနေကြရသူများသည်လည်း နှောင့်နှေးကြန့်ကြာနေရသော ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ၎င်းတို့အချင်းချင်း ညည်းတွားပြောဆိုနေကြ၏။ အချို့ကတော့ မကြားတကြား ကျိန်ဆဲလျက်ရှိကြ၏။

နယ်ထိန်း တပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် မြို့အဝင်အထွက်ကို မြို့တံခါးပေါက်များမှ တစ်ယောက်မကျန် စေ့စေ့စပ်စပ် စစ်ဆေးလျက်ရှိကြသကဲ့သို့ မြို့စောင့်တပ်သားများသည်လည်း တစ်လမ်းဝင်တစ်လမ်းထွက် ပိတ်ဆို့

ကာ တစ်အိမ်တက်ဆင်း မွေနှောက်ရှာဖွေလျက် စစ်ဆေးလျက်ရှိကြ၏။ မြို့တွင်းသားများသည် ယင်းသို့သော အရှာဖွေ အစစ်ဆေးခံနေကြ ရသော်လည်း မည်သည့်ကိစ္စနှင့် မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် ထိုကဲ့သို့ အစစ်ဆေးအမေးမြန်းခံနေကြရသည်ကိုကား မသိရှိကြပေ။ တကယ် ဆိုတော့ ထိုအလုပ်သည် သူတို့သိစရာ အလုပ်မဟုတ်ပေ။ သက်ဆိုင် ရာတို့ကသာ သိနိုင်သောနှင့် သိရသောအလုပ်မျှသာဖြစ်သည်မဟုတ် သလော။ အစစ်အဆေး အမေးအမြန်းခံရသောသူသည် ဘာမျှပြန်လှန် မေးမြန်းခွင့်ရှိသည်မဟုတ်၊ မေးသမျှလောက်သာ ဖြေကြားရ၏။

မိုးစင်စင်မလင်းတတ်မီ အချိန်လောက်မှ စတင်ကာ လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ အရပ်ရပ်လှုပ်ရှားမှုများကြောင့် လှုပ်လှုပ်ရွရွနှင့် ယောက်ယက်ခတ်နေသော စည်သာမြို့ကြီးသည် နေဝင်မိုးချုပ်တော့မှ ပင် တစ်စတစ်စ ငြိမ်သက်စပြုလာ၏။ ပုံမှန်လည်းဖြစ်လာ၏။ သို့ရာ တွင် အခါတိုင်းနှင့်မတူ တစ်မှုထူးခြားသော ထိုအရေးအခင်းနှင့် ပတ် သက်၍မူကား သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်များကလွဲ၍ အခြားမည်သူတစ် ဦးတစ်ယောက်မျှ မသိရှိကြပေ။

[၂]

အရှာဖွေ အစစ်ဆေးများပြီးစီး၍ သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်များက လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များကို ပြန်လည်ရပ်သိမ်းသွားတော့မှပင် မြို့သူ မြို့သားများသည် သက်မချနိုင်ကြ၏။ စိတ်အေးသက်သာရှိသွားကြ ၏။ ယင်းသို့ အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်ကျွတ်သွားကြတော့မှပင် မိမိတို့၏ ခံစားချက်များ၊ ထင်မြင်ချက်များနှင့် အတွေးကလေးများ စသည်တို့ကို မတိုးမကျယ် အကောင်အထည်ဖော်ဝံ့လာကြ၏။ သို့ရာတွင် အစုအဝေး လိုက်တော့ကားမဟုတ်ပေ။ မိမိတို့နှင့်နီးစပ်ရာ၊ ခင်မင်ရာနှင့် ယုံကြည်

စိတ်ချရာ အသိုက်အဝန်းကလေးများအတွင်းလောက်၌သာဖြစ်၏။

နေပြည်တော်သို့ အကူးအသန်း အပေါက်အရောက်များပြား၍ မင်းပိုင်းစိုးပိုင်းနှင့် ဆက်နွယ်နီးစပ်သော ကုန်သည်ပွဲစားများအပိုင်းတွင် မိမိတို့နှင့် စိတ်တူသဘောတူ စုဝေးမိကြသော အစုအဝေးနှင့် စကားဝိုင်းကလေးများအတွင်း ကိုယ်ထင်ရာနှင့် ကိုယ်သန်ရာများကို စိတ်အားထက်သန်စွာ ပြောဆိုလျက်ရှိကြ၏။ သို့ရာတွင် ကျယ်ကျယ်လောင်လောင်တော့ကားမဟုတ်၊ ခပ်တိုးတိုးခပ်အုပ်အုပ်နှင့် နှစ်ကိုယ်သုံးကိုယ်ကြား သာသာမျှလောက်သာဖြစ်၏။

“ဒီကိစ္စဟာ ဧကန္တ တိုင်းရေးပြည်ရေးကိစ္စနဲ့ တစ်နည်းမဟုတ် တစ်နည်းတော့ ဆက်နွယ်နေလိမ့်မယ်ထင်တာပဲ” ဟု ရတနာပုံနေပြည်တော်တွင် ဘုရင့်အစိုးရအဖွဲ့များ အပြောင်းအလွဲဖြစ်ချိန်လောက်အထိ ပွဲအုပ်လုပ်ခဲ့ဖူးသောသူက ရှေးဦးစွာ စတင်ပြောဆိုလိုက်၏။

နေပြည်တော်မှ များမကြာမီက သစ်ဝါးရောင်းချကာ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာသော သစ်ကုန်သည်တစ်ဦးကလည်း ပွဲအုပ်၏စကားကို နောက်ယောင်ခံလိုက်ကာ နေပြည်တော်ရှိ ကုန်သည်ပွဲစားတန်းမှ ၎င်းနားစွန်နားဖျားကြားလာခဲ့ရသော ပြည်ထဲရေး သတင်းတစ်ပုဒ်ကို လူတွင်ကျယ်လုပ်ကာ ပြောဆိုလာပြန်၏။

“မြင်ကွန်းကိုယ်တော်ကြီး သတင်းကြားလာခဲ့ရတယ်ဗျ” ဟု သစ်ကုန်သည်ကစလိုက်လျှင် ဖခင်ရော ဦးလေး ယောက္ခမလုပ်သူတို့ကို သတ်ဖြတ်ကာ ထီးဖြူနန်းရပ်ကိုလုယူရန် ပက်ပက်စက်စက်ကြံစည်ခဲ့သော ခေတ်သစ် အဇာတသတ်၏ သတင်းကို စကားဝိုင်းပရိသတ်သည် များစွာကြားနာလိုသောဟန်အမူအရာများ ပြသလျက်ရှိကြ၏။ ထို့ကြောင့် မြင်ကွန်းမင်းသား၏ ဝါဒဖြန့်ချိရေးသမားဖြစ်မှန်းမသိဖြစ်နေသော နေပြည်တော်ပြန်က “အခု ကိုယ်တော်ကြီး ယိုးဒယားနိုင်ငံ၊ ဗန်

ကောက်နေပြည်တော်ကို ရောက်နေပြီတဲ့ဗျ”ဟု ဆက်လက်ပြောဆို၏။

“ဒီလိုဆိုရင် ကန္တာရဝတီနဲ့ ဘော်လခဲနယ်တွေ အနီးအနားတောင် ရောက်နေပါပကောလားဗျ”ဟု စကားဝိုင်းမှတစ်ယောက်သော စပါးပွဲ စားကြီးက အလန့်တကြား ပြောဆိုလိုက်၏။

“ကန္တာရဝတီနဲ့ ဘော်လခဲနယ်စော်ဘွားတွေသာ မဟုတ်တော့ဘဲ ကြယ်ဖိုးကြီးနယ်စော်ဘွားကတောင် မြင်ကွန်းကိုယ်တော်ကြီးဆီ လူ လွတ်ပြီး အဆက်အသွယ်လုပ်နေကြတယ်ဗျ”ဟု နေပြည်တော်မှတစ် ဆင့် ပြောသံကြားသည့်သတင်းကို သစ်ဝါးကုန်သည်က သူ၏ပရိသတ် ကိုတစ်ဆင့် ဖောက်သည်ချနေ၏။

စကားဝိုင်းပရိသတ်သည် မြင်ကွန်းမင်းသားကြီး၏ သတင်းကို များ စွာကြားနာလိုစိတ်ရှိနေကြပုံရ၏။ သူတို့တစ်တွေအဖို့ သီပေါဘုရင့် အစိုးရနှင့် စည်သာမြို့စားကြီးတို့၏ လက်အောက်မှ လွတ်ကျွတ်ရေး သည်သာ အဓိကဖြစ်၏။ ဒိုင်းဝန်ထက်မည်မျှပင် ကဲစေကာမူ နောက်လာ သည့် မောင်ပုလဲနှင့် အလျဉ်းသင့်သလို ပေါင်းသင်းရန် အဆင်သင့်ရှိနေ ကြပုံလည်းရ၏။

“ကရင်နီစော်ဘွားတွေသာ မြင်ကွန်းကိုယ်တော်ကြီးဘက်ပါသွား ရင် သီပေါမင်းအဖို့ သိပ်မလွယ်လှဘူးလို့ ပြောသံဆိုသံတွေလည်း ကြား ခဲ့ရတယ်ဗျ...”ဟု နေပြည်တော်မှ ၎င်းကြားလာခဲ့ရသော ပြည်ထဲရေး သတင်းကို သစ်ဝါးကုန်သည်က နိဂုံးချုပ်ပြောကြားသွား၏။

“မြင်ကွန်းမင်းသားကိုလည်း ကြိုက်လှလို့တော့ မဟုတ်ပါဘူးလေ၊ ပခုံးပြောင်းစမ်းကြည့်ရင် သက်သာမလားလို့ စမ်းကြည့်ချင်သေးတယ်” ဟု ဆန်စပါးကုန်သည်တစ်ဦးက သူ၏သဘောထားကို သွေးတိုးစမ်း သည့်အနေနှင့် မရဲတရဲ ထုတ်ဖော်ပြောကြားလာ၏။

“အပြောင်းအလဲ လုပ်ချင်ကြတာတော့ အမှန်ပါပဲလေ၊ ဒါပေမဲ့

နောက်လာမယ့် မောင်ပုလဲက ဘယ်လိုမောင်ပုလဲမျိုးမှန်းမသိရသေးလို့ ခက်နေတာပေါ့ဗျာ”ဟု ပွဲအုပ်ကလည်း သူ၏အတွေးကို အရောင်ထင်လာအောင် ရှေ့တိုးပြောဆိုလာ၏။

တခြားသော စိတ်တူ သဘောတူ စုဝေးလျက်ရှိနေကြသော စကားပိုင်းတစ်ပိုင်းတွင်လည်း ပြည်ထဲရေးလောက်သာမက ပြည်ပရေးသတင်းစကားများအကြောင်းကို ပြောဆိုလျက်ရှိနေကြ၏။ ထိုစကားပိုင်းထဲတွင် ယခင်မြန်မာဘုရင့်အစိုးရ၏ အမှုထမ်း အရာထမ်းဟောင်းများထဲမှ တော်တော်များ၏။ နေပြည်တော်သို့လည်း အရောက်အပေါက်များပြားသူချည်းလိုလိုဖြစ်၏။

“တိုင်းပြည်အခြေအနေကတော့ သိပ်ကောင်းလှတာမဟုတ်ဘူးလေ... ဒီအထဲက မြို့ဝန်၊ မြို့မင်းတွေက အအုပ်အချုပ် မလိမ္မာရင် အခြေအနေဆိုးသည်ထက် ဆိုးသွားနိုင်တယ်...”ဟု ယခင်လွှတ်တော် ဝန်ကြီးဦးကောင်း သေနတ်ဝန်ဖြစ်စဉ်က အိမ်တော်အမှုထမ်းဖြစ်ခဲ့ဖူးသော သူတစ်ဦးက စကားစ၏။

“လင်းပင်မင်းသားလည်း တောင်ပိုင်းရှမ်းနယ်တွေမှာ ဗိုလ်ဝင်ခံနေတယ် ကြားတယ်”ဟု ရှမ်းနယ်များနှင့် ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်အဆက်အသွယ်ရှိသော သစ်ကုန်သည်တစ်ဦးက သူရထားသော သတင်းကို ပြောဆို၏။ ထိုအခါ နောက်တစ်ယောက်ကလည်း အားကျမခံ “ရှမ်းပြည် မြောက်ပိုင်းတစ်ခွင်မှာလည်း မြင်စိုင်းမင်းသားနဲ့ မကွာရာမင်းသားကြီး သားတော်တွေ ရောက်နေကြတယ်ဆိုပဲ”ဟု ပြောဆိုလိုက်ပြန်၏။

“ဗန်းမော်ဘက်မှာလည်း တရုတ်စော်ဘွား စစ်ကြင်နဲ့ ကချင်ဒူဝါတွေ ဆူပူလှုပ်ရှားနေကြတယ်လို့ ကြားတယ်ဗျ...”ဟု တရုတ်ကုန်သည်များနှင့် ဝါဂွမ်းအရောင်းအဝယ် လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသူတစ်ဦးကလည်း သူရထားသော သတင်းကိုပြော၏။

“တစ်လောကလည်း အင်္ဂလိပ်နယ်ထဲမှာ နိုင်ငံရေးခိုလှုံခွင့်ယူနေကြတဲ့ ညောင်ရမ်းနဲ့ ညောင်အုပ်မင်းသား ဘက်တော်သားတွေက သရက်တောကျောင်းနယ်တွေ ဝင်တိုက်တယ်ဆိုတဲ့ သတင်းကြားရတယ်ဗျ...” နေပြည်တော်ရှိ လွှတ်ရုံးအရာရှိများ အတွင်း သားချင်းပေါက်ဖော်များ ရှိသော ပဲပွဲစားတစ်ဦးကလည်း သူကြားသိထားရသော သတင်းကိုပြောဆိုလျက်ရှိ၏။

“ဒါကြောင့် တိုင်းပြည်အခြေအနေက သိပ်ကောင်းလှတာမဟုတ်ဘူးလို့ ပြောခဲ့ပြီးပါပကော။ ခုလို အခြေအနေမကောင်းရတဲ့အထဲ တိုင်းပြည်ရဲ့ကြမ္မာကို ချုပ်ကိုင်ပဲ့ပြင်နေကြတဲ့ နိုင်ငံအကြီးအကဲတွေ အချင်းချင်းကလည်း စည်းစည်းလုံးလုံးနဲ့ သင့်သင့်မြတ်မြတ် မဟုတ်ကြဘူးလို့ ကြားကြားနေရတယ်...”ဟု ကင်းဝန်မင်းကြီးအိမ်တော်တွင် အမှုထမ်းခဲ့သူက သူ၏မူလစကားကို ပြန်ကောက်ရင်း အခြားအရေးကြီးလှသော ပြည်ထဲရေးသတင်းတစ်ရပ်ကို စလိုက်ပြန်၏။

“လွှတ်တော်မှာ အစုကြီးသုံးစုတောင် ကွဲနေတယ်ကြားပါကလား...”ဟု တစ်ယောက်သောသူက အားကျမခံသူသတင်းကို ထုတ်ဖော်ပြောကြားလိုက်၏။

“အရင်ကတော့ ကင်းဝန်နဲ့ တိုင်တားအစုနှစ်စုလောက်သာ ရှိခဲ့တယ်ကြားရပြီ ခုတော့ လှေသင်းအစုတစ်စု ထပ်ပေါ်လာတယ်လို့ ကြားရတာ ဟုတ်များဟုတ်လေသလား မပြောတတ်ပါဘူးဗျာ...”ဟု တစ်ယောက်သောသူကလည်း အတည်မပြုနိုင်သေးသော သူ၏သတင်းကို ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်းပြောဆိုသွား၏။

“ခုလို တိုင်းပြည်အခြေအနေမကောင်းတာကို မကောင်းတာထက် မကောင်းအောင်ဖန်တီးပြီး အောက်ပြည်က အင်္ဂလိပ်တွေကလည်း ဝင်တိုက်ဖို့တကဲကဲ လုပ်နေတယ်ဆိုတဲ့ သတင်းလည်းရှိတယ်ဗျာ...”ဟု တစ်

ယောက်သောသူက သူရရှိထားသော သတင်းကိုထုတ်ဖော်ပြောဆို လိုက်သောအခါ စကားဝိုင်းပရိသတ်သည် များစွာတုန်လှုပ်ချောက်ချား သွားပုံရ၏။ ဘယ်သူကမျှ ဆက်လက်စကားပြောဆိုခြင်းမပြုကြတော့ဘဲ ငြိမ်ကျသွား၏။

နေပြည်တော်နှင့်လည်းကောင်း၊ မင်းပိုင်းစိုးပိုင်းနှင့်လည်းကောင်း၊ တိုင်းရေးပြည်ရေးကိစ္စများနှင့်လည်းကောင်း များစွာအလှမ်းကွာဝေးသော ဆင်းရဲသား ကျေးတော်မျိုး ကျွန်တော်မျိုးများအပိုင်းတွင်လည်း သူ့နီး စပ်ရာသူ အစုအဝေးကလေးများဖြစ်လာအောင် တောင်ပြောမြောက်ပြော ပြောဆိုလျက်ရှိကြ၏။

“ကနေ့တစ်မြို့လုံး တစ်အိမ်တက်ဆင်းနဲ့ တစ်လမ်းထွက် တစ်လမ်း ဝင် ပိုက်စိပ်တိုက်ရှာတာကို ဘယ်လိုများ အကဲခတ်လို့ရကြသလဲဗျာ တို့...”ဟု ပွဲရုံတစ်ရုံတွင် အထမ်းအပိုးဘက်တွင်လုပ်ကိုင်ရသော အလုပ် သမားကြီးတစ်ဦးက စကားစ၏။

“ခုလောက် သဲသဲမဲမဲ မစစ်ဆေးမရှာဖွေခဲ့ဖူးတာကိုထောက်တော့ တော်တော်အရေးကြီးတဲ့ အကြောင်းကိစ္စတစ်ခုခုရှိလို့ဖြစ်လိမ့်မယ်ထင် တယ်...”ဟု တစ်ယောက်သော လှေထိုးသားက သူ၏ အကဲဖြတ်ချက် ကို ပြောဆို၏။

“သူတို့ဟာ သူတို့အကြောင်းရှိလို့ ရှာဖွေစစ်ဆေးတာဆိုပေမဲ့ ကျုပ် တို့ လုပ်လုပ်စားစား ဆင်းရဲသားတွေအဖို့ကတော့ အလုပ်ပျက်အကိုင် ပျက်နဲ့ အနေကျပ် အစားကျပ် ဒုက္ခရောက်လှသဗျာ...”ဟု သစ်ဖောင် ဝါးဖောင်များလိုက်ရသော သစ်ဝါးပို့ဆောင်ရေး လုပ်သားကြီးတစ်ဦးက ညည်းညူပြောကြားလျက်ရှိ၏။

“မလှန်နိုင်သေးသမျှတော့ ခံနေကြရဦးမှာပေါ့ဗျာ...” အမှုထမ်း ဘဝမှ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် အပယ်ရှားခံခဲ့ရပြီးနောက် အလုပ်

အကိုင်အတည်တကျမရှိသူတစ်ဦးက လက်သီးဆုပ်ကာ အန်ထုတ်လိုက်
၏။

“မလှန်လည်းမလှန်နိုင်... ခံလည်းမခံနိုင်ရင်တော့ လုပ်စရာတစ်ခုပဲ
ရှိတယ်...”ဟု လှေထိုးသားက ရွတ်နောက်နောက် လိုလိုနှင့် အတည်
လိုလိုပြောဆို၏။

“ဘာအလုပ်များလဲဗျ...”ဟု အမှုထမ်းဟောင်းက ပြန်မေး၏။

“အင်္ဂလိပ်အုပ်နေတဲ့ အောက်ပြည်အောက်ရပ်ကို ထွက်သွားပြီး ထယ်
ထိုးတဲ့အလုပ်လေဗျာ၊ ဒီလိုထွက်သွားတဲ့လူတွေဘယ်လောက်များနေပြီ
လဲ”

“တတ်နိုင်သေးရင်တော့ ကိုယ့်ရပ်ကိုယ့်ရွာကို မစွန့်ချင်သေးဘူး
ဗျာ...”

အခြားသောစကားဝိုင်းတစ်ဝိုင်းတွင်လည်း ဆင်းရဲသားများက
လောင်းများသည် ၎င်းတို့၏ရင်များထဲတွင် ရှိထားကြသော အစိုင်အခဲ
များကို မတိုးမကျယ် အန်ထုတ်လျက်ရှိကြ၏။

“ဒီပုံအတိုင်းသာဆိုရင် ရှေ့လျှောက် ကျုပ်တို့ဘာလုပ်စားကြဦးမလဲ
ဗျာ...”ဟု လူမမာရုပ် ပေါက်နေသော ထင်းရောင်းစားသူတစ်ဦးက
ညည်းတွား၏။

“ရိုးရိုးသားသား ဖြောင့်ဖြောင့်တန်းတန်း လုပ်ကိုင်စားသောက်မဖြစ်
လို့ လူတွေမလွဲမရှောင်အလုပ်တစ်ခုတော့ ရှိသားပဲ”ဟု လွှဲတိုက်သမား
တစ်ဦးက ခပ်တည်တည်ပြော၏။

“ခင်ဗျားပြောနေတာက ဘယ်အလုပ်လဲဗျ...”ဟု အလုပ်အကိုင်
အတည်တကျမရှိသူတစ်ဦးက ဟုတ်နိုးနိုးအထင်ဖြင့် မေး၏။

“သူခိုးဓားပြအလုပ်လေ... ကျုပ်တို့တစ်တိုင်းတစ်ပြည်လုံးလည်း
သူခိုး ဓားပြနဲ့ သူခိုးတစ်ပိုင်း ဓားပြတစ်ပိုင်း အလုပ်တွေလုပ်နေကြပြီ”

မဟုတ်လား...”

“ငတ်လာတဲ့ တစ်နေ့ကျတော့လည်း လုပ်သင့် လုပ်ရလိမ့်မယ်...”
ဟု သူတစ်ပါးပြောသမျှဘေးတွင် ငြိမ်သက်စွာ ထိုင်နားထောင်နေသော
ပွဲရုံအလုပ်သမားတစ်ဦးက အန်ထုတ်လိုက်၏။

“စလေတို့၊ ပခန်းတို့ဘက်လည်း သူခိုးဓားပြတွေ တယ်ပူတယ်ကြား
ပါလားဗျ...”ဟု တစ်ယောက်သောသူက တစ်ဆင့်ကြားထားပုံရသော
ပြည်ထဲရေး အခြေအနေကို ပြောဆို၏။

“စလေ၊ ပခန်းနဲ့ အောက်မြစ်စဉ်တစ်လျှောက်သာမဟုတ်ဘူး၊ အညာ
မြစ်စဉ်ခရိုင်နဲ့ ကျုပ်တို့မင်းဝံချောင်းရိုးတစ်လျှောက်ရော သူခိုးဓားပြနဲ့
တောပုန်းတွေ ဘယ်လောက်များနေပြီလဲဗျ...”ဟု သက်ရွယ်ကြီးရင့်
သောအလုပ်သမားကြီးတစ်ဦးကလည်း ဝင်ရောက်ပြောဆိုလာ၏။

“ဟုတ်တယ် ဘာကြာသေးတာလိုက်လို့၊ တစ်လောကတွင် မင်း
ဝံချောင်းရိုးက ပြင်သာရွာကြီးကို တောပုန်း ဓားပြလိုလို၊ သူပုန်လိုလို
လူပေါင်းအစိတ်သုံးဆယ်လောက် ဝင်စီးပြီး ဘုရင့်ကုန်တော်တွေ လု
ယက်ယူငင် သွားကြသေးတယ်မဟုတ်လား...”

“ကျုပ်လည်း သဲ့သဲ့တော့ ကြားလိုက်သလိုရှိတယ်ဗျ...”

“သဲ့သဲ့မဟုတ်ဘူး ကိုရင်ကြီး၊ လွန်ခဲ့တဲ့ သုံးနှစ်သာသာလောက်က
မြို့စားကြီးရဲ့ အညှဉ်းပန်းအနှိပ်စက်ကို မခံနိုင်လို့ စည်သာက ထွက်
သွားပြီးတော့ တောပုန်းကြီးလုပ်နေတဲ့ ဗိုလ်မိုးကျော်ဂိုဏ်းရဲ့ လက်ချက်
လို့ လူအတော်များများက ပြောဆိုနေကြတယ်ဗျ...”ဟု မင်းဝံချောင်း
ရိုးတစ်လျှောက်နှင့် အဆက်အသွယ်များပြားပုံရသော လှေထိုးသားက
ပြောဆိုလာ၏။

“ကျုပ်လည်း ကိုရင်ကြီးပြောသလို ကြားလိုက်မိတယ်... ဗိုလ်မိုး
ကျော်ဂိုဏ်းက တော်တော်အားကောင်းတယ်လို့လည်းပြောသံကြားရ

တယ်... ဆင်းရဲသားတွေအပေါ် သက်ညှာကူညီတဲ့အတွက် ချောင်းဖျား ရွာတွေကလည်း သူ့ကိုတော်တော်ကလေးထောက်ခံ ကူညီနေကြတယ် ဆိုပဲ...”

စည်သာမြို့စားကြီး ဦးကျော်ခေါင်၏အမိန့်ဖြင့် တစ်မြို့လုံး မြေ လှန်ရှာဖွေစစ်ဆေးပြီးစီး၍ လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များကို ပြန်လည်ရုပ် သိမ်းသွားတော့မှပင် မြို့သူမြို့သားများသည် သက်မကိုချနိုင်ကြပြီးလျှင် သူတို့၏ ခံစားချက်များ၊ ထင်မြင်ချက်များ၊ အတွေးကလေးများ စသည် တို့ကို မိမိတို့နှင့် နီးစပ်ရာ၊ ခင်မင်ရာနှင့် ယုံကြည်စိတ်ချရာ အဝန်းအဝိုင်း ကလေးများအတွင်း တီးတိုးတီးတိုးပြောဆိုနေကြခြင်းမျှသာဖြစ်၏။ သို့ ရာတွင် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကမျှတော့ ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် ပြောဆိုခြင်းမပြုလုပ်ဝံ့ကြပေ။ ဆူဆူပူပူလည်းမလုပ်ရဲကြပေ။ စည်သာ မြို့စွန့်ရှိလက်မရွံ့ထောင်ကြီးကို ကြီးကြပ်ကြသော အကျဉ်းထောင် အမှု ထမ်းအရာထမ်းများနှင့် ပါးကွက်အာဏာသားများသည် အလွန်တရာ ကြမ်းတမ်းရိုင်းစိုင်းကြသောကြောင့်ပင်ဖြစ်၏။

[၃]

လက်နက်ကိုင် အစောင့်အကြပ်များ ကောင်းစွာချထားသော မြို့ လယ်ကောင်ရှိ စည်သာမြို့စားကြီး၏အိမ်တော်အတွင်း လူသူတစ် ယောက်တလေမျှ မရှိသကဲ့သို့ ဘာသံမျှ မကြားရလောက်အောင် တိတ် ဆိတ်ငြိမ်သက်လျက်ရှိ၏။ မြို့စားကြီးအိမ်တော်မှာ အုတ်များဖြင့် အခိုင် အခံ့ ဆောက်လုပ်ထားသော နှစ်ထပ်တိုက်ကြီးဖြစ်၏။ အိမ်ပတ်ပတ် လည်တွင် လက်ခုပ်တစ်ဖောင်သာသာမျှ မြင့်မားသော အုတ်တံတိုင်း ခတ်ထား၏။ ထို့ကြောင့် ခြံဝင်းအပြင်အပမှ သူစိမ်းတစ်ယောက်ယောက် သည် အိမ်တော်အတွင်းသို့ ချဉ်းကပ်ဝင်ရောက်ရန် မလွယ်ကူလှချေ။

အိမ်တော်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ရန် တံခါးတစ်ပေါက်မျှသာရှိ၍ ထို တံခါးပေါက်အဝင်တွင် မြို့စားကြီး၏ ဝင်းတော်မှူးနှင့် လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့များစောင့်ကြပ်နေကြ၏။

မြို့စားကြီး၏ အိမ်တော်အောက်ထပ်ရှိ ရုံးခန်းအတွင်း၌ လူသုံးဦး ရှိ၏။ ဖယောင်းတိုင်ကြီးသုံးတိုင်ကို ထွန်းညှိထားသဖြင့် ကောင်းစွာ လင်း၏။ သို့ရာတွင် လူသုံးယောက်တို့သည် တစ်ယောက်ကိုတစ် ယောက် စကားပြောဆိုရန် အကြောင်းအရာမရှိသကဲ့သို့ စကားမပြော ဆိုနိုင်ဘဲ ဖြစ်နေကြ၏။

လူသုံးဦးအနက် တစ်ဦးမှာ အိမ်ရှင်မြို့စားကြီး ဦးကျော်ခေါင်ဖြစ် ၏။ မြို့စားကြီးသည် အသက် ၅၀ သာသာခန့်မျှ လောက်ရှိပြီဖြစ်သော် ငြားလည်း အာဟာရနှင့် ဆေးကောင်းဝါးကောင်းများကို ဝလင်လုံ လောက်စွာ မှီဝဲသုံးဆောင်ရသောကြောင့် များစွာကျန်းမာပျိုမြစ်ဆဲဖြစ် ၏။ သို့ရာတွင် သူ၏ မျက်နှာအမူအရာနှင့် အင်္ဂါရုပ်အနေအထား စသည် တို့မှာ အလိုရမ္မက်ကြီးသလောက် ခက်ထန်ကြမ်းကြုတ်သော အသွင် လက္ခဏာများဆောင်၏။ မြို့စားကြီးသည် သျှောင်တစောင်း ထုံးထား ၏။ ပဝါရစ်ပတ်ခြင်းမရှိ၊ သူ၏နှုတ်ခမ်းမွေးမှာလည်း ကျင်စွယ်နှင့် ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ယခု ညဉ့်ဦးပိုင်းတွင်မူကား မြို့စားကြီးဦးကျော်ခေါင် ၏ မျက်နှာနှင့် ကိုယ်နှုတ်အမူအရာများသည် အလွန်တရာ ခက်ထန် ကြမ်းတမ်းသော အသွင်ကိုဆောင်နေ၏။ တစ်စုံတစ်ခုသောအရေး အခင်းအတွက် အလွန်တရာ ဒေါသပုန်ထနေပုံလည်းပေါ်၏။

မြို့စားကြီးထိုင်နေသော စာရေးစားပွဲ၏ ရှေ့တည့်တည့်လောက် တွင် စည်သာမြို့၏ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးများဆိုင်ရာ အထက်တန်း အရာရှိကြီးနှစ်ဦးသည် မတုန်မလှုပ်ရပ်နေကြ၏။ ထိုအရာရှိကြီးနှစ်ဦး သည် နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာဘုရင့်ကိုယ်စား စည်သာနယ်ကြီးကို တာဝန်

ယူထိန်းသိမ်းအုပ်ချုပ်နေရသော တာဝန်ခံအရာရှိကြီး နှစ်ဦးနှင့်မတူ၊ မြို့စားကြီးကို ပြားပြားဝပ်နေရအောင် ကျိုးနွံကြောက်ရွံ့ရသော အမှုထမ်းကလေးနှစ်ဦးကဲ့သို့ ထင်ရ၏။

ယင်းအရာရှိကြီးနှစ်ဦးအနက် တစ်ဦးမှာ စစ်ကဲကြီး ဦးရွှေနှောင်းဖြစ်၍ ကျန်တစ်ဦးမှာ မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီး ဗလကျော်ထင်ဆိုသူဖြစ်၏။ သူတို့နှစ်ဦးစလုံးလည်း မြို့စားကြီးနှင့် သက်တူရွယ်တူများဖြစ်ကြ၏။ သို့ရာတွင် ဦးကျော်ခေါင်ကဲ့သို့ ဘုရင်နှင့် မိဖုရားကြီးတို့က ယုံစားခန့်အပ်ခြင်းခံကြရသူများမဟုတ်ပေ။ လွတ်တော်ဝန်ကြီးများကိုလာဘ်ထိုး၍ သူတို့၏ ရာထူးများကို ရရှိထားကြသူများဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်လည်း ဘုရင်နှင့် မိဖုရားခန့် မြို့စားကြီးကို အလွန်တရာကျိုးနွံကြောက်ရွံ့ခြင်းပင်ဖြစ်ဟန်တူ၏။

သူတောင်းခံထားသောအဖြေကို ကြာမြင့်စွာ စောင့်ဆိုင်းနေခဲ့သည့်တိုင်အောင် ဘာမျှပေးနိုင်ပုံမရသော စစ်ကဲကြီးနှင့် တပ်မှူးကြီးတို့ကို တစ်ချက်စီ မျက်စောင်းထိုးကြည့်လိုက်ပြီးနောက် ဦးကျော်ခေါင်သည် တောက်တစ်ချက် ကျယ်လောင်စွာခေါက်လိုက်၏။ မြို့စားကြီး တောက်ခေါက်လိုက်သဖြင့် စစ်ကဲကြီးနှင့် တပ်မှူးကြီးနှစ်ဦးသည် များစွာခါယမ်းလှုပ်ရှားသွားကြ၏။ သို့ရာတွင် ဦးကျော်ခေါင်သည် သူ၏ဒေါမာန်ကို ချုပ်တီးခြင်းမပြုနိုင်သကဲ့သို့ သူ့ရှေ့တည့်တည့်တွင်ရှိသော စာရေးစားပွဲကိုလည်း လက်ယာဘက် လက်သီးဖြင့် ဝုန်းခနဲမြည်သွားအောင် ခပ်ပြင်းပြင်းထုလိုက်ပြန်၏။ စားပွဲထုသံကြောင့် ရုံးခန်းတစ်ခန်းလုံး တုန်ခါသွားသလားထင်ရ၏။ အရာရှိကြီးနှစ်ဦးစလုံးသည်လည်း ခြေမကိုင်မိလက်မကိုင်မိဖြစ်သွားကြ၏။

“ခင်ဗျားတို့ နှစ်ယောက်စလုံးကို ဘုရင့်အစိုးရက ခုလောက် လစာနဲ့ စည်းစိမ်တွေ ချီးမြှင့်ထားပြီး ခုလို ရာထူးကြီးတွေခန့်အပ်ထားတာ ဒါလောက်ဟာကလေးမှ အသုံးမချရရင် ဘာအသုံးကျဦးမှာလဲဗျ...”

ဟု ထိုင်နေရာမှ ဝုန်းခနဲထကာ ပြောကြားရင်း မြို့စားကြီးသည် ပြတင်းပေါက်ဘက်သို့ လျှောက်သွား၏။ ထို့နောက် ပြတင်းပေါက်အပြင်သို့ ထို့ခနဲ တံတွေးထွေးထုတ်လိုက်၏။

စစ်ကဲကြီးနှင့် တပ်မှူးကြီးတို့သည် တစ်ယောက်မျက်နှာကို တစ်ယောက် မသိမသာလှမ်းကြည့်လိုက်ကြ၏။ သို့ရာတွင် ဘာမျှတော့ ပြန်လည်ထုချေပြောဆိုခြင်းမပြုကြပေ။

“မြို့လည်းတံတိုင်းခတ်ထားပြီး အစောင့်တပ်သားတွေလည်း ဒါလောက်ချထားတဲ့ကြားထဲက ဒီမိန်းကလေးတစ်ယောက် ခုလိုပျောက်သွားရတာ မလွန်လွန်းဘူးလားဗျ...” ဟု လက်နှစ်ဖက်ကိုနောက်ပစ်ကာ ကျောခိုင်းထားရာမှ မြို့စားကြီးက မကျေမချမ်းပြောဆိုလိုက်ပြန်၏။

စည်သာမြို့ဝန်ထမ်းအရာရှိကြီးနှစ်ဦးတို့သည် တစ်ယောက်မျက်နှာကိုတစ်ယောက် လှမ်းကြည့်လိုက်ကြပြန်၏။ သို့ရာတွင် ပါးစပ်ကိုတော့ မဟကြသေးချေ။

ကျောခိုင်းထားရာမှ ဦးကျော်ခေါင်သည် ချာခနဲပြန်လှည့်လာပြန်၏။ သို့ရာတွင် သူ့နေရာတွင် ပြန်မထိုင်နိုင်သေး။ စစ်ကဲကြီးနှင့် တပ်မှူးကြီးတို့ကို တစ်လှည့်စီ စူးစူးဝါးဝါး ကြည့်နေ၏။

ယင်းသို့ အကြည့်ခံရသဖြင့် အရာရှိကြီးနှစ်ဦးတို့သည် များစွာအနေရအထိုင်ရ ဆင်းရဲပင်ပန်းနေပုံရ၏။ သို့ရာတွင် ဘာမျှတော့ မပြောဝံ့ကြချေ။

“ဘယ်လိုလဲဗျ စစ်ကဲကြီး... ကျုပ်ရဲ့ လက်ထပ်မယ့်ဆဲဆဲ သတို့သမီးကို ခင်ဗျားတို့အစွမ်းအစနဲ့ ဘယ်လိုမှရှာမပေးနိုင်ကြတော့ဘူးလား...” မြို့စားကြီးသည် စစ်ကဲကြီး၏ ပခုံးကိုခတ်ဆတ်ဆတ်ကလေးပုတ်ခတ်ရင်း မေးမြန်းလိုက်ပြန်၏။

နံနက်ဝေလီဝေလင်းကတည်းက စည်သာတစ်မြို့လုံး မြေလှန်ရှာဖွေခဲ့သော်လည်း ပျောက်ချင်းမလှပျောက်သွားသော မြို့စားကြီး၏

ကြင်ရာတော်လောင်းကို အစအနလောက်မျှ မတွေ့ခဲ့ရသော စစ်ကဲကြီး ဘာမျှပြန်မပြောတတ်သဖြင့် ဦးခေါင်းကို ငုံ့ထားလိုက်၏။ များစွာ အနေရ ဆင်းရဲကျပ်တည်းနေပုံလည်းရ၏။

ယင်းသို့ စစ်ကဲကြီးထံမှ အကြောင်းပြန်ကြားချက် မရရှိသောအခါ မြို့စားကြီးသည် မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီး ဗလကျော်ထင်အနီးသို့ လျှောက် သွားပြီးလျှင် “တပ်မှူးကြီးကကော ဘယ်လိုလဲဗျ”ဟု မေးမြန်းလျက်ရှိ ပြန်၏။

“ကျွန်တော်တို့လည်း မြို့စားကြီးသိရှိတော်မူတဲ့အတိုင်း မြို့ဝင်မြို့ ထွက်မှာရော၊ မြို့တွင်းမှာရော တစ်နေကုန် တစ်နေခန်း ပိုက်စိပ်တိုက် ရှာခဲ့ကြတာပါပဲခင်ဗျာ”ဟု ဗလကျော်ထင်က ၎င်း၏ လုပ်ဆောင်ချက် ကို ပြန်လည်ပြောကြားခြင်းပြုလိုက်၏။

“ရှာကြတာတော့ ကျုပ်လည်းအမြင်သား၊ အသိသားပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ကျုပ်ကြင်ရာလောင်းကို ခင်ဗျားတို့တွေ့အောင်ရှာနိုင်ကြရဲ့လားဗျ”ဟု ဦးကျော်ခေါင်သည် စားပွဲကို ခပ်ဆတ်ဆတ်လေး ပုတ်ခတ်ပြောဆို လိုက်၏။

တပ်မှူးကြီးသည် ဦးခေါင်းကိုငုံ့ထားလိုက်၏။ သူ့တွင် နောက်ထပ် ပြောဆိုရန် အကြောင်းအရာမရှိချေ။

“မြို့စားကြီးနှင့် လက်ထပ်မယ့်ဆဲဆဲ သတို့သမီးပျောက်သွားတာ ကိုရအောင် မရှာနိုင်ကြဘူးဆိုတာတော့ နေပြည်တော်က ကြားသွားလို့ မှမတော်တဲ့ ကိစ္စကြီးပါလားဗျ...” အလွန်တရာ မကျေမချမ်းဖြစ်နေပုံ ရသော ဦးကျော်ခေါင်သည် စားပွဲကို လက်ဝဲဘက် လက်သီးဖြင့် ခပ် ပြင်းပြင်းထုရင်း ပြောဆိုခြင်းပြုပြန်၏။

“ကနေ့တစ်နေ့လုံးပဲ မြို့စောင့်တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေရော နယ်ထိန်းတပ် ဖွဲ့ဝင်တွေပါမကျန် မြို့စားကြီးရဲ့ ကြင်ရာလောင်းကို ရှာခဲ့ကြတာလည်း သိတော်မူတဲ့ အတိုင်းပါပဲခင်ဗျာ... ဒါပေမဲ့ ကနေ့အဖို့တော့ အချိန်မရှိ

တော့လို့ မနက်ဖြန်ကျမှ ကျွန်တော်တို့ ဆက်လက်ရှာကြံပါရစေဦး မြို့စားကြီး”ဟု စစ်ကဲကြီးက မရဲတရဲနှင့် ပြောဆိုလိုက်၏။

“ဟုတ်ပါတယ် မြို့စားကြီး၊ ကျွန်တော်တို့လည်း မတွေ့တွေ့အောင် ရှာပို့ပါ့မယ်”ဟု တပ်မှူးကြီးကလည်း အားဖြည့်ပြောကြားခြင်းပြု၏။

မြို့စားကြီး ဦးကျော်ခေါင်သည် အတန်ကြာမျှ ငိုငင်နေ၏။ သူ၏ လက်ထောက်နှစ်ဦးတို့ကို ဆက်လက်ဆူပူကြိမ်းမောင်းနေ၍ အကြောင်း

ဘယ်သို့ထူးလာဦးမည်နည်း။ သူ့အနေနှင့် ဆူပူတန်သလောက် ဆူပူ၊ ကြိမ်းမောင်းတန်သလောက် ကြိမ်းမောင်းခဲ့ပြီဖြစ်သည်မဟုတ်သလော။

သူ့အလွန်တရာတပ်မက်၍ မရရသည့်နည်းနှင့် သိမ်းပိုက်ယူငင်ရန် ကြံ စည်ခဲ့ရသော ကြင်ရာလောင်းကို ပြန်လည်ရရှိဖို့ အရေးသာ သူ့အဖို့

အရေးဖြစ်၏။ ထိုအရေးကိစ္စတွင် သူ့ကိုကောင်းစွာ ထောက်ပံ့ကူညီနိုင် ကြသူများမှာ စစ်ကဲကြီးနှင့် တပ်မှူးကြီးနှစ်ဦးတို့သာဖြစ်သည်မဟုတ်

သလော။ ယင်းသို့ သူ၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် ကူညီထောက်ပံ့နိုင်ကြ သူများကို ဆက်လက် ဆူပူကြိမ်းမောင်းနေခြင်းအားဖြင့် အကျိုးပွားစီး

နိုင်စရာ အကြောင်းမရှိကြောင်း မြို့စားကြီးသည် ဆင်ခြင်စဉ်းစားမိလာ ပုံရ၏။ ထို့ကြောင့် မြို့စားကြီးသည် သက်ပြင်းကိုချရင်း ‘ခင်ဗျားတို့

နှစ်ယောက်စလုံး တော်တော်ပင်ပန်းနေကြပြီ။ ဒီတော့ ကနေ့ညစာ ကျုပ် အိမ်မှာပဲ စားသွားကြပါ။ ဒေါင်းသားဆီပြန်နဲ့ ဆတ်သားကြော်ချက်ချက်

ထားတာတော့ရှိတယ်၊ ဪ... တစ်လောက နေပြည်တော်က ပြင်သစ် သံအဖွဲ့က လက်ဆောင်ပါးလိုက်တဲ့ ကော့ညက်ဆိုတဲ့ အရက်လည်း

အမောပြေသုံးဆောင်သွားကြပါဦးဗျာ...”ဟု မြို့စားကြီးက ၎င်း၏ လက် ထောက်နှစ်ယောက်ကို ချွေးသိပ်ပြောဆိုပြီးနောက် အိမ်တော်အမှုထမ်း

များကို ညစာစားဖို့ ပြင်ဆင်တည်ခင်းရန် အချက်ပေးလိုက်၏။

စည်သာမြို့၏ လှခေါင်မင်း

[၁]

သူနှင့် လက်ဆက်ရတော့မည့်ဆဲဆဲ သတို့သမီး ခင်အံ့ပျောက်ခြင်း
 မလှ ပျောက်သွားသောနေ့က တစ်နေ့လုံး ယောက်ယက်ခတ်နေခဲ့ရသကဲ့
 သို့ ထိုနေ့ည တစ်ညလုံးလည်း မြို့စားကြီးဦးကျော်ခေါင်သည် အဘယ်
 သို့မျှ အိပ်စက်၍ မရနိုင်လောက်အောင် ဖြစ်နေ၏။ မြို့စားကြီးသည်
 အိပ်ရာထက်တွင် လှဲနေလိုက်၊ ယင်းသို့ အိပ်ရာထဲတွင် လှဲမရပြန်သဖြင့်
 အိပ်ရာထက်မှဆင်းကာ သူ၏အိပ်ခန်းအတွင်း ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန်
 လျှောက်လိုက်နှင့် သူ့ကိုယ်သူလည်း ဆောက်တည်ရာ မရနိုင်အောင်
 လူးလာခတ်နေ၏။ တောင်ကူးမြောက်ပြေး ရွာဆော်ကြီး ခွေးအလား
 လည်း ဖြစ်နေ၏။

သူလို နေဝင် ဘုရင်တစ်ပါးက ပန်းသုံးတိုင်း ရာဇမတ်ကာရံသတ်
 မှတ်ထားသော ကြင်ရာတော်လောင်းသည် စည်သာကဲ့သို့ မြို့ကြီးတွင်
 အဘယ်သို့ အဘယ်ပုံ ပျောက်သွားရသနည်း။ တံတိုင်းအုတ်ရိုးခတ်
 ထားသော မြို့ကြီးအတွင်းမှ အဘယ်ကဲ့သို့သော ရန်သူမျိုးက ဆောင်

ကြဉ်းသွားသနည်း။

စည်သာမြို့ကြီးတစ်မြို့လုံးလည်း မြေလှန်ခဲ့ကြပြီ။ တစ်လမ်းဝင် တစ်လမ်းထွက်၊ တစ်အိမ်တက် တစ်အိမ်ဆင်းနှင့် ရစရာမရှိအောင် မွေ နှောက်ခဲ့ကြပြီ။ သို့ရာတွင် မြို့စားကြီး ကြင်ရာလောင်း၏ အရိပ်အ ယောင်မျှပင် မတွေ့ခဲ့ရပေ။ မြို့တံခါးလေးပေါက်မှ မြို့ဝင်မြို့ထွက်များ ကိုလည်း တစ်ကောင်တစ်မြီးမှ မကျန်ရအောင် စစ်ဆေးခဲ့ကြပြီ။ သို့ရာ တွင် ခင်အုံကို ရထားပျံနှင့်များ ဆောင်ကြဉ်းသွားလေသလော။

မြို့စားကြီးသည် ဆွေ့ဆွေ့ခုန်လျက်ရှိ၏။ သူသည် စစ်ကဲကြီးနှင့် တပ်မှူးကြီးကအစ သူ၏ အိမ်တော်ကျွန်များပါမကျန် ဆူပူကြိမ်းမောင်း ခဲ့ပြီးပေပြီ။ ထိုမျှသာမကသေး သူ၏ ယောက္ခမလောင်းများဖြစ်ကြသော ခင်အုံ၏မိဘနှစ်ပါးတို့ကိုပါ အကြပ်အမတ် အစောင့်အရှောက် ပေါ့ လျော့ရကောင်းလားဆိုကာ မြည်တွန်တောက်တီးခဲ့၏။ သို့ရာတွင် ပျောက်ခြင်းမလှ ပျောက်သွားသော ခင်အုံ၏ သတင်းအစအနကိုကား မရခဲ့ပေ။

တစ်နေ့ခင်းလုံး စိတ်လှုပ်ရှားခဲ့ရပြီးနောက် ညပိုင်းတွင်လည်း မြို့ စားကြီးသည် စိတ်ငြိမ်သက် နားနေခြင်းကို မရ။ ပို၍ လှုပ်ရှား၏။ ယောက်ယက်လည်း ခတ်၏။ တကယ်ဆိုတော့ ရည်းစား လူလု၊ ရွှေဥ ကြမ်းညှပ်၊ မျက်စပ်ပိုးဝင်ဆိုသော စကားလည်း အရှိသားမဟုတ်လား။

မြို့စားကြီး၏ တစ်ကိုယ်လုံးလည်း ချွေးများပြန်ထွက်လျက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဦးကျော်ခေါင်သည် ချွေးအထွက် ရပ်သွားစေရန်အတွက် ပိတ်ထားသော ခေါင်းရင်းပြတင်းတံခါးပေါက်ကို ဝှန်းခနဲဖွင့်လိုက်၏။ အပြင်ဘက်တွင် စည်သာ၏ညသည် မှောင်မိုက်စွတကား။

အပြင်မှလေသည် ပွင့်သွားသော ခေါင်းရင်းပြတင်းပေါက်မှ အခန်း တွင်းသို့ တရကြမ်းတိုးဝှေ့ ဝင်ရောက်လာ၏။ ယင်းသို့ လေဝင်လာ

သဖြင့် လှောင်နေသောအခန်းတွင်း အေးမြသန့်ပြန့်စပြုလာ၏။ သို့ရာတွင် မယားလောင်း လူအလှခံထားရသော မြို့စားကြီး၏ ရင်ထဲ၊ နှလုံးထဲ၌ကား အဘယ်သို့ ကြည်လင်အေးမြခြင်း ရှိနိုင်ပါမည်နည်း။

မြို့စားကြီးသည် ပြတင်းပေါက်ဝတွင် ရပ်ကာ လေညင်းခံရင်း စည်သာ၏ညကို လှမ်းကြည့်လိုက်၏။ အာကာသဟင်းလင်းပြင်တွင်ကား ငွေလမင်းနှင့် ကြယ်တာရာများ မရှိကြ၊ ပျောက်ကွယ်နေကြ၏။ ထို့ကြောင့် မှောင်မိုက်ခြင်းကိုသာတွေ့ရ၏။ အတန်ကြာမျှ လေညင်းခံနေသည့်တိုင်အောင် အာခေါင်များ ခြောက်ကပ်မြဲ ခြောက်ကပ်ကာ ရင်ထဲ၌လည်း ပူစပ်ပူလောင်မြဲ ပူလောင်လျက်ရှိနေသောကြောင့် သူသည် ခုတင်ဆေးသို့ လျှောက်လာခဲ့၏။ ထို့နောက် မြို့စားကြီးသည် ယွန်းနှင့် လှပစွာ ပြုလုပ်ထားသော ရေတကောင်းမှ ငွေဖလားနှင့် ရေတစ်ဖလား ငှဲ့ကာ ကွတ်ကွတ်မြည်အောင် အားရပါးရ သောက်ချလိုက်၏။

ရေတစ်ဖလားသည် ခဏချင်းပင် ကုန်သွား၏။ ယင်းသို့ အာပေါနှင့် ဝါယောဓာတ်များ ဖြည့်တင်းရရှိလိုက်တော့မှ မြို့စားကြီးသည် အနေရအထိုင်ရ သက်သာချောင်ချိသွားပုံရ၏။ သို့ရာတွင် ဦးခေါင်းထဲ၌ ပူနေသောကိစ္စ သို့မဟုတ် ဝေဒနာမူကား သက်သာခြင်း မရှိသေးပေ။

ထို့ကြောင့် ကုလားထိုင်တစ်လုံးထက်တွင် ခြေပစ်လက်ပစ်ထိုင်ချလိုက်ရင်း မြို့စားကြီးသည် စာရေးစားပွဲကို လက်ယာဘက်လက်သီးဖြင့် ဝုန်းခနဲ ထုလိုက်ပြန်၏။ ထို့နောက် ရင်တွင်းမှလေပူ၊ လေပုပ်များကိုလည်း ပါးစပ်မှ မှုတ်ထုတ်နေ၏။

[၂]

ခင်အံ့သည် စည်သာမြို့၏ လှခေါင်မင်းဖြစ်၏။ ယောက်ျားအပေါင်းတို့၏ ငမ်းငမ်းတက် ကြည့်ရှုခြင်းမျှလောက်သာမက ကြီးမား

သော သိက္ခာများကို ပင်ပင်ပန်းပန်း ထမ်းဆောင်နေကြရသော ရဟန်းတော်များပင် ဆွမ်းခံရင်း စောင်းငဲ့ကြည့်ရှုရသည်အထိ ဖြစ်၏။ လှခေါင်မင်းသည် အဆင်းကောင်းသလို အချင်းလည်းကောင်း၏။ လောကီဆိုင်ရာ စာပေဗဟုသုတဘက်တွင်သာမက လောကုတ္တရာဘက်တွင်လည်း နှံ့စပ်ကြွယ်ဝ၏။ ခန္ဓာငါးပါးနှင့် ရုပ်နာမ်တရားများအကြောင်း ဓမ္မဝိုင်းများတွင် ကြားရသူ ငေးစိုက်နားထောင် ရလောက်အောင် ပြောဆိုဆွေးနွေးနိုင်စွမ်းရှိသကဲ့သို့ ကဗျာလင်္ကာဘက်တွင်လည်း အရေးအစပ်အသီအကုံးကောင်း၏။ စောင်းတီးရာတွင်လည်း အလွန်တရာညက်ညောပီရိ၏။

ခင်အုံ၏ မိဘမျိုးရိုးသည် သန့်ပြန့်ကောင်းမွန်၏။ အသည်မျိုး၊ ကုန်သည်မျိုးထဲကဖြစ်၍ ဓနဥစ္စာလည်းရတတ်၏။ ပေါက်ဖော်သားချင်းလည်း ခိုင်ခံ့အားကောင်း၏။ ထိုကဲ့သို့ အဘက်ဘက်တွင် တောင့်တင်းအားကောင်းလှသော မိန်းမချော၊ မိန်းမလှတစ်ယောက်ကို အဘယ်ယောက်ျားသားတစ်ဦးသည် ကြင်ရာမယားအဖြစ်ဖြင့် မတပ်မက် မလိုချင်ဘဲရှိပါမည်နည်း။ မပေါင်းဖော်မဆက်ဆံဘဲ နေလိုပါမည်နည်း။

ခင်အုံသည် အသက်အရွယ်အားဖြင့်လည်း ပျိုမျစ်အားကောင်းဆဲဖြစ်၏။ နှစ်ဆယ်ကျော်အစိတ်တွင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ကျန်းမာစိုပြည်၏။ သန့်ရှင်းလတ်ဆတ်၏။ ဦးခေါင်းဆေးပြီး၍ ဆံကေကိုဖြန့်ချလိုက်သောအခါ ခြေမျက်စိအနီးသို့ ဆန့်၏။ ဆံကေသည် အားကောင်းရှည်လျား ရုံမျှသာမဟုတ်သေး။ များလည်းများ၊ နက်လည်းနက်၏။ ထိုမိန်းမလှ ကိုရှေ့ကကြည့်ကြည့်၊ နောက်ကကြည့်ကြည့်၊ သို့မဟုတ် ဘေးကပဲကြည့်ကြည့် အကြည့်ခံ၏။ အဝေးကပဲကြည့်ကြည့်၊ အနီးကပ်၍ပဲကြည့်ကြည့်ခံနိုင်စွမ်းရှိ၏။ ထို့ကြောင့် စည်သာမြို့ရှိ ကြေးရတတ်လူပျိုကာလသားများသည် လှခေါင်မင်းကို တွေ့ရနိုးနိုးမြင်ရနိုးနိုးနှင့်

သူ့မိဘများနေအိမ် မလှမ်းမကမ်းမှ လမ်းသလားတတ်ကြ၏။ ယင်းသို့ လမ်းသလားဖန်များသဖြင့် လမ်းသည် ဖုန်တထောင်းထောင်း ထသော ဟူ၏။

ခင်အံ့သည် နေမှုထိုင်မှုတွင် များစွာသိပ်သည်းပီရိသော မိန်းကလေး တစ်ဦးဖြစ်၏။ ဣန္ဒြေရှင်ပီပီ ကျစ်ကျစ်လျစ်လျစ်ရှိ၏။ အပြောအဆို အဆက်အဆံတွင်လည်း ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့၏။ ထို့ကြောင့် လမ်းသလားကြသော လူပျိုကာလသားများသည် လှခေါင်မင်းကို အလွန်တရာ တွေ့ရမြင်ရခဲ၏။ တကယ်ဆိုတော့ တွေ့ရမြင်ရခဲသော လှဘုရင်မကို လူတို့သည် ပိုမို၍ ကြည့်လိုရှုလိုတွေ့မြင်လိုတတ်ကြသည် မဟုတ်သလော။

သို့ရာတွင် ခင်အံ့သည် မိန်းမသားတစ်ဦးပီပီ အိမ်တွင်းအလုပ်နှင့် သာ အချိန်ကုန်လွန်လျက် ရှိသူဖြစ်သောကြောင့် စည်သာမြို့ရှိ လူပျို ကာလသားများက သူ့အပေါ် ဘယ်မျှငမ်းငမ်းတက်ဖြစ်နေကြသည် ကိုကား သိရှိသည် မဟုတ်ပေ။ အိမ်တွင်း အလုပ်အကိုင်များ ပြီးစီးသော အခါ ပေထုပ်၊ ပုရပိုက်နှင့် စာအုပ်များဖြင့်လောက်သာ အချိန်ကုန်လွန် တတ်၏။ တစ်ခါတစ်ရံ စောင်းတီးလေ့ရှိ၏။ စိတ်ကူးစိတ်သန်းများ ရရှိသောအခါ ကဗျာလင်္ကာများ စပ်တတ်၏။

ခင်အံ့သည် ကြေးရတတ်မိဘများ၏ တစ်ဦးတည်းသောသမီးဖြစ် ၏။ ထို့ကြောင့် ဆန်စပါး၊ ဝါဂွမ်း၊ ပဲနှင့် အခြားကောက်ပဲသီးနှံ အရောင်း အဝယ်လုပ်ငန်းများဖြင့် ဓနဥစ္စာချမ်းသာကြွယ်ဝသော သူ၏ မိဘများက အရိပ်တကြည့်ကြည့်နှင့် ရှိနေတတ်၏။ အဆင်းရော အချင်းပါ သတင်း ကြီးသော ခင်အံ့ကို ၁၆ နှစ်သမီး အရွယ်လောက်မှစ၍ သားရှင် အများ အပြားက စပ်ခဲ့ဟပ်ခဲ့ကြ၏။ ထိုသို့စပ်ဟပ်ကြသော သားရှင်များထဲတွင် အသည်နှင့် ကုန်သည်ပိုင်းမှ ပါရှိသလို မင်းမှုထမ်း ရာထမ်းပိုင်းမှလည်း

ပါဝင်၏။ သို့ရာတွင် သမီးဖြစ်သူကို ကြည့်မဝ ရှုမငြီးနိုင်ဟန်ရှိနေကြသော ခင်အုံ၏မိဘများက ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးငြင်းပယ်ခဲ့ကြ၏။ သမီးကညာ အခါမလင့်ရာဆိုသော ရှေးထုံးစကားကို မေ့လျော့ခဲ့ကြရာ၏။

[၃]

ယင်းသို့ စည်သာမြို့တွင် လှခေါင်မင်း၏ သတင်းကြီးနေချိန်ဝယ် ရတနာပုံနေပြည်တော်မှ မြို့စားကြီး ဦးကျော်ခေါင်သည် ထိုအရပ်ဒေသကို စီရင်အုပ်ချုပ်ရန်အတွက် တန်ခိုးအာဏာပိုင်တစ်ဦးအနေနှင့် ရောက်ရှိလာခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ဣတ္ထိယ သိုက်တူးရာတွင် အထုံဝါသနာ အားကြီးလှသော မြို့စားကြီး ဦးကျော်ခေါင် စည်သာမြို့ကို ရောက်ရှိလာပြီးနောက် များမကြာမီပင် လှခေါင်မင်းအဖြစ်ဖြင့် ကျော်ကြားနေသော ခင်အုံ၏သတင်းကို ကြားသိသွားပုံရ၏။ ထို့ကြောင့် ခင်အုံကို လူချင်းတွေ့ဖူး၊ မြင်ဖူးသည်ရှိရအောင် အကြောင်းမရှိ အကြောင်းရှာကာ ထိုမိန်းကလေး၏ မိဘများနေအိမ်သို့ မျက်နှာပြောင်ပြောင်နှင့် အလည်သွားရောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ထိုသို့ မြို့စားကြီး အလည်အပတ်သွားနိုင်အောင် စစ်ကဲကြီး ဦးရွှေနှောင်းက အခြေအနေများကို စီရင်ဖန်တီးပေးရ၏။

ကုန်သည်မျိုးရိုးများထဲမှ ဖြစ်ကြသော ခင်အုံ၏မိဘများသည် မင်းစိုးရာဇာများနှင့် ဆက်ဆံပေါင်းသင်းဖူးကြသူများမဟုတ်ပေ။ ထိုလူတန်းစားများနှင့် ဆက်ဆံရမည့်အရေးကို ကြောက်လန့်ကြသဖြင့် အတတ်နိုင်ဆုံးရှောင်ကွင်းနိုင်ကြသူများဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အကြောင်းကိစ္စအထူးအထွေမရှိဘဲ မြို့စားကြီးက သူတို့နေအိမ်သို့ တကူးတက အလည်အပတ်လာလိုကြောင်း ကြားသိရသောအခါ ထိတ်ထိတ်ပျာပျာဖြစ်သွားကြ၏။ အရေးအခင်း တစ်စုံတစ်ရာရှိနေ၍ စစ်ဆေးမေးမြန်းရအောင် လာခြင်းများဖြစ်လေမည်လားဟု တွေးမိတွေးရာတွေးရင်း ထိတ်လန့်ပူပန်

လျက်ရှိကြ၏။ သို့ရာတွင် မြို့စားကြီးသည် သူတို့၏ သမီးအလှကို
 ငမ်းရန်လာရောက်လည်ပတ်ခြင်းဖြစ်သည်ကိုကား မရိပ်စားမိကြပေ။
 ရိပ်စားမိစရာလည်း အကြောင်း မရှိချေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မြို့
 စားကြီး ဦးကျော်ခေါင်သည် ခင်အုံ၏ဖခင်ဖြစ်သူနှင့် မတိမ်းမယိမ်းရှိ
 နေသောကြောင့်ဖြစ်၏။

ခင်အုံတို့အိမ်သို့ ပထမအကြိမ် အလည်အပတ်သွားရောက်ခြင်းပြု
 စဉ်က မြို့စားကြီးသည် သူ့ကိုယ်သူ ကာလသားကလေးတစ်ယောက်
 ဟူ၍များ အထင်ရောက်နေသလားမသိ၊ အစွမ်းကုန်ခြယ်မှုန်းပြင်ဆင်
 သွား၏။ နေပြည်တော် အရပ်များ၌ ပွဲနေ့ပွဲထိုင်များတွင်သာ ဆင်မြန်း
 လေ့ရှိကြသော ပန်းနုရောင်အချိတ်ပုဆိုးစည်း၏။ အင်္ကျီမှာလည်း စိန့်
 တိုင်းမှလာသော ကျစ်ပိုးဖြစ်၏။ ကြက်သွေးရောင် ကတ္တီပါပုံတော်ဖိနပ်
 ကို စီးနင်း၍ ပြင်သစ်လုပ်ရေမွှေးကိုလည်း ဆွတ်သွား၏။ မြို့စားကြီး
 သည် သူနှင့်အတူ စစ်ကဲကြီးကို လက်စွဲတော်အဖြစ်ဖြင့် ခေါ်ဆောင်၏။

ခင်အုံ၏မိဘများသည် လိုလေသေးမရှိရအောင် ပျူပျူငှာငှာဧည့်
 ခံကြ၏။ ရတတ်သော စားကောင်းသောက်ဖွယ်များနှင့် ကျွေးမွေးပြုစု
 ကြ၏။ သို့ရာတွင် မြို့စားကြီး ပထမတစ်ကြိမ်သွားရောက်လည်ပတ်
 စဉ်က ခင်အုံ၏အရိပ်အယောင်မျှပင် မမြင်ခဲ့ရပေ။ ထိုမိန်းကလေး၏
 မိဘနှစ်ပါးလောက်နှင့်သာ အာလာပသလ္လာပစကားများကို ပြောဆိုကာ
 ပြန်လာခဲ့ရ၏။

ရာဇက္ခန္ဓေမျှ မထောက်ထား မငဲ့ကွက်နိုင်ဘဲ သူ့မိဘများအိမ်သို့
 သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့သော်လည်း လှခေါင်မင်း၏ အရိပ်အယောင်
 လောက်မျှ မတွေ့ခဲ့၊ မမြင်ခဲ့ရသော မြို့စားကြီးသည် များစွာ အခံရခက်၊
 အနေရခက် လာခဲ့ပုံရ၏။ ထို့ကြောင့် မိမိအသက်အရွယ်နှင့် ရာထူး
 များကိုပင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းမပြုနိုင်တော့ဘဲ ဦးကျော်ခေါင်သည်

လှခေါင်မင်း၏ မိဘများနေအိမ်သို့ အခေါက်ခေါက်အခါခါ အလည် အပတ်သွား၏။ ယောက်ျားကြိုက်တော့ စိုက်စိုက်လာဆိုသော စကား လည်းအရှိသားမဟုတ်လား။ တစ်ခါတစ်ရံ ခရီးသွားဟန်လွှဲအနေနှင့် ဝင်၏။ အိမ်ရှင်များကလည်း မလွှဲမရှောင်သာ လက်ခံရ၏။

ယင်းသို့ မိမိ၏အသက်အရွယ်နှင့်အလုပ်တာဝန်ကိုလည်း မထောက်၊ အရှက်အကြောက်မရှိ အလည်အပတ်သွားဖန်များသောအခါ မြို့စားကြီးသည် လှခေါင်မင်းကို လူချင်းတွေ့မြင်သွား၏။ ယင်းသို့ တွေ့မြင်သွားသောနေ့မှစ၍ ထိုအချောအလှကိုမှမရလျှင် ငါ့ကိုယ်တော် ရူးရချေရဲ့ဆိုသော မယ်ဥမ္မာဇာတ်လာ မယားတရူးကြီးအတိုင်း မြို့စားကြီး ဦးကျော်ခေါင် မယားတရူးကြီးဖြစ်နေသော အတွင်းရေးကိုသိရှိသူ နှစ်ဦးမျှသာရှိ၏။ ထိုနှစ်ဦးမှာ အခြားသူများတော့မဟုတ်၊ စစ်ကဲကြီး ဦးရွှေနှောင်းနှင့် မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီး ဗလကျော်ထင်တို့ဖြစ်ကြ၏။

“ဘယ်လိုထင်သလဲ စစ်ကဲကြီး... ကျုပ်ကို ခင်အံ့က ကြိုက်နိုင်မယ် ထင်သလားဗျ...”ဟု အရက်မူးမူးနှင့် ဦးကျော်ခေါင်က ဦးရွှေနှောင်းကို မေးသောအခါ “မြို့စားကြီးလို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးမှမကြိုက်ရင် မိုက်ရာကျတော့ မှာပေါ့ခင်ဗျာ...”ဟု စစ်ကဲကြီးက ခပ်ပင့်ပင့်ပြန်ပြောတတ်၏။ ထိုသို့ အမြောက်အပင့်ခံရသောအခါများတွင် ဦးကျော်ခေါင်သည် ဦးနှောက် မရှိသောသတ္တဝါကြီးတစ်ကောင်အလား သဘောအကျကြီးကျကာ ပြုံး ပြုံးကြီး လုပ်နေတတ်၏။

“ကျုပ်နဲ့ ခင်အံ့နဲ့ ရှေ့သွားနောက်လိုက် ညီပါတယ်နော်... တပ်မှူးကြီး...”ဟု ဦးကျော်ခေါင်က သူ့ဟာသူ စိတ်ကူးယဉ် ဖဲရိုက်ရင်း မြို့စောင့် တပ်မှူးကြီးကိုလည်း တီးခေါက်ကြည့်တတ်၏။ မယားတရူးနေသူ တစ်ဦးအတွက် အခြားဘာမျှပြောစရာ စကားမရှိသော ဗလကျော်ထင် က အိမ်ရှင် ရက်ရက်ရောရော တည်ခင်းသော အိတ်လီဝိုင်အရက်ကို

မော့ရင်း “နေနဲ့လ-ရွှေနဲ့မြပေါ့ မြို့စားကြီး”ဟု အဆင်းတွင် တွန်းအားပေးလား ပေးတတ်၏။

တကယ်ဆိုတော့ မြို့စားကြီး ဦးကျော်ခေါင်သည် အမျိုးသမီးများနှင့်ပတ်သက်၍ အဆက်အဆံ အတွေ့အကြုံမရှိဖူးသော ကာလသားအရိုင်းအစိုင်းကလေး တစ်ဦးမဟုတ်ပေ။ များစွာ ရှုပ်ပွေကြွယ်ဝသော သူတစ်ဦးဖြစ်၏။ ကျွမ်းကျင်လည်ပတ်သူတစ်ဦးလည်းဖြစ်၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာတို့၏ တရားဥပဒေနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အစဉ်အလာများအရ ဦးကျော်ခေါင်သည် တရားဝင်မယားသုံးဆက်မျှ ပေါင်းဖော်ဆက်ဆံခဲ့ဖူးသူဖြစ်၏။ ယင်းအိမ်ထောင်သုံးဆက်အနက် တစ်ဆက်သာ သေကွဲ ကွဲခဲ့ရပြီး ကျန်နှစ်ဆက်မှာ ရှင်ကွဲ ကွဲကြရသော အိမ်ထောင်ဖက်များဖြစ်၏။

ဦးကျော်ခေါင်၏ ပထမ အိမ်ထောင်ဖက်မှာ သူ့အိမ်နိမ့်စံဘဝနှင့် ရရှိခဲ့သော အမျိုးသမီးဖြစ်၏။ ဆင်းရဲဖော် ဆင်းရဲဖက် မယားလည်းဖြစ်၏။ ထိုမယားနှင့် သားတစ်ယောက် သမီးတစ်ယောက်ရ၏။ သို့ရာတွင် ကလေးနှစ်ယောက်နှင့် ပထမအိမ်ထောင်ဖက်ကို တောတွင်ပစ်ထားခဲ့ပြီးနောက် ဦးကျော်ခေါင်သည် ရတနာပုံ နေပြည်တော်သို့ တက်လာခဲ့၏။ သို့ရာတွင် ဦးကျော်ခေါင်သည် စာတတ်ပေတတ် တစ်ဦးမဟုတ်ချေ။ သတ်ရဲဖြတ်ရဲသော အရည်အချင်းတစ်ခုတော့ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် သူသည် မြန်မာဘုရင့် အမြဲတမ်း လက်နက်ကိုင် တပ်မတော်တွင် ဝင်ရောက်အမှုထမ်းရင်း အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းခဲ့၏။ ဘုရင့် တပ်မတော်တွင် တပ်ကြပ်ဖြစ်လာသောအခါ သူသည် ဒုတိယအကြိမ် အိမ်ထောင်ပြုခဲ့၏။ ထိုဒုတိယအိမ်ထောင်ဖက်နှင့် သီပေါမင်းသား အိမ်တော်တွင် အမှုထမ်းခဲ့ရသည်အထိ ဆက်ဆံပေါင်းသင်း၏။

သီပေါမင်းသားနှင့် မြတောင်မင်းသမီးတို့ ဓားထက်လာသောအခါ ဦးကျော်ခေါင်သည် အိမ်တော်အမှုထမ်းဘဝမှ အလွန်တရာ အရေးပါ အရာရောက်သော နိုင်ငံတော်ဝန်ထမ်းတစ်ဦးဖြစ်လာ၏။ ထိုအခါ အိမ် နိမ့်စံဘဝနှင့် ပေါင်းသင်းလာခဲ့သော ဒုတိယအိမ်ထောင်ဖက်ကို ကွာ ရှင်းကာ တတိယအိမ်ထောင် ထူထောင်၏။ သူ၏ တတိယအိမ်ထောင် ဖက်မှာ စာတော်ဖတ်တစ်ဦးဖြစ်၍ စာပေ ပရိယတ္တိတွင် သူ့ထက်များ စွာသာလွန်၏။

သီပေါမင်း နန်းတက်ပြီး မကြာမီ မင်းညီမင်းသားများ အစုလိုက် အပြုံလိုက် သတ်ဖြတ်ပွဲကြီးဖြစ်ပွားခဲ့၏။ သီပေါမင်းသားထက် အဘက် ဘက်တွင် သာလွန်သော မင်းသားကြီးများ အများအပြားပါဝင်၏။ ထိုလူသတ် ရှင်းလင်းပွဲကြီးတွင် တိုင်တားမင်းကြီး၊ ရနောင်မောင်မောင် တုတ် စသူတို့နှင့် ဦးကျော်ခေါင်သည် အရှင်နှစ်ပါးအမှုတော်ကို ကောင်း စွာထမ်းဆောင်ခြင်းပြုခဲ့၏။

လွတ်တော်၏ အာဏာကို ဘုရင်နှင့် မိဖုရားကြီးတို့က သိမ်းယူပြီး စီးကြသောအချိန်တွင် အရှင်နှစ်ပါး အကျိုးကိုသက်စွန့်ကြိုးပမ်းထမ်း ဆောင်ခဲ့သော ငယ်ကျွန်ကြီးဦးကျော်ခေါင်ကို စည်သာနယ်၏ ဘုရင်ခံ မြို့စားကြီးအဖြစ်ဖြင့် ခန့်အပ်လိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် မြို့စားကြီး ဦးကျော်ခေါင် နေပြည်တော်မှ စည်သာသို့ မထွက်မီ သူ၏ တတိယ အိမ်ထောင်ဖက်ရုတ်တရက်နာမကျန်းဖြစ်ကာ ကွယ်လွန်သွား၏။

ဤသို့ ဗုဒ္ဓဘာသာမြန်မာတို့၏ တရားဥပဒေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအစဉ် အလာအရ တရားဝင်မယားသုံးဆက်မျှ ဆက်ဆံပေါင်းသင်းခဲ့သော် လည်း တရားဥပဒေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအပြင်အပတွင် ဦးကျော်ခေါင် တိတ် တခိုးဆက်ဆံ ပေါင်းသင်းခဲ့သောအမျိုးသမီး တစ်ဒါဇင်ထက် မနည်း ရှိ၏။ ထိုအမျိုးသမီးများထဲတွင် အပျိုနှင့် တစ်ခုလပ် စသော အိမ်ထောင်

ကြီး မရှိသူများ ပါဝင်သလို လင်ကြီးငုတ်တုတ်နှင့် အမျိုးသမီးများလည်း ပါဝင်၏။ ထိုသို့ တိတ်တခိုးထားရှိခဲ့သော အမြောင်မယားများသည် လက်ရုံးအားကိုးဖြင့်လည်းကောင်း၊ တန်ခိုးအာဏာကိုအသုံးချ၍လည်းကောင်း အနိုင်အထက်အရယူခဲ့သော မယားအငယ်အနှောင်းများသာ ဖြစ်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် အမျိုးသမီးများကိစ္စနှင့် ပတ်သက်လာလျှင် ဦးကျော်ခေါင်သည် လူလွန်မသားကြီးတစ်ဦးဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ရာ၏။

[၄]

ဤကဲ့သို့ လက်ရုံးအားကိုးဖြင့်လည်းကောင်း၊ တန်ခိုးအာဏာဖြင့်လည်းကောင်း ရမ်းချင်တိုင်းရမ်း၊ ဖော်ကားချင်တိုင်း ဖော်ကားလာခဲ့သော လူလွန်မသားကြီးတစ်ဦးကို မြန်မာဘုရင်အစိုးရက ကန်တတ်၊ ခုန်တတ်၊ ပေါက်တတ်၊ ကိုက်တတ်သော မြင်းဆိုးကြီးတစ်ကောင်ကို ချိုတပ်ပေးလိုက်သည်နှင့်မခြား အထူးအာဏာကုန် လွှဲအပ်ခြင်းခံရသော အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကြီး တစ်ဦးအဖြစ်ဖြင့် စည်သာနယ်ကြီးကို စိတ်ရှိတိုင်း စီရင်အုပ်ချုပ်ရန် ခန့်အပ်ချီးမြှောက်လိုက်သောအခါ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိပါတော့မည်နည်း။ မြို့စားကြီးဦးကျော်ခေါင်ကို တရားဥပဒေပြုရေး၊ စီရင်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် တရားစီရင်ရေး အာဏာအရပ်ရပ်များကို မြန်မာဘုရင့်အစိုးရက ၎င်းအားအပ်ထား၏။ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်းတွင် အာဏာကုန်လွှဲအပ်ထားခြင်းမှာ ကြုံတောင့်ကြုံခဲသော အရေးအခင်းဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ဘုရင်နှင့် မိဖုရားကြီးတို့ ကိုယ်တော်တိုင်က ကောင်းစွာစိတ်ချ ယုံကြည်၍သာ ထိုသို့နှင်းအပ်ခြင်းဖြစ်၏။ ယုံကြည်စိတ်ချ၍ အာဏာကုန်လွှဲအပ်ခြင်းပြုရာ၌ ဘုရင့်အစိုးရတွင် ရည်မှန်းချက်တစ်ခုရှိ၏။ ယင်းမှာ အခြားမဟုတ်၊ အသုံးအစွဲ လွန်ကဲကြီးမားလှသည့်အတွက် ထိများဖွင့်လှစ်ကာ နိုင်ငံတော်အသုံးစရိတ် ရှာဖွေနေသည့်

အကြားမှ အလျဉ်မမီနိုင်အောင်ရှိနေသောကြောင့် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မြို့စားကြီး၏ အဓိကတာဝန်မှာ ၎င်းစီရင်အုပ်ချုပ်ရသော စည်သာနယ် ပြည်သူပြည်သားများထံမှ မရရသည့်နည်းနှင့် ဘုရင့်အစိုးရအတွက် လို ပြီးရင်းလိုနေသော အခွန်ဘဏ္ဍာနှင့် ကုန်တော်များကို စည်းကြပ်ကောက် ခံပေးရန်ပင်ဖြစ်၏။ ထိုသို့သာ စည်းကြပ်ရှာဖွေပေးနိုင်ပါက မြို့စားကြီး သည် ၎င်းစီရင်ခန့်ခွဲရသောနယ်တွင် ဘုရင်ငယ်တစ်ပါးနှင့်မခြား ထင် ရာစိုင်းခွင့်များရှိ၏။ မြို့စားကြီးသည် ပြည်သူပြည်သားတစ်ဦး၏ ဓန ဥစ္စာကို အချိန်မရွေးသိမ်းဆည်းနိုင်သကဲ့သို့ ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ခြင်းလည်း ပြုနိုင်၏။ ထိုမျှသာလျှင်မဟုတ်သေး၊ ပြည်သူပြည်သားတစ်ယောက်ကို အဆုံးစီရင်နိုင်ခွင့်ပါရှိ၏။

မြို့စားကြီးသည် စည်သာမြို့သို့ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကြီးအဖြစ်ဖြင့် ရောက်ရှိလာသောအချိန်ကာလပိုင်းလောက်မှစတင်ကာ ဘုရင့်အစိုးရ၏ သစ္စာတော်ခံ အမှုထမ်းကောင်းတစ်ဦးပီပီစည်သာနယ်ကြီးအတွင်း ဘုရင့် အစိုးရ၏ အာဏာတော်ပျံ့နှံ့ရေးနှင့် ထက်မြက်ခိုင်မြဲရေး စသည်တို့ အတွက် ရှေးဦးစွာ ဆူးငြောင့်ခလုတ်ထင်သမျှကို ပြင်းပြင်းထန်ထန်နှင့် ရက်ရက်စက်စက် ရှင်းလင်းပယ်ရှားခြင်းပြု၏။ ဘုရင်မင်းမြတ်နှင့် အ တိုက်အခံဖြစ်နေဖြစ်ခဲ့ကြသော အခြားမင်းညီမင်းသားများနှင့်လည်း ကောင်း၊ ဝန်ကြီးများနှင့်လည်းကောင်း အဆက်အစပ်ရှိခဲ့ကြသူမှန်သမျှ ကို ပြစ်ချက်မပြဘဲ ထောင်သွင်း အကျဉ်းထား၏။ ထို့ကြောင့် စည်သာ နယ်သား အများအပြား အင်္ဂလိပ်အုပ်ချုပ်ရေးရှိရာ အောက်အရပ်ဒေသ များသို့ ရှောင်တိမ်းထွက်ပြေးသွားကြ၏။ အချို့လည်း မြို့စားကြီး၏ တန်ခိုးအာဏာစက် ကောင်းစွာပျံ့နှံ့ခြင်းမရှိသေးသော တောကြိုအုံ ကြားများသို့ တိမ်းရှောင်ထွက်ပြေးသွားကြ၏။

ယင်းသို့ နိုင်ငံရေး ဆူးငြောင့်ခလုတ်နှင့် အန္တရာယ်များကို ရှင်းလင်း

ပယ်ရှားပြီးမှ ဘုရင့်အစိုးရ၏ ရွှေတိုက်နှင့် ကျီတိုက်တော်များအတွက် လိုပြီးရင်းလိုနေသော အခွန်ဘဏ္ဍာနှင့် ကုန်တော်များကို ကုန်သည်ပွဲ စားနှင့် ဆင်းရဲသား ကျွန်တော်မျိုးများထံမှ လက်ကုန်နှိုက်၏။ အကြမ်း ရော အနုနည်းပါ မရမကနှိုက်၏။ မြို့စားကြီးသည်နိုင်ငံရေး တန်ခိုး အာဏာကို သူ၏ကိုယ်ကျိုးစီးပွားနှင့် ကောင်းကျိုးချမ်းသာအတွက်ပါ အသုံးပြုတတ်သူတစ်ဦးလည်းဖြစ်ရကား ယင်းသို့ ဘုရင့်အစိုးရအတွက် လက်ကုန်နှိုက်သလို ၎င်း၏ အိတ်ကပ်ထဲသို့လည်း အပြည့်ထည့်ရန် ကောင်းစွာနှိုက်ယူတတ်၏။ သူ့သဘော တစ်ခုတည်းနှင့်ခွဲတမ်းချသတ် မှတ်လိုက်သော မင်းတိုင်းကြေးနှင့် အခွန်အတုတ်များကို ပြည်သူပြည် သားများအနေနှင့် ပေးနိုင်၊ သွင်းနိုင်သည်ကိုလည်း မြို့စားကြီးသည် ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းမပြုတတ်။ ဘုရင့်အစိုးရ၏ ဘဏ္ဍာတော်တိုက် နှင့် သူ့အိတ်ကပ်ပြည့်ဖို့လောက်သာ အဓိကထားလုပ်ကိုင်တတ်၏။ ထို သို့လုပ်ကိုင်ရာတွင်လည်း ဘယ်အခါမျှ နောက်မတွန့်တတ်၊ အလွန်တရာ တိကျခိုင်ခံ့၏။ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်၏။

သူစီရင်ပြဋ္ဌာန်းသော မင်းတိုင်းကြေးနှင့် အခွန်အတုတ်များ ပြည်သူ ပြည်သားတစ်ဦးက အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ပေးသွင်းရန် ပျက်ကွက် ခဲ့လျှင် ထိုသို့ပျက်ကွက်သူအား မြို့စားကြီးသည် အရေခွာရန် အဆင် သင့်ရှိ၏။ ဝန်လေးခြင်းလည်းမရှိ၊ စည်သာမြို့စွန်တွင် အုတ်ရိုးတံတိုင်း များနှင့် ဆောက်လုပ်ထားသော လက်မရွံ့ထောင်ကြီးရှိ၏။ ထိုအဆောက် အအုံအတွင်း အမှုတော်ထမ်းနေကြသော ထောင်ပိုင်၊ ထောင်မှူးများနှင့် အာဏာပါးကွက်သားများသည်လည်း အမှုထမ်းကောင်းများဖြစ်ကြ၏။ သူတို့သည် ရာဇဝတ်သားတစ်ယောက်ကို အမဲဖျက်ရန် စိတ်ဆိုးနေကြ သလား မပြောတတ်ပေ။ သူတို့သခင် မြို့စားကြီးက ရာဇဝတ်သားဟူ ၍ သတ်မှတ်စီရင်လိုက်သူ တစ်ဦးဦးကို ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက်ဖြစ်သွား

လောက်အောင် အာဏာပြရန် လက်မြန်၏။ လက်ရွံ့ခြင်းမရှိတတ်။
သေဆုံးမည့်နေ့ရက် ကာလများတိုင် အဘယ်သို့မျှ မေ့ပျောက်ခြင်းငှာ
မပြုနိုင်လောက်အောင် ကိုင်တွယ်တတ်၏။ ဆုံးမကွပ်ညှပ်တတ်၏။

တစ်ခါက ဝါကြီးသုဉ်း၍ လယ်နှင့်ယာများ ကြွက်ကျပျက်စီး၏။
ထိုအခါ မင်းတိုင်းကြေးနှင့် ကျီတော်များကို ခွဲတမ်းကျ ကောက်ပဲသီး
နှံများ လယ်သမားအများအပြား ပျက်ကွက်ခဲ့ကြ၏။ ပေးစရာမရှိ၍
ပျက်ကွက်ကြသော တောင်သူလယ်သမားများကို မြို့စားကြီးက ရာဇ
ဝတ်သားများ အဖြစ်ဖြင့် စီရင်ဆုံးဖြတ်၏။ ထိုခေတ်ရာဇဝတ်သားများ
သည် လက်မရွံ့ထောင်ကြီးအတွင်းမှ ရာဇဝတ်သားများပြန်ထွက်လာ
ကြသောအခါ အသက်အရွယ်အိုမင်းကြီးရင့်သော တောင်သူသုံးဦးသည်
အသက်မြော့မြော့ကလေးလောက်သာ ပါလာ၏။ ကျန်ရာဇဝတ်သား
များမှာလည်း လူစဉ်မျှပင်မမီကြတော့၊ သားမယားများနှင့် ဆွေမျိုးဉာ
တကာများကပင် မမှတ်မိနိုင်တော့လောက်အောင် ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက်ဖြစ်
လာကြ၏။

[၅]

ယင်းသို့ စည်သာနယ်သူနယ်သားများက ရွံ့ရှာကြောက်ရွံ့နေရ
သော မြို့စားကြီးဦးကျော်ခေါင်သည် တစ်ဖက်မှ မိန်းကလေးနှင့် သူ၏
မိဘများက သူ့အပေါ် အဘယ်သို့ သဘောထားနေကြသည်ကိုလည်း
အလေးမထားဘဲ စည်သာမြို့၏ လှခေါင်မင်းကို မရမက လက်ထပ်
သိမ်းပိုက်ရန် သူ့ဟာသူ ခွဲတမ်းချဆုံးဖြတ်လိုက်၏။ သို့ရာတွင် အမျိုး
သမီးတစ်ဦး၏ ရင်ထဲနှလုံးထဲ၌ သူ့သဘောသူဆောင်၍ ဖြစ်တတ်၊ ရှိ
တတ်သော မေတ္တာတရားကို တန်ခိုးအာဏာနှင့်သော်လည်းကောင်း၊
အကြမ်းဖက်၍သော်လည်းကောင်း ခွဲတမ်းချရနိုင်ကောင်းသလော။ ငါ

ရှင်ဘုရင်ဘယ်နှပတ် လှည့်လှည့်ဟု သဘောပိုက်ထားပုံရသော မြို့စားကြီးသည် လူတို့၏ သဒ္ဒါတရား၊ မေတ္တာတရား စသည်တို့၏ စွမ်းပကားနှင့် သတ္တိတို့ကိုလည်း အလေးမထား၊ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရကောင်းမှန်းမသိတတ်။ အသက်အရွယ်အားဖြင့် သူ့သမီးအရွယ်မျှလောက်သာ ရှိသော မိန်းကလေးတစ်ဦးကို သူ့တွင်ရှိရှိသမျှတန်ခိုးအာဏာများကို အစွမ်းကုန်အသုံးပြုကာ သိမ်းပိုက်ယူငင်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်ပုံရ၏။

သူ့အငမ်းမရအလိုရှိနေသော အမျိုးသမီးတစ်ဦးကို သိမ်းပိုက်ယူငင်ဖို့ ဝါယမစိုက် ကြိုးပမ်းခြင်းပြုရာတွင် မြို့စားကြီးသည် စံတင်လောက်၏။ အုပ်ချုပ်သူ လူတန်းစားကောင်းတစ်ဦးပီပီ ဦးကျော်ခေါင်သည် အကြမ်းရော အနုနည်း နှစ်နည်းစလုံးကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် အသုံးပြု၏။ သူ၏မျက်နှာရိပ် မျက်နှာခြည်ကိုကြည့်ကာ အမှုထမ်းနေကြရသော စစ်ကဲကြီးဦးရွှေနှောင်းနှင့် မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီး ဗလကျော်ထင်တို့သည် မလွဲသာ မရှောင်သာ မြို့စားကြီးနှင့် အလိုတူအလိုပါများဖြစ်လာကြ၏။ မင်းလိုလိုက် မင်းကြိုက်မတတ်လျှင် ဒုက္ခနှင့် လှလှကြီးတွေ့ရတတ်သောအဖြစ်ကို ကောင်းစွာနားလည်ထားကြသူများဖြစ်သည် မဟုတ်သလော။

စစ်ကဲကြီး ဦးရွှေနှောင်းသည် မြို့ပြအုပ်ချုပ်ရေးဌာနတွင် အကြီးအမှူးဖြစ်ရကား အနုနည်းကို ဦးစီးပဲ့ကိုင်ရ၏။ တပ်မှူးကြီး ဗလကျော်ထင်မူကား ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာတွင် အကြီးအမှူးဖြစ်သဖြင့် အကြမ်းနည်းကို ဦးဆောင်ရ၏။ သူတို့နှစ်ဦးသည် နိုင်ငံတော်၏ အရပ်ရပ် တာဝန်ဝတ္တရားများ ထမ်းဆောင်ရန်အတွက် ဘုရင့်အစိုးရနှင့် လွှတ်တော်တို့က ခန့်အပ်ခြင်းခံရသူများပင်ဖြစ်ကြ၏။ ပြည်သူပြည်သားများထံမှ စည်းကြပ်ကောက်ခံရရှိသော အခွန်ဘဏ္ဍာတော် ကြေးငွေများထဲမှ လစာ

ရိက္ခာများ ထုတ်ယူနေကြသူများလည်း ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် စည်သာ နယ်မှ ထိုထိပ်တန်းအရာရှိကြီးနှစ်ဦးတို့သည် နိုင်ငံတော်နှင့် ပြည်သူများ ဆိုင်ရာ အလုပ်တာဝန်များ ထမ်းဆောင်ဖို့ထက် မြို့စားကြီး၏ ကိုယ် ရေးကိုယ်တာ ကိစ္စမျှသာ ဖြစ်သော မိန်းကလေးတစ်ယောက်ကို အတင်း အဓမ္မသိမ်းပိုက်ရေးလုပ်ငန်းတာဝန်ကို အဓိကထား ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြ ရ၏။ တကယ်ဆိုတော့ ထိုအရာရှိကြီး နှစ်ဦးတို့သည် သူတို့လုပ်နေ ကိုင်နေရသော အလုပ်တာဝန်များသည် ဟုတ်မဟုတ်နှင့် သင့်မသင့် သူတို့ဟာသူတို့ ဘူးလုံးနားမထွင်းဖြစ်နေကြသူများတော့ကား မဟုတ် တန်ရာပေ။ ကောင်းစွာသိရှိနားလည်ထားကြပြီးသာဖြစ်ရာ၏။ သို့ရာ တွင် ဓားထက်နေသော သူတို့အထက်မှ အရာရှိကြီးတစ်ဦးက ငြိငြင် မည့်အရေးကို အဘယ်သို့ ခံနိုင်ကြပါမည်နည်း။

လှခေါင်မင်းကို မြို့စားကြီး၏ ရင်ခွင်တွင်းသို့ ကျုံးသွင်းရန်အတွက် ရှေးဦးစွာ မင်းသားနုကြီး အဖြစ်ဖြင့် စစ်ကဲကြီးဦးရွှေနှောင်းက ပွဲဦးထွက် ၏။ မလွဲမကင်းသာ၍သာ မင်းသားနုလုပ်ရသော်လည်း စစ်ကဲကြီးသည် သူ့ကိုယ်သူ မလုံလှပေ။ သမီးအရွယ်လောက်သာရှိသော အပျိုမကလေး တစ်ဦးကို အဖေလောက်ရှိသော “သုံးခုလပ်ကြီး” နှင့် ဆွယ်ရသော အလုပ်မှာ အလွန်တရာ “ကြောင်” လှသကဲ့သို့ မျက်နှာလည်း ပူစရာ ကောင်းလှ၏။ သို့ရာတွင် သူ့ဆန်စား ရဲမှဆိုသော စကားလည်းအရှိ သားမဟုတ်လား။

စစ်ကဲကြီးသည် ခင်အုံ၏မိဘများကို တစ်လှည့်၊ ခင်အုံမိဘများ အပေါ် ဩဇာညောင်းသော ဆွေမျိုးသားချင်းများကိုတစ်လှည့် အကြိမ် ကြိမ်ချဉ်းကပ်ကာ နားချခဲ့၏။ မက်လုံးများပေးကာလည်း မြူဆွယ်ခဲ့ ၏။ မြို့စားကြီးတွင် ရွှေချိန် အခွက်သုံးဆယ်ကျော်ရှိကြောင်း၊ စိန်၊ ပတ္တမြားနှင့် အဖိုးတန်ကျောက်မျက်ရတနာများလည်း ပေါကြွယ်လှ

ကြောင်းနှင့် ဆင်၊ မြင်း၊ ကျွဲ၊ နွားနှင့် အိမ်များရှိကြောင်း စသည်ဖြင့် တစ်ဖက်သား မညွတ်ညွတ်လာအောင် မက်လုံးများပြခဲ့၏။ သို့ရာတွင် သမီးမိန်းကလေးရှင်ဘက်မှ လူကြီးမိဘများက အကြိမ်ကြိမ်ပယ်ချခဲ့ သဖြင့် သုံးလေးလခန့်အကြာတွင် စစ်ကဲကြီးဦးရွှေနှောင်းသည် လက် မြှောက်လိုက်ရ၏။ ယင်းသို့ သူလက်လျှော့လိုက်သည့်အကြောင်းကို လည်း မြို့စားကြီး ဦးကျော်ခေါင်ကို မျက်နှာအောက်ချကာ အစီရင်ခံ လိုက်၏။

စစ်ကဲကြီး၏ အရပ်ရပ် အစီရင်ခံချက်များကို ကောင်းစွာကြားနာ ပြီးစီးသောအခါ မြို့စားကြီး ဦးကျော်ခေါင်သည် သူ၏ စရိုက်အတိုင်း တောက်တစ်ချက် ခပ်ပြင်းပြင်းခေါက်ကာ စားပွဲကို လက်သီးဖြင့် ဝုန်း ခနဲ မြည်ဟည်းသွားအောင် ခပ်ကြမ်းကြမ်းထုလိုက်၏။ “မိသားဖသား ကောင်းပီပီ ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးနဲ့ အသာတကြည်ပြောလို့မရရင်လည်း ရတဲ့နည်းနဲ့ လုပ်ရတော့မှာပေါ့လေ...။ မောင်မောင်ခေါ်လို့ ဗျာမထူး ချင်တဲ့ လူစားမျိုးကို အောင်ကျော်ပဲ ခေါ်ရလိမ့်မယ်ထင်တယ်...”ဟု လည်း ဆက်လက်ကြုံးဝါးပြောဆို၏။

စစ်ကဲကြီးလက်မြှောက်သွားသောအခါ မြို့စားကြီးသည် မြို့စောင့် တပ်မှူးကြီးကို ဆင့်ခေါ်ကာ တာဝန်ပေး၏။ တာဝန်နှင့် တစ်ပါတည်း အာဏာပါပေး၏။ သူသည် စကားကို တိုတိုတုတ်တုတ်နှင့် လိုရင်း ရောက်အောင်သာပြောဆို၏။

“ခင်အုံ့မိဘများနဲ့ သားချင်းများက သူတို့မိန်းကလေးကို ကျုပ်နဲ့ သဘောတူ ပေးစားပါ့မယ်ဆိုတဲ့ ခံဝန်စကားရအောင် ဖြစ်တဲ့နည်း၊ ရတဲ့ နည်းနဲ့သာ လုပ်ပေတော့ တပ်မှူးကြီး... ဒါပဲ ပြောလိုက်မယ်”

ယင်းသို့ အခွင့်အာဏာရော တာဝန်ပါပေးအပ်ခြင်းခံရသော မြို့ စောင့်တပ်မှူးကြီးသည် သူလုပ်ရ ကိုင်ရမည့် အလုပ်သည် အလွန်တရာ

တရားမျှတခြင်း မရှိသောအလုပ်မျိုး မသိရှိသူတစ်ယောက်မဟုတ်ပေ။ ကောင်းစွာသိ၏။ သို့ရာတွင် မင်းမှုထမ်းတစ်ဦးသည် ကိုယ့်သဘောနှင့် ကိုယ် လွတ်လွတ်လပ်လပ် နေထိုင်လုပ်ကိုင်ခွင့်ရှိသူမဟုတ်ပေ။ အထက် အမိန့်ကို မဖြစ်ဖြစ်အောင် အကောင်အထည်ဖော်ရသူတစ်ဦးသာဖြစ် သည်မဟုတ်သလော။

မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီး ဗလကျော်ထင်သည် စစ်ကဲကြီးဦးရွှေနှောင်း လို ကဗျာရွတ်ဖတ်ကာ ဝိပဿနာအလုပ်လုပ်သူမဟုတ်ပေ။ သူသည် လက်နက်ကိုင်သူတစ်ဦးမျှသာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ခင်အံ့ကို သူ၏အ ထက်လူကြီးဖြစ်သူ မြို့စားကြီး၏ ရင်ခွင်အတွင်းသို့ ကျုံးသွင်းရာ၌ ကာရန်နှင့် နဆာများသော်လည်းကောင်း၊ ခန္ဓာငါးပါးနှင့် ရုပ်နာမ်တရား များကိုသော်လည်းကောင်း ကိုင်တွယ်ချဉ်းကပ်တတ်သူ မဟုတ်ပေ။ ခပ် ကြမ်းကြမ်း ခပ်ရမ်းရမ်းဖြစ်၏။ သူသည် အကြောင်းမရှိ အကြောင်းရှာ ကာ ခင်အံ့၏ ဖခင်နှင့် ဦးကြီးလုပ်သူတို့ကို ရှေးဦးစွာ ထောင်သွင်း အကျဉ်းထားလိုက်၏။ ထောင်ပိုင်၊ ထောင်မှူးနှင့် ပါးကွက်အာဏာသား များကိုလည်း မျက်စပစ်ပြထား၏။ အပြင်လူများနှင့်တွေ့ခွင့်မပေးရန် တားမြစ်ပိတ်ပင်ထား၏။

ခင်အံ့နှင့်တကွ အပြင်လူများသည် ဘာလုပ်၍ ဘာကိုင်ရမှန်းမသိ လောက်အောင် ပြောင်းဆန်လျက်ရှိကြ၏။ အဖမ်းအဆီးခံနေရသူများ မည်သည့်ပြစ်မှုကိစ္စနှင့် အဖမ်းခံကြရမှန်းလည်းမသိကြပေ။ ထို့ကြောင့် ဘယ်ကစ၍ ဘာကိုလိုက်ရမှန်းမသိနိုင်အောင် ဖြစ်နေကြ၏။

လက်မရွံ့ထောင်အတွင်းမှ ထောင်ပိုင်၊ ထောင်မှူးများသည် ဖမ်း ထားသော ခင်အံ့၏ အဖနှင့် ဦးကြီးတို့၏ ထောင်တွင်းအခြေအနေများ ကို နေ့စဉ်နှင့်အမျှ မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးထံ အစီရင်ခံရ၏။ ထို့နောက် ထိုသို့ ဖမ်းဆီးထားသူများကို အဘယ်သို့ အဘယ်ပုံ ကိုင်တွယ်ရမည့်

အကြောင်းကိုလည်း မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးထံမှ အမိန့်ကိုတောင်းခံရ၏။

ယင်းသို့ ထောင်အတွင်းမှလူရော ထောင်အပြင်မှလူများရော ခြောက်လခန့်မျှညှဉ်းလိုက်လျှင်ပင် မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီး အလိုရှိသော အကွက်ထဲသို့ ခင်အုံနှင့်တကွ သူ၏မိဘများရော ဆွေမျိုးသားချင်းများပါ စုပြုံ၍ ဝင်လာကြရတော့၏။ ဖမ်းဆီးထားသောသူများကို လွှတ်ပေးလျှင် ခင်အုံက မြို့စားကြီးအလိုဆန္ဒအတိုင်း လိုက်ပါတော့မည်ဆိုသော ကတိခံဝန်ချက်ပင်ဖြစ်၏။

သူ၏အလုပ်တာဝန် ထမ်းဆောင်ပြီးစီးသောနေ့တွင် မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးသည် မြို့စားကြီးဦးကျော်ခေါင်၏ အိမ်တော်သို့ဝင်၏။ ထို့နောက် မြို့စားကြီးကို မင်္ဂလာရက်ရွေးချယ်သတ်မှတ်ရန် အစီရင်ခံ၏။

“တယ်ဟုတ်လိုက်ပါကလား... မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီး...”ဟု မြို့စားကြီးသည် မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီး၏ ကျောက်သပ်ရင်း ချီးမွမ်းထောမနာပြု၏။ ထို့နောက် ပြင်သစ်သံအဖွဲ့မှ မေတ္တာလက်ဆောင်ရရှိထားသော ကော့ညက်အရက်ပုလင်းကိုဖွင့်ကာ မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးအား ဂုဏ်ပြုတည်ခင်း၏။

[၆]

စည်သာမြို့ လှခေါင်မင်းကို မြို့စားကြီးသည် ဤသို့ကြံစည်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ အဘယ်သို့ကြံစည်ရသည်ဖြစ်စေ သူ့အဖို့ သူ့အလိုရှိသော ဥစ္စာပစ္စည်းကိုရဖို့အရေးသည်သာ အရေးဖြစ်သည် မဟုတ်သလော။ ဤလောက၌ ဘယ်သူဘယ်ဝါတွေ ဘာဖြစ်၍နေနေ ကိုယ့်အလိုပြည့်ဖို့အရေးသည်သာ အရေးဖြစ်သည်မဟုတ်သလော။

သူ့အရူးတစ်ပိုင်းဖြစ်ကာ အငမ်းမရ အလိုရှိနေသောခင်အုံက သူ့အလိုဆန္ဒရှိသည့်အတိုင်း လက်မြောက်လိုက်သောအခါ မြို့စားကြီး

ဦးကျော်ခေါင်သည် မိုးမမြင် လေမမြင် ဖြစ်နေ၏။ သူ့ကိုယ်သူလည်း တယ်ဟုတ်တဲ့ငါ၊ တယ်တော်တဲ့ ငါဆိုကာ သောက်လိုက်စားလိုက်နှင့် ပျော်တပြုံးပြုံးနှင့် မော်မဆုံးဖြစ်နေပုံရ၏။ သို့ရာတွင် သူ့အနိုင်ကျင့်သမျှ ငုံ့ခံလိုက်ရသော အခြားတစ်ဖက်တွင် အဘယ်သို့ ရှိနေ၊ ဖြစ်နေကြလိမ့် မည်ကိုမူကား မြို့စားကြီးသည် ယောင်၍မျှ ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းပြုမိ ပုံမရပေ။ အလားတူပင် ဘေးပရိသတ်ကြီးကလည်း သူလုပ်လိုက်ကိုင် လိုက်ပုံကို အဘယ်သို့ ရှုမြင်နေကြသည်ကိုလည်း အလေးထားရကောင်း မှန်း သိပုံမရပေ။ သူ့ဟာနှင့်သူ အဟုတ်ကြီးထင်နေ၏။

အဖေလောက်ရှိသော သေခါနီး အရွယ်လူကြီးတစ်ယောက်က တန်ခိုးအာဏာအသုံးပြုကာ နိုင်ထက်စီးနင်းပြုလုပ်ခြင်းခံခဲ့ရသောတစ် ဖက်မှ ကာယကံရှင်များသည် နာနာကြည်းကြည်းနှင့် များစွာအခံရခက်၊ အနေရခက်နေကြလိမ့်မည်သာ ဖြစ်၏။

ဘယ်သို့မျှ လှန်လည်းမလှန်ဝံ့၊ တတ်လည်း မတတ်နိုင်ကြ၍သာ လျှင် ငုံ့ခံနေကြရသည်သာဖြစ်၏။ လူ့လောက၌ မနိုင်၍ သည်းညည်း ခံရသော ဝေဒနာလောက် ခံခက်ဆိုးရွားသော ဝေဒနာအမျိုးအစားရှိ သေးသလော။

သူတို့အပေါ် နိုင်ချင်တိုင်း နိုင်နေသဖြင့် သောက်မြင်ကတ်နေရသည့် အထဲ သမီးလောက်အရွယ် မိန်းကလေးတစ်ယောက်ကို နိုင်ထက်စီးနင်း သိမ်းပိုက်ရန် လုပ်နေကိုင်နေသော မြို့စားကြီးကို ဘေးပရိသတ်ကလည်း ဘယ်လိုမှကြည့်မရအောင်ဖြစ်နေကြ၏။ သို့ရာတွင် သူတို့အဖို့ ပုဆိုး ခြုံထဲမှ လက်သီးပြရုံမှတစ်ပါး အခြားဘာများကောတတ်နိုင်ဦးမည် နည်း။ သူတို့အချင်းချင်း မေးငေါ့မဲ့ရွံ့ရုံမှတစ်ပါး အခြားဘာနည်းလမ်း များ ရှိနိုင်သေးသနည်း။ အထူးသဖြင့် မိန်းမသားများ အပိုင်းက ဆွေ ဆွေ ခုန်ကြ၏။

လှခေါင်မင်းအပေါ် ယင်းသို့ အနိုင်ရရှိလိုက်ပြီးနောက် သူနှင့် ခင်အုံ တို့၏ မင်္ဂလာလက်ထပ်ပွဲကို စည်သာမြို့တွင် တခမ်းတနားနှင့် ကြီးကြီး ကျယ်ကျယ် ဆင်ယင်ကျင်းပရန် မြို့စားကြီးဦးကျော်ခေါင်သည် သူ၏ အမှုထမ်းအရာထမ်းများနှင့် စီစဉ်ပြင်ဆင်လျက်ရှိ၏။ စည်သာတစ်မြို့ လုံး မီးခိုးတိတ်ကျွေးမွေးရန်အတွက်လည်း သူ၏အဝယ်တော်များလည်း နယ်များသို့ဆင်းကာ ရသမျှစုဆောင်းဝယ်ခြမ်းလျက်ရှိကြ၏။ နေပြည် တော်သို့လည်း အထူးအဝယ်တော်များကို ငွေကြေးအလုံ အလောက်နှင့် စေလွှတ်ကာ နိုင်ငံခြားအရက်များကို ရသမျှအဝယ်ခြမ်း ခိုင်း၏။ ယင်းသို့ သူ့အလိုရှိနေသော မိန်းကလေးတစ်ယောက်ကိုအတင်းရော အဓမ္မပါ လက်ထပ်သိမ်းပိုက်ရန် ရက်သတ္တတစ်ပတ်ခန့် အလိုတွင် ထိုသတို့သမီး သည် စည်သာမြို့မှ ပျောက်ခြင်းမလှ ပျောက်သွားခြင်းပင် ဖြစ်၏။

ခင်အုံနေအိမ်မှ ပျောက်သွားသော ညတွင်းချင်းပင် တာဝန်ရှိနေကြ သော သူ၏မိဘများက မြို့စားကြီးထံ လာရောက်အကြောင်းကြားခဲ့ကြ ၏။ ထိုသတင်းစကားကိုကြားနာရလျှင် ကြားနာရချင်း မြို့စားကြီးသည် ယမ်းပုံမီးကျဖြစ်သွား၏။ ထိုသတင်းကို လာရောက်ပြောကြားသော ခင် အုံ၏မိဘနှစ်ပါးကိုဆဲဆိုကြိမ်းမောင်းကာ သူ့အိမ်ပေါ်မှ ရိုင်းရိုင်းပျပျ နှင်ချ၏။ ထို့နောက် ညတွင်းချင်းပင် စစ်ကဲကြီးနှင့် မြို့စောင့်တပ်မှူး ကြီးများကို ဆင့်ခေါ်ကာ ပျောက်ဆုံးသွားသော သူ၏ကြင်ရာလောင်း ရှာပုံတော်ကြီးကို စတင်ဖွင့်လှစ်၏။ ထိုနေ့ ဝေလီဝေလင်းလောက်မှ စတင်ခဲ့သော ခင်အုံပျောက်ရှာပုံတော်ကြီးသည် နေဝင်၍ မိုးသာချုပ်ခဲ့၏။ သတင်းအစအနမျှလောက်ပင် မရခဲ့ချေ။

မြို့စားကြီးသည် ယင်းသို့ခံလိုက်ရခြင်းအတွက် အလွန်တရာ ခံပြင်း နေပုံရ၏။ အထူးသဖြင့် ခင်အုံ၏ မိဘဆွေမျိုးများကိုလည်းကောင်း၊ သူ၏ စစ်ကဲကြီးနှင့် မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးတို့ကိုလည်းကောင်း တာဝန်

ဝတ္တရားပေါ့လျော့ရကောင်းလားဆိုကာ မကျေမချမ်းဖြစ်နေ၏။ ခင်အုံ
 ၏မိဘများနှင့် ဆွေမျိုးသားချင်းများသည် မြို့စားကြီး၏ အထင်လွဲမှား
 မှုနှင့် အငြိအငြင်မခံကြရအောင် သူတို့လက်လှမ်းမီသမျှ လိုက်လံစုံစမ်း
 ကြ၏။ အလားတူပင် စစ်ကဲကြီးနှင့် မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးတို့သည်လည်း
 တာဝန်လစ်ဟင်းသည်ဟု အပြောအဆို အကြိမ်းအမောင်း မခံရအောင်
 စည်သာမြို့ကြီးကို အလုံပိတ်ကာ မြေလှန်ရှာဖွေခဲ့ကြပြီး ဖြစ်သည်မဟုတ်
 သလော။ သို့ရာတွင် ခင်အုံ၏သတင်းအစအနနှင့် အရိပ်အယောင်မျှ
 မတွေ့ရ၊ မကြားရချေ။ ထို့ကြောင့် တစ်နေ့လုံးယောက်ယက်ခတ်နေခဲ့ရ
 သော မြို့စားကြီးသည် တစ်ညလုံးလည်း လူးလာခတ်နေရခြင်းပင်
 ဖြစ်၏။

တောပုန်းကြီး မိုးကျော်

[၁]

စည်သာမြို့စောင့်တပ်သားများက မြို့ဝင် မြို့ထွက်နှင့် တစ်အိမ် တက်ဆင်း မွေနှောက်ခဲ့ကြစဉ်က မည်ကဲ့သို့ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်ကို မြို့သူ မြို့သားများသည် မသိရှိခဲ့ပေ။ ထူးခြားသော အကြောင်းတစ်ခုခုရှိ၍ သာလျှင် လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များကို ယင်းသို့အသုံးပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်တန် ရာသည်ဟု အကြမ်းဖျင်းတွက်ဆခဲ့ကြ၏။ မိမိတို့၏ အတွက်အဆနှင့် ထင်မြင်ချက်များကို မိမိတို့စိတ်သဘောထားတူညီသူများ အချင်းချင်း လောက်သာ တီးတိုးပြောဆိုခဲ့ကြ၏။ သို့ရာတွင် ရက်သတ္တတစ်ပတ်သာ သာခန့် အကြာလောက်တွင် စည်သာမြို့ကြီးကို မြို့စောင့်တပ်သားများ ပိုက်စိပ်တိုက်မြေလှန်ခဲ့ကြသော သတင်းသည် မြို့သူ မြို့သားများအ ကြား တောမီးအလား ပျံ့နှံ့သွား၏။

သမီးလောက်အရွယ် မိန်းကလေးတစ်ဦးကို နိုင်ထက်စီးနင်းလက် ထပ်သိမ်းပိုက်ရန် အားထုတ်ကြံစည်ခြင်းပြုကာတည်းက မြို့သူမြို့သား များသည် ၎င်းတို့၏ မြို့စားကြီးကို နှလုံးနာရွံရှာလျက်ရှိကြ၏။ တရား

မျှတခြင်းမရှိသော အလုပ်ကိုအဘယ်သူသည် သာဓုခေါ်လိမ့်မည်နည်း။ မြို့သူမြို့သားများသည် စိတ်တူသဘောတူ လူချင်းစုမိသောအခါများ တိုင်း သမီးလောက်အရွယ်မိန်းကလေးတစ်ယောက်ကို ခရုခါးတောင်း ကျိုက်ဖမ်းသလို လုပ်ကိုင်နေသော ဦးကျော်ခေါင်ကို မဲ့ကာရွဲ့ကာ ကဲ့ရဲ့သပြိုင်ခွဲကြ၏။ ကျိန်ဆဲသူများကလည်း ကျိန်ဆဲခြင်းပြုလုပ်ကြ၏။ သို့ရာတွင် မြို့စားကြီးတစ်ယောက်ကတော့မူ လူအများ၏ ရှေ့တွင် သူ လုပ်ကိုင်နေသောအမှုကိစ္စ တော်သည် မတော်သည်၊ တရားသည် မတရားသည်များကို အလျှင်းအလေးထားရှိသူမဟုတ်။ လူအများ၏ သဘောထားနှင့် အာဘော်ကိုလည်း ဂရုစိုက် ရကောင်းမှန်းမသိ။ တရားသည် မတရားသည်အပထား။ သူဖြစ်ချင်ရာကို မဖြစ် ဖြစ်သည့်နည်းနှင့် လုပ်တတ်သူတစ်ဦးသာဖြစ်၏။

သို့ရာတွင် သက်ကျားအိုမြို့စားကြီးက ခင်အုံကို လက်ထပ်သိမ်းပိုက်ရန် ရက်သတ္တတစ်ပတ်ခန့်အလိုလောက်တွင် သတို့သမီးလောင်းပျောက်ခြင်းမလှပျောက်သွားသောသတင်း ပျံ့နှံ့လာသောအခါ မြို့သူမြို့သားများသည် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ကြရ၏။ သာဓုခေါ်သူများက ခေါ်ကြ၏။ စိတ်တူသဘောတူသော လူအများစုမိကြသောအခါတိုင်း ထိုသတင်းကို မြိန်ရေရှက်ရေပြောဆိုလျက်ရှိကြ၏။ ခင်အုံတစ်ယောက် လွတ်ရာကျွတ်ရာသို့ ထွက်ပြေးလျှင်လည်း သူပြေးလိုရာအရပ်သို့ ဘေးမသိ၍ ရန်မခရောက်ရှိစေရန် မေတ္တာပို့ကြ၏။ ထိုသို့မဟုတ်ဘဲ သူချစ်သူနှင့် ထွက်ပြေးလျှင်လည်း လွတ်ရာကျွတ်ရာသို့ ရောက်ပါစေဟု ဆုတောင်းကြ၏။

မြို့စားကြီး ဦးကျော်ခေါင်နှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားရမယ့်ဆဲဆဲ သတို့သမီးလောင်း ခင်အုံပျောက်သွားသဖြင့် ဝမ်းသာသူများက ဝမ်းသာ၍ ဆုတောင်းမေတ္တာပို့သူများက ပို့နေချိန်တွင် ရွှေ့ကြမ်းအညှပ်ခံနေရသည့်

ထက် အခံရကျပ်နေသော မြို့စားကြီးသည် ဒေါသပုန်ထကြွချင်တိုင်း ထကြွလျက်ရှိ၏။ သူ၏သတို့သမီးလောင်းကို ပြန်ရှာပေးနိုင်ဖို့ နေနေသာသာ ဘာသတင်းအစအနမျှလောက်ပင် ပေးနိုင်စွမ်းမရှိသေးသော ၎င်း၏စစ်ကဲကြီးနှင့် တပ်မှူးကြီးနှစ်ယောက်တို့ကို နေ့ရှိသ၍ ဆူပူကြိမ်းမောင်း၍သာနေ၏။ မြို့တွင်းမြို့ပြင်များသို့ အထောက်တော်များ အမြောက်အမြား စေလွှတ်ထောက်လှမ်းခိုင်းထားသည့်တိုင်အောင် ဘာသတင်းအစအနလောက်မျှ မရရှိသေးသော စစ်ကဲကြီးနှင့် တပ်မှူးကြီးတို့ခမျာ များမှာလည်း မြို့စားကြီး ဆူပူကြိမ်းမောင်းသမျှကို ခေါင်းငုံ့ခံနေကြရသော ဘဝအခြေတွင်ရှိနေကြ၏။

“ဘယ်လိုလဲဗျ စစ်ကဲကြီး... ခင်ဗျားအထောက်တော်တွေဆီက ခုထက်ထိ ဘာသတင်းအစအနကလေးလောက်မှ မရသေးဘူးလားဟင်...” သူ၏ အမူအကျင့်အတိုင်း စားပွဲကို လက်သီးဖြင့် တဝှန်းဝှန်းနေအောင် ထုရင်း မြို့စားကြီးက ဦးရွှေနှောင်းကို အော်ငေါက်မေးမြန်း၏။

“မင်းဝံ့ချောင်းရိုးတစ်လျှောက် အထောက်တော် တစ်ကျိပ်သာသာ လောက် လွှတ်ထားပါတယ်... ဒါပေမဲ့ ခုထက်ထိတော့ ဘာမှသတင်းမရသေးလို့ပါ” ဟု စစ်ကဲကြီးက မျက်လွှာကိုချကာ ပြန်လည်ပြောကြား၏။

“ကနေ့ပါနဲ့ဆိုရင် ခင်အံ့ပျောက်သွားတာ ဆယ်ရက်တောင်ရှိသွားပြီ စစ်ကဲကြီး၊ ဒီအတောအတွင်း ခင်ဗျားလွှတ်ထားတဲ့ အထောက်တော် တစ်ကျိပ်သာသာ အထောက်တော်တွေဟာ ဘာသတင်းအစအနကလေးလောက်တောင်မှ ပြန်မပို့နိုင်ကြသေးဘူးဆိုရင် ဒီအထောက်တော်တွေကို ဘယ်မှာသွားအသုံးချနိုင်ပါဦးမလဲ... တော်တော်ညံ့တဲ့ အကောင်တွေပေါ့၊ ခင်ဗျားယုံကြည်စိတ်ချပြီး အသုံးပြုစေလွှတ်ထားတဲ့ အထောက်တော်တွေ ညံ့နေရင် ခင်ဗျားမှာကော တာဝန်ရှိမနေဘူးလားဗျ... စစ်ကဲကြီး”

မြို့စားကြီး ပြောဆိုသမျှကို စစ်ကဲကြီးသည် ခေါင်းမဖော်ဝံ့ဘဲ ကျောက်ရုပ်ကြီးအလား တုတ်တုတ်မျှမလှုပ်ဘဲ နားထောင်နေရ၏။

“ဘုရင်မင်းမြတ် အစိုးရအဖွဲ့က လစာနဲ့ ရိက္ခာတော်ပေးကမ်းထားတဲ့ ကျေးဇူးသစ္စာတော်ကိုမှ မထောက်၊ တော်တော်ကို အမှုထမ်းပေါ့လျော့ကြတာကိုး...” မြို့စားကြီးသည် ဆက်လက်မြည်တွန်တောက်တီးလျက်ရှိ၏။

“မြို့စားကြီး စိတ်ချမ်းသာ ကိုယ်ချမ်းသာနေပါ၊ မနက်ဖြန်ကျရင် အလွန်အားကိုးယုံကြည်ရတဲ့ အထောက်တော်တွေထဲက လူတစ်ကျိပ်လောက် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ရွေးချယ်စေလွှတ်ဖို့ စီစဉ်နေပါတယ်...” နားမခံသာ၍ စစ်ကဲကြီး ဦးရွှေနှောင်းသည် ၎င်း၏နောက်ထပ်အစီအစဉ်ရှိနေသေးကြောင်း အစီရင်ခံလိုက်၏။

“နောက်ထပ် အထောက်တော်တစ်ကျိပ်မကလို့ ခင်ဗျားလိုအပ်တယ်ထင်ရင် တစ်ရာပဲလွတ်လွတ်၊ တစ်ထောင်ပဲလွတ်လွတ် လွတ်နိုင်ပါတယ်၊ ငွေတိုက်ထဲမှာရှိတဲ့ ငွေတွေကို ခင်ဗျားသဘောအတိုင်း အသုံးပြုနိုင်တယ်လို့ ခွင့်ပြုထားတယ်လေ... ကျုပ်အဖို့အရေးကြီးဆုံးကတော့ ခင်အုံကို အမြန်ဆုံးပြန်ရဖို့မဟုတ်လား...”

“ကောင်းပါပြီမြို့စားကြီး... စိတ်ချသာနေပါ”

“ခင်အုံကိုသာရတဲ့နည်းနဲ့ ပြန်ရအောင် ကြံစည်ပါ၊ ခင်ဗျားကို လွတ်တော်ဝန်ထောက်ကြီး ရာထူးခန့်အပ်ပေးဖို့ ကျုပ်ကိုယ်တိုင် နေပြည်တော်သွားပြီး ဘုရင်မင်းမြတ်နှင့် မိဖုရားခေါင်ကြီးတို့ကို သံတော်ဦးတင်ပေးပါမယ်...”

“အတိုင်းထက် အလွန်ပါပဲ မြို့စားကြီး... ခင်အုံကိစ္စကိုလည်း စိတ်အေးချမ်းသာထားပါ... မရရတဲ့နည်းနဲ့ ကျွန်တော်ကြံစည်ပါမယ်...” ဟု ပြောဆိုပြီးနောက် စစ်ကဲကြီးသည် မြို့စားကြီးအိမ်တော်မှ ပြန်ထွက်လာ

ခဲ့၏။

စစ်ကဲကြီးအလှည့် ပြီးစီးသွားသောအခါ မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးအလှည့်သို့ ရောက်ရှိလာ၏။ အလှည့်ရောက်၍သာ တပ်မှူးကြီးသည် မြို့စားကြီး အိမ်တော်သို့သတင်းပို့ရန် ဝင်ရောက်ခြင်းပြုရသော်လည်း မျက်စိမျက်နှာ မကောင်းလှပေ။

အဆင်သင့် စောင့်ဆိုင်းနေပုံရသော မြို့စားကြီးနှင့် သူ၏ရုံးအတွင်းမှာပင် တွေ့ရ၏။ မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီး သူ့အခန်းအတွင်းသို့ ဝင်လာလျှင်လာချင်း “ဘယ်လိုလဲဗျ... မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီး... ”ဟု မြို့စားကြီးက မေးလိုက်၏။

မြို့စားကြီးအလိုရှိသော အဖြေ သူ့ထံတွင်အဆင်သင့်မရှိသေးသဖြင့် မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးသည် ဘာမျှပြန်မပြောတတ်အောင် ဖြစ်နေပုံရ၏။

သူ့အမေးကို ဘာမျှပြန်လည်ဖြေကြားခြင်းမပြုသည့်အတွက် မြို့စားကြီးသည် ပိုမို၍ စိတ်တိုတောင်းသွားပုံရ၏။ ထို့ကြောင့် စားပွဲကို တုန့်တုန့်နေအောင် လက်သီးဖြင့်ထုရင်း “ကျုပ်မေးနေတာ မကြားဘူးလားဗျ တပ်မှူးကြီး...”ဟု အော်ငေါက်မေးမြန်းလိုက်ပြန်၏။

“ကြားပါတယ်... မြို့စားကြီး...”ဟု တပ်မှူးကြီးက အသံခပ်ခြောက်ခြောက်နှင့် ပြန်လည်ဖြေကြား၏။

“ကြားရက်သားနဲ့ ကျုပ်မေးနေတာကို ဘာပြုလို့ ပြန်မဖြေရတာလဲဗျ... ကျုပ်အကြောင်းလည်း တပ်မှူးကြီး အသိသားမဟုတ်လား” မြို့စားကြီးသည် သူ၏လက်နှစ်ဖက်ကို နောက်ပစ်ကာ ရုံးခန်းအတွင်း ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန်လျှောက်ရင်း ပြောဆို၏။

“ကျွန်တော် ဟိုဟိုသည်သည် လွှတ်ထားတဲ့ အထောက်တော်တွေ တစ်ယောက်မှပြန်ရောက်မလာကြသေးလို့... သတင်းဘယ်လိုမှ မထူးသေးလို့ပါ မြို့စားကြီး...”ဟု မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးက သူ၏ အခြေ

အနေကို မရဲတရဲအစီရင်ခံ၏။

“တပ်မှူးကြီးလည်း စစ်ကဲကြီးလိုပါပဲလားဗျ... ဒီထက်သာတဲ့ ကောင်းတဲ့ အဖြေကလေးများ မပေးနိုင်တော့ဘူးလား” ဟု မြို့စားကြီးက ခပ်ထေ့ထေ့ကလေး ပြောဆိုလိုက်သောအခါ တပ်မှူးကြီးသည် မျက်နှာ မထားတတ်အောင် ဖြစ်သွားပုံရ၏။ မြို့စားကြီးသည် လက်နှစ်ဖက်ကို နောက်ပစ်ကာ သူ့ရုံးခန်းအတွင်း ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန်လျှောက်မြဲ လျှောက်နေ၏။ အထေ့ခံထားရသော လက်နက်ကိုင် တပ်မှူးကြီးသည် သူ၏ပြေးပေါက်ကို ကြည့်ရှုရှာဖွေနေပုံရ၏။ သူသည် တုတ်တုတ်မျှ ပင်မလှုပ်၊ ကျောက်ရုပ်နှင့်မခြား ငြိမ်သက်စွာရပ်နေ၏။

စိတ်ဂနာမငြိမ်တိုင်း ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန်လျှောက်နေရာမှ “ကျုပ် နောက်ဆုံးစကားတစ်ခွန်းပြောလိုက်မယ်... ခင်အုံကိုပြန်ရဖို့အတွက် လူ ပေါင်းဘယ်လောက်ပဲ စတေးရစတေးရ ခင်ဗျားသဘောနဲ့ ခင်ဗျားစတေး နိုင်တယ်၊ ကျုပ်အနေနဲ့ ခင်ဗျားလုပ်သမျှ တာဝန်ယူတယ်၊ ခင်အုံကို သာ ပြန်လာပါစေ” ဟု မြို့စားကြီးက ပြောဆိုလိုက်၏။

“ကောင်းပါပြီ မြို့စားကြီး... ကျွန်တော် အစွမ်းကုန်ကြိုးစားပါ မယ်...” ဟု ဝန်ခံစကား ပြောဆိုပြီးနောက် မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးသည် မြို့စားကြီး၏ ရုံးခန်းအတွင်းမှ ပြန်လှည့်ထွက်လာတော့မည်အပြု “ခဏ လောက်နေပါဦး တပ်မှူးကြီး...” ဟု မြို့စားကြီးက တစ်စုံတစ်ရာအမှာ စကားပြောကြားလိုဟန်ဖြင့် ဟန့်တားပြောဆိုလိုက်၏။

မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးသည် မြို့စားကြီးဘက်သို့ မျက်နှာပြန်မူကာ “အမိန့်ရှိပါဦး မြို့စားကြီး...” ဟု နောက်ထပ် ကြားနာရန်ရှိနေသေးပုံ ရသော အမိန့်ကိုတောင်းခံလိုက်၏။

“ကျုပ် ကြင်ရာလောင်းကိုသာ ပြန်ရအောင်ကြိုးစားပါ... ကျုပ် အလိုပြည့်ရင် နေပြည်တော်မှာ ခင်ဗျားရာထူးကောင်းကောင်းရဖို့အတွက်

ဘုရင်မင်းမြတ်နဲ့ မိဖုရားခေါင်ကြီးတို့ကို ကျုပ်ကိုယ်တိုင် သံတော်ဦး တင်ပေးပါ့မယ်...”

“အတိုင်းထက် အလွန်ပါပဲ မြို့စားကြီး... ခင်အုံကိစ္စအတွက် စိတ် အေးအေးချမ်းချမ်းသာ နေပါခင်ဗျား... မဖြစ်ဖြစ်တဲ့နည်းနဲ့ ကျွန်တော် သယ်ပိုးဆောင်ကြဉ်းပါ့မယ်...”ဟု ဝန်ခံစကား ပြောကြားပြီးနောက် တပ် မှူးကြီးသည် မြို့စားကြီးကို အလေးပြုကာ အိမ်တော်မှ ပြန်ထွက်လာ ခဲ့၏။

[၂]

မြို့စားကြီး ဦးကျော်ခေါင်နှင့် ထိမ်းမြားလက်ထပ်တော့မည်ဆဲဆဲ တွင် မြို့ရိုးတံတိုင်း ခတ်ထားသော စည်သာမြို့ကြီးအတွင်းမှ သတို့သမီး လောင်း ခင်အုံပျောက်ခြင်းမလှပျောက်သွားခဲ့ပြီးနောက် သီတင်းလေးပတ် သာသာ ငါးပတ်ခန့်အကြာလောက်တွင် ထိုမိန်းမလှနှင့် ပတ်သက်သော သတင်းအစအနများ တစ်စတစ်စ စုဆောင်းရရှိလာ၏။ စည်သာမြို့ ပြင်လေးရပ်မှ ထိုသတင်းအစအနများကို ဟိုကတစ်စ သည်ကတစ်စ ထောက်လှမ်းလာခဲ့ကြသူများမှာ စစ်ကဲကြီးဦးရွှေနှောင်းနှင့် မြို့စောင့် တပ်မှူးကြီး ဗလကျော်ထင်တို့စေလွှတ်ထားခဲ့ကြသော ထောက်လှမ်း ရေးသမားများပင်ဖြစ်၏။

ယင်းသို့ မြို့ပြင်လေးရပ်မှ သူတို့နည်း သူတို့ဟန်များနှင့် စုဆောင်း ရရှိခဲ့ကြသော အရပ်ရပ်သတင်းအစအနများကို စုစည်းယှက်သွယ်ကြည့် ကြရန်အတွက် မြို့စားကြီးအိမ်တော်တွင် စစ်ကဲကြီးနှင့်မြို့စောင့်တပ် မှူးကြီးတို့သည် မြို့စားကြီးဦးကျော်ခေါင်နှင့် ခေါင်းချင်းဆိုင်လျက် ရှိ နေကြ၏။ မြို့စားကြီးသည် သူ၏လက်ထောက် အကြီးအကဲနှစ်ဦးတို့ ကို နိုင်ငံခြားဖြစ် အရက်အဖိုးတန်များနှင့် ဧည့်ခံခြင်းပြုသဖြင့် စိုစိုပြည်

ပြည်ရှိ၏။ အာသွက်လျှာသွက်လည်း ရှိကြ၏။

အီတာလီသံအဖွဲ့မှ လက်ဆောင်မွန်အဖြစ်ဖြင့် ရရှိထားသော စပျစ်သီးဝိုင်အရက်ပုလင်းကို ဖွင့်ကာ စစ်ကဲကြီးနှင့် မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးတို့၏ ဖန်ခွက်များအတွင်းသို့ ကိုယ်တိုင်ငွဲ့ပေးရင်း “စစ်ကဲကြီးနဲ့ တပ်မှူးကြီးတို့ စေလွှတ်လိုက်ကြတဲ့ အထောက်တော်တွေဆီက ရလာတဲ့ အရပ်ရပ်သတင်းတွေကို စုစည်းပြီး ဘယ်လိုများနိဂုံးချုပ်မိကြသလဲဗျ...” ဟု မြို့စားကြီးသည် သူ့အလွန်တရာစိတ်ဝင်စားသိရှိလိုသော အကြောင်းကို စလိုက်၏။

တိုင်းတစ်ပါးဖြစ် အရက်သေစာကို များစွာနှစ်လိုတပ်မက်ပုံရသော စစ်ကဲကြီးသည် စပျစ်သီးနှင့်ဖောက်သော ဝိုင်အရက်ကို တစ်ငုံစာသုံးဆောင်ရင်း “ကျွန်တော့်အထောက်တော်တွေဆီက သတင်းအရပ်ရပ်ကို စုစည်းလိုက်ရင်တော့ မြို့စားကြီးရဲ့ ကြင်ရာလောင်းကို မင်းဝံ့ချောင်းဖျားတစ်ဝိုက်မှာ ထကြွသောင်းကျန်းနေကြတဲ့ တောပုန်းကြီး မိုးကျော်အဖွဲ့က အကောင်တွေ ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်သွားကြတယ်လို့ နိဂုံးချုပ်နိုင်လိမ့်မယ်ထင်ပါတယ်...” ဟု သူ၏ ကောက်ချက်ကို အခိုင်အမာပြောဆို၏။

မြို့စားကြီးသည် ဦးခေါင်းတညိတ်ညိတ်နှင့် နားထောင်နေရာမှ “စစ်ကဲကြီးရဲ့ ကောက်ချက်ကိုတော့ ကြားရပြီ၊ တပ်မှူးကြီးကကော ဘယ်လိုလဲဗျ...” ဟု အီတာလီစပျစ်ဝိုင်ကို တဖြည်းဖြည်းချင်းစုပ်နေသော မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးကို လှမ်းမေးလိုက်ပြန်၏။

“ကျွန်တော်က အထူးအားကိုးရတဲ့ အထောက်တော်တွေစုဆောင်းလာခဲ့တဲ့ အရပ်ရပ်သတင်းတွေကို စုစည်းလိုက်ပြန်တော့ စစ်ကဲကြီးဦးရွှေနှောင်းဆိုသွားတဲ့ ကောက်ချက်အတိုင်းပဲ ထွက်နေပါတယ် မြို့စားကြီး...” ဟု မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီး ဗလကျော်ထင်ကလည်း စစ်ကဲကြီး

နှင့် တစ်လေတည်း တစ်သံတည်း ထွက်လာ၏။

လက်ထောက်အကြီးအကဲနှစ်ဦးတို့ထံမှ တစ်သံတည်း ထွက်လာသော ကောက်ချက်ကိုကြားနာပြီးနောက် မြို့စားကြီးဦးကျော်ခေါင်သည် အတန်ကြာမျှငိုငံ၍ စဉ်းစားနေ၏။ နောက်မှ ဧည့်သည်များ၏ ဖန်ခွက်များတွင် တက်တက်ပြောင်နေသောအဖြစ်ကို သတိရကာ စပျစ်ခိုင်ကို ညီတူညီမျှ ထပ်ငဲ့ပေးရင်း “စစ်ကဲကြီးနဲ့ တပ်မှူးကြီးတို့ရဲ့ ကောက်ချက်တွေကိုတော့ ကြားရပါပြီ... ဒါပေမဲ့ တံတိုင်းခတ်ထားပြီး မြို့တံခါးတွေလည်း အလုံပိတ်ထားကြတဲ့ကြားထဲက တောပုန်းငမိုးကျော်ရဲ့ လူတွေက ဘယ်ပုံဘယ်နည်းနဲ့ မြို့တွင်းရောက်အောင်ဝင်လာပြီး ကျုပ်ကြင်ရာလောင်းကို ဆွဲထုတ်သွားနိုင်ရသလဲဆိုတာကိုတော့ ကျုပ်အနေနဲ့ ဘယ်လိုမှ စဉ်းစားလို့မရဘူးဗျ...” ဟု သူ၏သံသယကို ထုတ်ဖော်ပြောကြားသွား၏။

“ဒီအကြောင်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ဂရုတစိုက်လိုက်လံစစ်ဆေးကြည့်တော့ တောပုန်းငမိုးကျော်ရဲ့ တပည့်တပန်းတွေဟာ ညသန်းခေါင်ကျော်အချိန်လောက်မှာ လူပြတ်တဲ့ တစ်နေရာရာ တစ်ထောင့်ထောင့်က အလစ်ကျော်ဝင်ပြီး မြို့စားကြီးရဲ့ ကြင်ရာလောင်းကို တိတ်တဆိတ် ဝင်ဆွဲသွားကြတာဖြစ်ကြောင်း ခြေရာ လက်ရာတွေကို တွေ့ထားပါတယ်...” ဟု မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးသည် မြို့စားကြီး၏ သံသယကို ချေဖျက်ပြောကြားလိုက်၏။

မြို့စားကြီးသည် ဦးခေါင်းတညိတ်ညိတ်နှင့် နားစိုက်ထောင်၍ နေရာမှ “တပ်မှူးကြီးပြောသလို မိုးကျော်ရဲ့ အကောင်တွေက ဝင်ဆွဲတာကို ခင်အုံကပြန်မအော်ဘဲ ငြိမ်ခံနေပါ့မလားဗျ...” ဟု သံသယမရှင်းနိုင်သေးသော အမူအရာဖြင့်မေး၏။

“ပြန်မအော်နိုင်၊ မဟစ်နိုင်အောင် ပါးစပ်ကို အတင်းအဓမ္မအာစေး

ဆိုပြီး တရကြမ်းဆွဲခေါ်သွားတာဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော်တွက်ဆထား ပါတယ် မြို့စားကြီး”ဟု မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးက သူ၏ အတွက်အဆ ကို ပြောကြားသွား၏။

“မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးရဲ့ အတွက်အဆကိုကော စစ်ကဲကြီးက သဘောတူနိုင်ပါ့မလားဗျ...”ဟု ကြက်အသည်းအမြစ်ကြော်များ ပြည့် ပြည့်မောက် ထည့်ထားသော ပန်းကန်ပြားကို ရှေ့သို့တိုးပေးရင်း စပျစ် ဝိုင်အရက်ကို များစွာခံတွင်းလိုက်နေဟန်ရှိသော စစ်ကဲကြီးအား မြို့စား ကြီးက လှမ်းမေးလိုက်ပြန်၏။

“မြို့စားကြီးရဲ့ ကြင်ရာလောင်းကို တောပုန်းမိုးကျော်ရဲ့လူတွေက ဘယ်ပုံဘယ်နည်း မြို့တွင်းဝင်ဆွဲသွားခဲ့ကြတာကိုတော့ ကျွန်တော်မစုံ စမ်းမလေ့လာရသေးလို့ မိမိသဘောထားနဲ့ ထင်မြင်ချက်ကို မပြောပါ ရစေနဲ့ဦး မြို့စားကြီး။ ဒါပေမဲ့ မြို့စားကြီးရဲ့ ကြင်ရာလောင်း ခင်အုံ တစ်ယောက် မိုးကျော်လက်ထဲရောက်နေတယ်ဆိုတာကတော့ ဧကန် အမှန်ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော်ရဲရဲကြီးပြောနိုင်တယ်...” စပျစ်ဝိုင်၏ အာနိ သင်ကြောင့် စစ်ကဲကြီးက ရဲရဲတင်းတင်းနှင့် ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် ကလေး ပြောဆိုသွား၏။

“ကျုပ်ကြင်ရာလောင်း ခင်အုံတစ်ယောက် တောပုန်းမိုးကျော်တို့ လူသိုက်လက်ထဲရောက်နေတယ်ဆိုတဲ့ အချက်နဲ့ပတ်သက်ပြီး တပ်မှူး ကြီးအနေနဲ့ကော ပြောချင်ဆိုချင်တာများရှိသေးသလားဗျ...” ဧည့်သည် များ၏ ဖန်ခွက်များထဲသို့ နောက်ထပ်စပျစ်ဝိုင်များကို ရက်ရက်ရော ရောနဲ့ ဖောဖောသီသီငဲ့ပေးရင်း မြို့စားကြီးက တပ်မှူးကြီး၏ သဘော ထားကို တောင်းခံလျက်ရှိ၏။

“စစ်ကဲကြီးနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ ဒီကိစ္စမှာ ထပ်တူထပ်မျှပါပဲ မြို့စား ကြီး... ချောင်းဖျားတစ်ဝိုက်မှာရှိတဲ့ ကျေးရွာအုပ်စုတွေကို စောင့်ကြည့်

ဖို့ ငှားရမ်းထားတဲ့ ကျွန်တော့်သတင်းပေးနှစ်ယောက်စလုံးကပဲ မိုးကျော်တို့စခန်းမှာ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ရောက်နေတယ်လို့ သတင်းပို့ကြပါတယ်...”ဟု မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးသည် ဝိုင်အရက်ကို တစ်ခွက်စာငုံရင်း ပြောဆို၏။

[၃]

မြို့စားကြီးသည် အတန်ကြာမျှ ဝိုင်စဉ်းစားနေပြီးနောက် “ကျုပ်ကြင်ရာလောင်း ခင်အံ့ကို တောပုန်းမိုးကျော်တို့လူသိုက် ခုလိုမြို့တွင်း ဝင်ဆွဲခေါ်သွားကြတဲ့ကိစ္စရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကိုစဉ်းစားကြဖို့ လိုလိမ့်မယ် ထင်တယ်...”ဟု ခပ်လေးလေး၊ ခပ်ဖြည်းဖြည်းပြောဆိုလိုက်၏။

“ဟုတ်ပါတယ် မြို့စားကြီး”ဟု စစ်ကဲကြီးက ပြောဆို၏။ ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့်ဆိုသလိုပင် “ကျွန်တော်လည်း ဒီကိစ္စကို စဉ်းစားနေပါတယ် မြို့စားကြီး...”ဟု မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးကလည်း ပြောဆို၏။

“ကျုပ်တို့ဒီကိစ္စကို အေးအေးပေါ့ပေါ့ သဘောထားလို့မဖြစ်ဘူး ထင်တယ်၊ တရားဥပဒေပြင်ပရောက်ပြီး ဆိုးသွမ်းသောင်းကျန်းနေတဲ့ တောပုန်းစားပြတွေက ဘုရင့်အစိုးရရဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးစိုက်ထူထားတဲ့ မြို့တွင်းကိုထင်သလိုဝင်လာပြီး သူတို့သဘောအတိုင်း လုပ်ချင်ရာလုပ်သွားကြတဲ့ကိစ္စကို နေပြည်တော်ကသာ သိသွားကြားသွားရင် ခင်ဗျားတို့ကျုပ်တို့တစ်တွေကို ဘာပြောမလဲ...”ဟု မြို့စားကြီးက ခင်အံ့ အဆွဲခံရသော ကိစ္စကို လေးနက်စေလိုသောဟန်ဖြင့် လေးလေးနက်နက်ပြောဆိုသွား၏။

“မြို့စားကြီး အမိန့်ရှိတာ မှန်ပါတယ်ခင်ဗျာ...”ဟု စစ်ကဲကြီးသည် ကြက်မြစ်ကြော်တစ်တုံးကို မြို့နေရာမှ ပြောဆို၏။

“ဟုတ်ပါတယ်... စည်သာနယ်မှာ ဘုရင်မင်းမြတ် အုပ်ချုပ်ရေးကို

မကြာခဏ အနှောင့်အယှက်ပေးလေ့ရှိတဲ့ တောပုန်းမိုးကျော်ဂိုဏ်းကို ကျုပ်စုတ် ကျုပ်ငုတ်မှမကျန်အောင် သုတ်သင်ရှင်းလင်းမှဖြစ်တော့မယ် ထင်ပါတယ် မြို့စားကြီး...”ဟု မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးသည်လည်း သူ၏ သဘောထားကို တိတိလင်းလင်း ထုတ်ဖော်ပြောကြားလာ၏။

“ဘာကြာသေးလဲ၊ တစ်လောကပဲ မင်းဝံ့ချောင်းရိုးက ဘုရင့်အစိုးရ ရဲ့ ကျန်တော်တွေကို မိုးကျော်တို့ လူသိုက်လုယက်ယူငင်သွားကြသေး တယ်မဟုတ်လား...”ဟု မြို့စားကြီးက တောပုန်းမိုးကျော်၏ သောင်း ကျန်းရမ်းကားမှုတစ်ရပ်ကို ထုတ်ဖော်ပြောကြားလိုက်၏။

“ဒီအကောင့်ဂိုဏ်းကို ကျွန်တော်တို့ အမြန်ဆုံးနှိမ်နင်းမှ ဖြစ်တော့ မယ်ထင်တယ် မြို့စားကြီး...”ဟု စစ်ကဲကြီးက အလေးထားပြောဆိုသွား ၏။

“စစ်ကဲကြီး အကြံပေးတဲ့အတိုင်း အမြန်ဆုံးနှိမ်နင်းဖို့လိုလာပြီထင် ပါတယ်။ ကျွန်တော့် ထောက်လှမ်းရေးသမားတွေဆီက သတင်းရထား သလောက် တောပုန်းမိုးကျော်ဂိုဏ်းမှာ လူပေါင်း ငါးဆယ်လောက် ရှိ တယ်လို့ဆိုတယ်။ တူမီးသေနတ်ငါးလက်နဲ့ အင်္ဂလိပ်လုပ်သေနတ် သုံး လက်လောက်ပဲရှိတယ်ဆိုတယ်၊ ဒါလောက်အတင့်ရဲ့ သောင်းကျန်းလှ တဲ့ တောပုန်းတွေကို ခုထက်အင်အားမကြီးခင် ဖြိုခွဲနှိမ်နင်းထားမှ တော် လိမ့်မယ် မြို့စားကြီး”ဟု မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးကလည်း သူ၏ သဘော ထားကို တင်ပြလျက်ရှိ၏။

“အရင်ကတော့ မိုးကျော်ဟာ မင်းဝံ့ချောင်းဖျားတစ်ဝိုက်လောက်မှာ ပဲ ကျက်စားနေရာက အခုဆိုရင် စည်သာနယ်ကြီးရဲ့ အချက်အချာဖြစ် တဲ့ စည်သာမြို့တွင်းကိုတောင် တိုးချဲ့လာပြီမဟုတ်လား။ စည်သာမြို့ တွင်းကိုဝင်တာတောင် သူ့ဟာသူ လုဖို့ယက်ဖို့လောက်သာမဟုတ်တော့ ဘဲ ကျုပ်ကြင်ရာလောင်းကို အတင်းအဓမ္မဝင်ဆွဲတဲ့အထိ အတင့်ရဲ့

လာပြီလေ...”ဟု ပုလင်းထဲတွင်ကျန်ရှိနေသေးသော စပျစ်ပိုင်များကို ဧည့်သည်များ၏ ဖန်ခွက်များထဲသို့ အညီအမျှခွဲဝေငွေပေးရင်း မြို့စားကြီး ဦးကျော်ခေါင်က တောပုန်းကြီးမိုးကျော်၏ လုပ်ရပ်များကို သုံးသပ်ပြောဆို၏။

သူတို့အထက် အကြီးအကဲဖြစ်သူ၏ သုံးသပ်ပြောဆိုချက်များကို မြို့စားကြီး၏ လက်ထောက်အရာရှိကြီး နှစ်ဦးတို့သည် ငြိမ်သက်စွာ နားထောင်လျက်ရှိကြ၏။

“အဲဒီတော့ တောပုန်းဓားပြဂိုဏ်းကြီးရဲ့ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်တဲ့ မိုးကျော်ကို အသေရရ အရှင်ရရ ဖမ်းဆီးမိဖို့ အရေးကြီးလာပြီ၊ စည်သာလို မြို့ကြီးထဲကို မခန့်လေးစားဝင်ပြီး လုယူသွားတဲ့ ကျုပ်ကြင်ရာလောင်းခင်အုံကိုလည်း မရရတဲ့နည်းနဲ့ ပြန်ယူဖို့အရေးကြီးလာပြီ”

“ဟုတ်ကဲ့မြို့စားကြီး...”ဟု စစ်ကဲကြီးနှင့် မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီး နှစ်ဦးစလုံးက သံပြိုင်ပြောဆိုလိုက်ကြ၏။

“ကျုပ်နဲ့လက်ထပ်ထိမ်းမြားတော့မယ့်ဆဲဆဲ ကြင်ရာလောင်းကို တောပုန်းဓားပြမိုးကျော်က ခုလိုမြို့တွင်းဝင်ပြီး အတင့်ရဲရဲနဲ့ ဆွဲသွားတဲ့ ကိစ္စနဲ့ပတ်သက်လို့ ဒီကောင့်မှာ ရည်ရွယ်ချက်နှစ်ခုရှိနိုင်တယ်၊ ပထမရည်ရွယ်ချက်က ဘုရင့်အစိုးရရဲ့ စည်သာနယ်အုပ်ချုပ်ရေးကို ခြိမ်းခြောက်တာဖြစ်နိုင်တယ်၊ ဒုတိယရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ကျုပ်ကို သက်သက်မဲ့ မလိုမုန်းထားလို့ ခုလိုလုပ်တာလည်း မဖြစ်နိုင်ဘူးလားဗျာ”

“မြို့စားကြီးတွက်ဆတာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်...”ဟု စစ်ကဲကြီးက ပြောဆို၍ ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့် ဆိုသလိုပင် မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးကလည်း “မြို့စားကြီး အမိန့်ရှိတာ မှန်ပါတယ်ခင်ဗျာ...”ဟု ပြောဆို၏။

မြို့စားကြီး ဦးကျော်ခေါင်သည် များစွာနှစ်သိမ့်ကျေနပ်သွားပုံရ၏။ ထို့ကြောင့် သူ၏အိမ်တော် အမှုထမ်းတစ်ယောက်ကို လှမ်းခေါ်ပြီးနောက်

နောက်ထပ် စပျစ်ဝိုင်တစ်ပုလင်း ထပ်ယူလာခဲ့ရန် မှာကြားလိုက်၏။

“ဒီလိုဆိုရင် စောစောက မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးပြောသွားသလို ဒါ လောက်အတင့်ရဲ့ သောင်းကျန်းလှတဲ့ တောပုန်းဓားပြမိုးကျော်တို့ လူ သိုက်ကို ခုထက်အင်အားမကြီးခင် လက်စတုံးနှိမ်နင်းပစ်လိုက်ဖို့ အရေး ဖြစ်လာပြီ။ အဲဒီတော့ ဓားပြမိုးကျော်ကို အရှင်ရရ အသေရရ ဖမ်းမိ ဖို့နဲ့ ကျုပ်ကြင်ရာလောင်း ခင်အုံကို ဒီသတ္တဝါတွေလက်ထဲက အမြန်ဆုံး ရွေးနုတ်ကယ်တင်ဖို့ အရေးကြီးလာပြီ”

“မှန်ပါတယ်ခင်ဗျာ...” စစ်ကဲကြီးက ပြောဆို၏။ အလားတူပင် မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးကလည်း “သင့်ပါတယ် မြို့စားကြီး”ဟု ပြောဆိုခြင်း ပြု၏။

ထိုအခိုက် မြို့စားကြီး၏ အိမ်တော်အမှုထမ်းသည် စပျစ်ဝိုင်အရက် တစ်ပုလင်းကို ယူလာ၏။ ထို့နောက် ပိတ်ထားသော ပုလင်းကိုဖွင့်ပေး၏။

မြို့စားကြီးသည် ဧည့်သည်များ၏ ဖန်ခွက်များထဲသို့ စပျစ်ဝိုင်ကို ငှဲ့ပေးပြီးနောက် သူ့ဖန်ခွက်ထဲသို့လည်း အတော်အသင့်ငှဲ့၏။ ယင်းသို့ နောက်ထပ် စပျစ်ဝိုင်များ ထပ်မံဖြည့်တင်းထားသော သူ၏ဖန်ခွက်ကို မြို့စားကြီးသည် လှမ်းယူကာ တစ်ငုံစာမျှ ငုံလိုက်ပြီးနောက် “တောပုန်း မိုးကျော်ကို အမြန်ဆုံးရှင်းလင်းပြီး ကျုပ်ကြင်ရာလောင်း ခင်အုံကို ကယ် တင်ဖို့အတွက် အလုပ်စခန်းကို စကြတော့မှထင်တယ်”ဟု နှိုးဆော်လိုက် ၏။

“ကျွန်တော့်ကို ဒီအရေးအတွက် တာဝန်ပေးရင် ပေးတဲ့တာဝန်ကို ယူဖို့ အဆင်သင့်ရှိပါတယ် မြို့စားကြီး...”ဟု စစ်ကဲကြီးသည် သူနှင့် တိုက်ရိုက် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိလှသော တာဝန်ကိုယူငင်ရန် အဆင်သင့် ရှိကြောင်း ပြောကြားရင်း စပျစ်ဝိုင်အပြည့်ငှဲ့ပေးထားသော သူ၏ဖန် ခွက်ကို လှမ်းယူ၏။

“စစ်ကဲကြီး ဦးရွှေနှောင်းက ခုလို တာဝန်ယူဖို့ အဆင်သင့်ရှိတယ် ဆိုတာ ကြားရလို့ အများကြီး အားရမိပါတယ်... ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်လို့ မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးကကော ပြောချင်ဆိုချင်တာများရှိသေးသလားဗျ” ဟု မြို့စားကြီးသည် တပ်မှူးကြီး၏ ဖန်ခွက်ကိုယူကာ လှမ်းပေးရင်း မေးမြန်းလိုက်ပြန်၏။

“တောပုန်းမိုးကျော်ကို ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ဖမ်းခွင့်ပေးစေချင်ပါတယ်။ လက်နက်ကိုင်တပ်သားများများတောင် မလိုပါဘူး... နယ်ထိန်း တပ်ဖွဲ့ထဲက တပ်ကြပ်တပ်သား တစ်ရာလောက်ဆိုရင် ကိစ္စပြီးနိုင်ပါတယ်... စစ်ကဲကြီးကသာ ကျွန်တော်နယ်ထွက်နေတုန်းရှိတဲ့ လက်နက်ကိုင်တပ်သားတွေနဲ့ မြို့ရဲ့လုံခြုံရေးကိုသာ တာဝန်ယူပေးစေချင်ပါတယ်” ဟု မြို့စားကြီးက လှမ်းပေးသော ဝိုင်အရက်ခွက်ကို လက်ခံယူငင်ရင်း မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးက ပြောဆိုသွား၏။

မြို့စားကြီးသည် ဝိုင်အရက်ကို နောက်ထပ် တစ်ငုံစာငုံရင်း စဉ်းစားချိန်ဆနေပုံရ၏။ စစ်ကဲကြီး ဦးရွှေနှောင်းသည် ယခင်က စစ်မှုထမ်းဟောင်းတစ်ဦးဖြစ်သည်ကားမှန်၏။ သို့ရာတွင် မြို့ပြအုပ်ချုပ်ရေးဘက်သို့ပြောင်းရွှေ့အမှုထမ်းနေခဲ့သည်မှာ နှစ်ကာလအတန်ကြာသွားပြီဖြစ်သည် မဟုတ်သလော။ မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီး ဗလကျော်ထင်မူကား လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များတွင် အစဉ်တစိုက် အမှုထမ်းနေရသူတစ်ဦးဖြစ်၏။ ထိုသို့ တာဝန်ပေးရမည် အမှုထမ်းနှစ်ဦးတို့၏ ကိုယ်ရေးရာဇဝင်များကို နှိုင်းယှဉ်စဉ်းစားပြီးနောက် “မိုးကျော်ဆိုတဲ့အကောင်ကို တောပုန်းဓားပြသက်သက်ဆိုပြီး ပေါ့ပေါ့ဆဆနဲ့ မခန့်လေးစားလုပ်လို့တော့ မဖြစ်သေးဘူး ထင်တယ်ဗျ...” ဟု မြို့စားကြီးက ပြောဆိုလိုက်၏။

“မြို့စားကြီး အမိန့်ရှိတာ မှန်ပါတယ်...” ဟု စည်သာမြို့မှ ရှောင်တိမ်းမသွားမီက မိုးကျော်အကြောင်း သိတန်သလောက်သိ၍ ကြားတန်

သလောက် ကြားဖူးနားဝရှိထားသော စစ်ကဲကြီးက ပြောဆို၏။

မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးသည် ဘာမျှ ပြောဆိုခြင်းမရှိဘဲ ဝိုင်အရက်ကို သာ စုပ်နေ၏။

“မိုးကျော်ဆိုတဲ့ အကောင်ဟာ မိုက်ရူးရဲသက်သက်နဲ့ လူဖျင်းလူညံ့ တစ်ယောက်တော့ မဟုတ်ဘူးဆိုတာကို ကျုပ်တို့ အလေးအနက် နှလုံး သွင်းထားကြဖို့ လိုလိမ့်မယ်ထင်တယ်ဗျ” ဟု ၎င်းတို့ ရင်ဆိုင်ခြင်းပြုရ မည့်ရန်သူ၏ အကြောင်းကို မြို့စားကြီးက လေးလေးနက်နက် ပြော ဆိုလိုက်သောအခါ စစ်ကဲကြီးနှင့် မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးတို့သည် ငြိမ် သက်စွာ နားထောင်နေကြ၏။ သို့ရာတွင် တောပုန်းဓားပြမိုးကျော်လို သတ္တဝါတစ်ကောင်ကိုကား သူတို့အနေဖြင့် များစွာ အလေးဂရုပြုလှပုံ မရပေ။ ဘုရင်တို့ဘုန်း မိုးသို့ချုန်း သူပုန်တောမှာ မနေသာဆိုသော စကားလည်းအရှိသား မဟုတ်လား။

“ဒီကောင့်အဖေဟာ အိမ်ရှေ့စံ ကိုယ်တော်ကြီးနဲ့ ရွှေပြည်ဝန်ကြီးများ ရဲ့ အိမ်တော်တွေမှာ နှစ်အတော်ကြာ အမှုထမ်းခဲ့ဖူးလို့ အပေါင်းအသင်း နဲ့ အကြားအမြင်တော်တော်များကြောင်း ပြောသံဆိုသံကြားဖူးတယ်...”

“သူ့အဖေဟာ မြင်ကွန်းမြင်းခုံတိုင် ထကြွမှုအရေးအခင်းတုန်းက အိမ်ရှေ့စံ ကနောင်မင်းသားကြီးနဲ့အတူ အသတ်ဖြတ်ခံသွားရလို့ ရွှေ ပြည်ဝန်ကြီးက ကောက်ယူမွေးစားပြီး ပညာသင်ပေးခဲ့တယ်လို့ ဆိုတယ်။ ... ရွှေပြည်ဝန်ကြီးရာထူးက ဖယ်ရှားခံရတော့မှ နေပြည်တော်မှာ နေ ထိုင်မဖြစ်လို့ သူ့အမေဘက်က သားချင်းပေါက်များရှိရာ စည်သာကို လာရောက်ခိုကပ်နေတဲ့ အကောင်တစ်ယောက်မဟုတ်လား... ဒီအကောင့် မှာ အကြံအစည်တစ်ခုခုမရှိဘူးလို့ မပြောနိုင်ဘူး...” မြို့စားကြီးသည် သူ၏ ကိုယ်ရေးရာဇဝင်နှင့် နောက်ကြောင်းများကို သူစုဆောင်း လေ့ လာထားမိသလောက် ပြန်ပြောင်းပြောကြားလျက်ရှိ၏။

“ဟုတ်ပါတယ် မြို့စားကြီး၊ မိုးကျော်ဆိုတဲ့အကောင်ဟာ သူ့အမိ
ဘက်က သားချင်းများရှိရာစည်သာမှာ လာလျှိုနေတယ်ဆိုပေမဲ့လည်း
သူ့ဟာသူ အေးအေးဆေးဆေးနေထိုင်ပြီး လုပ်ကိုင်စားသောက်တဲ့ အ
ကောင်လည်းမဟုတ်ဘူး... သူ့ ဆရာသမား ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ရေးသား
ထားတဲ့ ရာဇဓမ္မသင်္ဂဟကျမ်းလာ နိုင်ငံရေးသဘောတရားတွေကို လူ
တွေတိုင်း တီးတိုးဝါဒဖြန့်ပြီး ရသမျှလူစုရင်း အခွင့်သာလာတဲ့အချိန်
မျိုးမှာ ဘုရင့်အစိုးရကို လုပ်ကြံထောင်ထားဖို့ ကြိုးစားနေတဲ့ အကောင်
သာဖြစ်တယ်...” စစ်ကဲကြီးကလည်း သူသိမိလိုက်သော စည်သာမြို့
တွင် မိုးကျော်၏ အရပ်ရပ်လှုပ်ရှားမှုများအကြောင်းကို ပြန်ပြောင်းပြော
ကြားသွား၏။

မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးမူကား တောပုန်းကြီး မိုးကျော်၏ အကြောင်း
ကို မြို့စားကြီးနှင့် စစ်ကဲကြီးတို့လောက် ကြားဖူးနားဝရှိသူတစ်ဦးမဟုတ်
ချေ။ သူသည် များမကြာမီလောက်ကမှ စည်သာသို့ ရောက်ရှိလာသူ
ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဝိုင်အရက်ကို အရသာခံစုပ်ရင်း မြို့စားကြီးနှင့်
စစ်ကဲတို့နှစ်ဦးအချီအချပြောဆိုနေကြသော မိုးကျော်အကြောင်းကိုငြိမ်
သက်စွာ နားထောင်လျက်ရှိ၏။

“စစ်ကဲကြီး ပြောသွားတာတွေ အားလုံး အမှန်ချည်းပဲ... မိုးကျော်
ဆိုတဲ့အကောင် ခုလို ရာဇဓမ္မသင်္ဂဟကျမ်းကိုပေးပြီး မဟုတ်မတရားဝါဒ
ဖြန့်နေတာတွေ၊ တိတ်တဆိတ်စည်းရုံးလှုပ်ရှားနေတာတွေကိုသာ ခပ်
ကြာကြာ ခွင့်ပြုထားမယ်ဆိုရင် စည်သာနယ်ရဲ့ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးနဲ့ တရား
ဥပဒေအုပ်စိုးရေးပျက်ပြားသွားနိုင်တယ် မဟုတ်လားဗျ...”

“မြို့စားကြီး အမိန့်ရှိတဲ့အတိုင်းပါပဲ ခင်ဗျာ... ဒီအကောင်က စည်
သာတွင်မကဘူး မင်းဝံ့ချောင်းရိုးတစ်လျှောက်တောင် တိတ်တဆိတ်
သွားရောက်လှုပ်ရှားနေခဲ့တာမဟုတ်လား...”

“ဒီအကောင်ကို ခုလိုကြာရှည်လေးမြင့်လွှတ်ပေးထားလို့မဖြစ်တော့ တဲ့အဆုံးမှာ ကျုပ်တို့ဖမ်းဆီးအရေးယူမလို့လုပ်တုန်း ရှောင်တိမ်းထွက် ပြေးသွားတာသာ ဖြစ်တယ်မဟုတ်လားဗျ... စစ်ကဲကြီး”

“မြို့စားကြီး အမိန့်ရှိတာမှန်ပါတယ်ခင်ဗျာ...” စစ်ကဲကြီးသည် အသည်းကြော်တစ်တုံးကို လှမ်းယူရင်း ထောက်ခံပြောဆို၏။

“အဲဒီတော့ မိုက်ရူးရဲသက်သက်နဲ့ လူညံ့တစ်ယောက်မဟုတ်တဲ့ တောပုန်းမိုးကျော်ကို မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးက အလိုရှိသလောက် တပ် သားတွေ စည်သာက ယူသွားပြီး သတိဝီရိယနဲ့ ဖမ်းဆီးဖို့ပါပဲလေ...” မြို့စားကြီးသည် မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီး၏ ဖန်ခွက်ထဲသို့ စပျစ်ဝိုင်အရက် များထပ်မံငှဲပေးရင်း နိဂုံးချုပ်ပြောကြားလိုက်၏။

“မိုးကျော်အတွက် စိတ်အေးချမ်းသာသာနေပါ မြို့စားကြီး၊ ကျွန် တော်ကိုယ်တိုင် ချီတက်ပြီး ဒီအကောင်ကို အရှင်ရရ အသေရရ ဖမ်း ဆီးပြပါ့မယ်...” မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးက စိတ်ချယုံကြည်စွာ အာမခံ ပြောကြားလျက်ရှိ၏။

“တောပုန်းမိုးကျော်ကို အရှင်ရရ အသေရရ မပြီးဘူးနော် မြို့စောင့် တပ်မှူးကြီး...” ဟု မြို့စားကြီးက ကြက်သားကြော် ပန်းကန်ကို တပ်မှူး ကြီးရှေ့သို့ စေတနာဗရပွနှင့် ချပေးရင်း သတိပေးစကားပြောကြား၏။

“ကျွန်တော် နားလည်ပါတယ် မြို့စားကြီး... မြို့စားကြီး ကြင်ရာ လောင်းကို မရမချင်း စည်သာကို ကျွန်တော်ပြန်မလာပါဘူး...” ကြက် ရင်အုံကြော်တစ်ခုကိုနှိုက်ယူကိုက်ဝါးရင်း မြို့စောင့်တပ်မှူးကြီးက ထပ်မံ ကတိပေးစကားပြောကြားလိုက်ပြန်၏။

မြို့စားကြီးသည် သူ၏တပ်မှူးကြီး နောက်ဆုံးပြောကြားသွားသော ကတိစကားကို များစွာ အားရကျေနပ်သွားပုံရ၏။ ထို့ကြောင့် ပုလင်း ထဲတွင် ကျန်ရှိနေသေးသော စပျစ်ဝိုင်အရက်များကို တပ်မှူးကြီး၏